



Fredag den 22. november 2013 (D)

1

## 22. møde

Fredag den 22. november 2013 kl. 10.00

### Dagsorden

#### 1) 1. behandling af lovforslag nr. L 69:

Forslag til lov om ændring af lov om sygedagpenge. (Ophævelse af refusionsbestemmelse ved manglende opfølgning).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 13.11.2013).

#### 2) 1. behandling af lovforslag nr. L 70:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og flere andre love. (Midlertidig arbejdsmarkedsydelse, indsatsen for modtagere af midlertidig arbejdsmarkedsydelse, sikring af ret til syge- og barseldagpenge, målretning af danskuddannelsestilbud m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 13.11.2013).

#### 3) 1. behandling af lovforslag nr. L 71:

Forslag til lov om vandplanlægning.

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 14.11.2013).

#### 4) 1. behandling af lovforslag nr. L 72:

Forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning m.v., lov om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer og forskellige andre love. (Konsekvensændringer som følge af lov om vandplanlægning).

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 14.11.2013).

#### 5) 1. behandling af lovforslag nr. L 73:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Gennemførelse af direktivet om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE), gebyrfinansiering af indsamleruddannelsen, digital indberetning på dækordningen m.v.).

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 14.11.2013).

Fra statsministeren har jeg modtaget brev om, at efter statsministrens indstilling er det ved kongelig resolution af 21. november 2013 bestemt at afskedige udviklingsminister Christian Friis Bach og udnævne Rasmus Helveg Petersen til udviklingsminister.

Meddelelsen vil fremgå af [www.folketingstidende.dk](http://www.folketingstidende.dk) (jf. nedenfor).

[>Folketingets formand

Efter min indstilling er det ved kongelig resolution af 21. november 2013 besluttet

at afskedige i nåde udviklingsminister Christian Friis Bach fra den ham hidtil betroede ministerstilling,  
at udnævne medlem af Folketinget Rasmus Helveg Petersen til udviklingsminister.

Jeg tillader mig at anmode formanden om at underrette Folketinget herom.

Sign. Helle Thorning-Schmidt

/Jens Teilberg Søndergaard«].

I dag er der følgende anmeldelse:

Kristian Pihl Lorentzen (V), Kim Christiansen (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Tom Behnke (KF):

Beslutningsforslag nr. B 23 (Forslag til folketingsbeslutning om for-søgsordning med kørekort til 17-årige).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af [www.folketingstidende.dk](http://www.folketingstidende.dk) (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

#### 1) 1. behandling af lovforslag nr. L 69:

**Forslag til lov om ændring af lov om sygedagpenge. (Ophævelse af refusionsbestemmelse ved manglende opfølgning).**

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 13.11.2013).

Kl. 10:00

Kl. 10:00

### Meddelelser fra formanden

#### Formanden:

Mødet er åbnet.

### Forhandling

#### Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Hans Andersen som Venstres ordfører.

Kl. 10:01

Kl. 10:05

(Ordfører)

**Hans Andersen (V):**

I Venstre går vi altid ind for, at vi skal overflødig bureaukrati til livs, og derfor ser vi også positivt på L 69.

Lovforslaget er jo ikke et af de store lovforslag, men det har til formål at ophæve bestemmelsen om, at der ikke kan ydes statsrefusion, så længe kommuner ikke opfylder deres pligt til at følge rettidigt op i henhold til sygedagpengeloven.

I 2005 indsatte man bestemmelsen i sygedagpengeloven for at sikre, at sygemeldte får den opfølgning, som de efter loven har krav på. Konkret betød det, at manglende kommunal opfølgning medførte, at der ikke blev udbetalt refusion for den periode, hvor kommunen ikke havde opfyldt sin pligt til at følge op. Kommunerne oplevede i den forbindelse, at bestemmelsen flyttede deres fokus, så opfølgningen var mere rettet mod rettidighed end på fastholdelse af sygemeldte på arbejdsmarkedet. Bestemmelsen blev derfor også suspenderet i 2010 og 2011, så man havde muligheden for at afprøve kommunernes opfølgning uden reglen. Suspensionen blev yderligere forlænget i 2 år til udgangen af 2013, fordi det af datatekniske årsager først var muligt at få målinger et godt stykke inde i suspensionsperioden.

Ifølge målinger foretaget af Arbejdsmarkedsstyrelsen er resultatet af suspensionen, at godt 92 pct. af sygedagpengemodtagerne i juli 2013 ikke manglede at få en samtale. Procentsatsen har i 2012 og i første halvdel af 2013 ligget på samme stabile niveau. De sidste 8 pct. drejer sig om sager, hvor den manglende opfølgning ikke kan tilregnes kommunens utilstrækkelige administration, så samlet set må man sige, at kommunerne overholder opfølgningspligten uden en refusionsbestemmelse, og vi skal derfor nu tage stilling til, hvad der skal ske på området.

En genindførelse af bestemmelsen vil medføre betydelig øget bureaukrati, da kommunen derved i hver enkelt sygedagpengesag skal opgøre, hvor meget statsrefusion de er berettiget til, og samtidig skal revisionen påse, at kommunen også har opgjort det korrekt.

I Venstre synes vi, at det er vigtigt ikke at besværliggøre den administrative arbejdsgang, når målinger viser, at det er uden formål, og derfor er det positivt med en lov, der forenkler arbejdsgangen på sygedagpengområdet, og på den måde kan kommunerne fokusere på, at de sygemeldte får den opfølgning, som de efter loven har krav på, i stedet for at bruge ressourcerne på registrering.

Venstre er tilfredse med, at der i lovforslaget er medtaget bemærkningen om, at Arbejdsmarkedsstyrelsen løbende følger udviklingen i opfølgningssamtaler via Jobindsats.dk, og hvis en eller flere kommuner i en længere periode har en utilstrækkelig opfølgning, f.eks. under 80 pct., vil Arbejdsmarkedsstyrelsen bede beskæftigelsesregionen om at kontakte den pågældende kommune for at understøtte, at opfølgningen i kommunen forbedres. Vi mener nemlig, at det er vigtigt at være opmærksom på, at der stadig væk er kommuner, der ikke formår at varetage opgaven, og disse kommuner skal der føres nødvendig kontrol med, så vi sikrer, at mennesker på sygedagpenge får opfølgende samtaler, og vi sikrer, at de kommuner, der ikke formår at varetage opgaven, får mulighed for at forbedre sig.

På den baggrund støtter Venstre lovforslaget.

Kl. 10:05

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Hr. Leif Lahn Jensen som socialdemokratisk ordfører.

(Ordfører)

**Leif Lahn Jensen (S):**

Tak for det. Med fare for at nævne mange af de ting, som Venstres ordfører lige har gjort, er der i hvert fald nogle ting, jeg lige vil pege på, og som for os Socialdemokrater er meget, meget vigtige.

Vi ved alle sammen, at den her sygedagpengelov gør, at en kommune ikke kan få refunderet udgifter til sygedagpenge i en sag, hvor kommunen ikke har fulgt op på sagen til tiden. Formålet med det var netop at sikre, at sygemeldte netop får den opfølgning, som de har krav på, og at vi netop også sørger for, at de her sygemeldte får et ordentligt sygdomsforløb, så de kommer videre og tættere på arbejdsmarkedet. Det virker jo ganske fornuftigt, men reglen om bortfald af refusion har jo også haft den uheldige konsekvens, at kommunerne netop har fokuseret på, om det er gjort til tiden, og måske ikke har fokuseret så meget på hjælpen til den sygemeldte. Det har aldrig nogen sinde været ideen med det.

Derfor har man de sidste 4 år jo netop suspenderet denne regel for at afprøve, om kommunerne vil følge op i de her dagpengesager uden at have en trussel om bortfald af refusion hængende over hovedet. Her har det vist sig, at kommunerne samlet set har overholdt deres opfølgningspligt. På den baggrund foreslås det nu, at reglen helt afskaffes. Her er jeg nødt til at sige, at det skal stå klart, at sygemeldte borgere selvfølgelig stadig væk skal have en rettidig opfølgning. Det skal også stadig væk være en god opfølgning. Det synes jeg også kommunerne har vist de kan levere uden den her trussel fra staten.

Arbejdsmarkedsstyrelsen vil selvfølgelig løbende følge udviklingen, og hvis en kommune gennem flere måneder ikke overholder opfølgningspligten, vil kommunen blive kontaktet af beskæftigelsesregionen, som i samarbejde med kommunen vil sikre sig, at opfølgningsindsatsen i kommunen forbedres. På den måde, som også ordføreren for Venstre sagde, afbureaukratiserer vi her. Det er fornuftigt, men samtidig sikrer vi også, at de her sygemeldte borgere får en god og ordentlig indsats.

Derfor synes vi, det er sund fornuft, og derfor støtter Socialdemokraterne forslaget.

Kl. 10:07

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Hr. Bent Bøgsted som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:07

(Ordfører)

**Bent Bøgsted (DF):**

Tak, formand. Det lovforslag her er forholdsvis enkelt. Der blev indlagt en straf af de kommuner, der ikke levede op til opfølgningskravet i sygedagpengesager. Hvis de lå for lavt, kunne de miste refusionen.

Den regel blev suspenderet igennem årene 2010-13, og den suspension var der bred enighed om i Folketinget. Det har så vist sig, at kommunerne lever op til opfølgningskravet, og de ligger faktisk på 92 pct.s opfyldelse af opfølgningskravet. De sidste 8 pct. kan skyldes andre tiltag end manglende opfølgning fra kommunens side. Der kan være mange årsager til, at man ikke lige kan følge op i sager om folk, der er syge.

Derfor synes vi også i Dansk Folkeparti, at det er rimeligt, at man fjerner den straffebestemmelse for kommunen. Der er ingen grund til at have en straffebestemmelse, når de lever op til kravene. Og skulle der være en enkelt, der kommer lidt for langt ned, bliver der også fulgt op på det af den kommunale revision, og der bliver set på, hvad det egentlig er, der sker i den kommune.

Men generelt lever kommunerne op til det, vi har forlangt af dem, og derfor kan vi i Dansk Folkeparti støtte, at den straffebestemmelse om refusion bliver fjernet, så det ikke hænger over kommunernes hoved, hvis de lige skulle svigte en enkelt gang.

Så med de ord kan Dansk Folkeparti støtte lovforslaget.

Kl. 10:09

#### Formanden:

Tak til ordføreren. Jeg ser ikke nogen radikal ordfører, men jeg ser hr. Eigil Andersen som SF's ordfører.

Kl. 10:09

(Ordfører)

#### Eigil Andersen (SF):

Jeg ved ikke rigtig, om man kan kalde det her for en ordførertale. Det er nok mere korrekt at kalde det for en ordførerbesked. Beskeden er, at SF stemmer for lovforslaget. De foregående ordførere har brugt udmærkede argumenter for at stemme for. De argumenter behøver jeg ikke at gentage. Der er såmænd gentagelser nok her i Folketingssalen.

Kl. 10:10

#### Formanden:

Tak til SF's ordfører. Hr. Joachim B. Olsen. Undskyld, det er hr. Jørgen Arbo-Bæhr. Det er, fordi jeg havde kradset ned på min seddel, at der var blevet skiftet ordfører. Men det er Enhedslisten. Hr. Jørgen Arbo-Bæhr som Enhedslistens ordfører.

Kl. 10:10

(Ordfører)

#### Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Da vores ordfører ikke kan komme i dag, er jeg blevet bedt om at sige følgende:

Jeg vil meddele, at Enhedslisten hele vejen igennem har støttet suspensionen af denne bestemmelse. Vi kan derfor også støtte, at den helt bliver ophævet. Vi er overbevist om, at det ville have en negativ virkning, hvis man fastholdt bestemmelsen. Det ville højst sandsynligt presse kommunerne til at se mere på rettidighed end på den enkelte sygemeldtes behov for opfølgning med det resultat, at flere og flere ville blive frataget deres sygedagpenge, da kommunerne ellers ville blive straffet økonomisk. Da vi i øvrigt går ind for, at der ydes 100 pct. refusion til kommunerne for udgiften til sygedagpenge, kontanthjælp osv., kan vi kun tilslutte os lovforslaget.

Vi vil dog ligesom FTF efterlyse, at der kommer meget mere fokus på at skabe gode regler og økonomiske rammer for kommunerne, som kan medføre, at kommunerne i højere grad tager udgangspunkt i den sygemeldtes behov for god opfølgning.

Og så venter vi stadig væk mere og mere utålmodigt på, at regeringen indfrier løftet fra regeringsgrundlaget om at afskaffe varighedsbegrænsningen for sygedagpengedydelser. Det må være sådan, som regeringspartierne og Enhedslisten var enige om før valget, at man skal bevare retten til sygedagpenge, indtil man er rask nok til at arbejde eller syg nok til at blive tilkendt førtidspension. Det har ikke umiddelbart noget med dette lovforslag at gøre, men det er nødvendigt at understrege, da regeringsgrundlaget nu er 2 år gammelt, uden at løftet er blevet indfriet. Det er endnu mere nødvendigt at understrege, fordi beskæftigelsesministeren i stedet for at indfri regeringsgrundlaget har indledt forhandlinger med højrefløjen om en dramatisk forringelse af sygedagpengereglerne ved at skære perioden for sygedagpenge ned fra 52 til 26 uger.

Med disse kommentarer støtter vi lovforslaget.

Kl. 10:12

#### Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 10:12

(Ordfører)

#### Joachim B. Olsen (LA):

Liberal Alliance kan også støtte det her forslag. Ligesom de andre partier anser vi det også som et opgør med unødvendigt bureaukrati. Det eneste, vi vil tilføje, er, at når vi nu kan konstatere, at kommunerne følger op i 92 pct. af tilfældene, som de skal – altså overholder loven i 92 pct. af tilfældene, og det er jo rigtig godt – så så vi gerne, at man måske havde sat grænsen for, hvornår der skal tages kontakt til kommunerne, til 90 pct., og ikke til 80 pct. Det mener vi kunne sikre at der fortsat er en meget høj kvalitet. Men det kan vi måske få ministerens svar på, når hun går op på talerstolen lidt senere.

Men vi kan som sagt støtte lovforslaget.

Kl. 10:13

#### Formanden:

Tak for det. Fru Benedikte Kiær som konservativ ordfører.

Kl. 10:13

(Ordfører)

#### Benedikte Kiær (KF):

Det er altid dejligt, når man kan fjerne regler og bureaukrati, som egentlig ikke giver nogen merværdi for borgerne. Her har vi et lovforslag, hvor man har suspenderet en regel i 2010, 2011, 2012 og 2013, for ligesom at kunne følge udviklingen på området, med hensyn til om kommunerne egentlig overholdt det, de skulle, og derved har man så kunnet ophæve den her regel om, at man ikke giver dem statsrefusion, hvis de ikke følger op i sygedagpengesager. Det viser sig, at kommunerne faktisk laver en fin opfølgning – der er en rigtig god statistik på området – så derfor kan vi jo sige, at det er overflødigt at have den her regel om, at man kan tage statsrefusionen fra kommunerne. Derfor er det godt, at man kan fjerne den her regel og samtidig også sørge for at hjælpe de kommuner, der så har problemer med opfølgningen, hvor vi af den undersøgelse, der er lavet, kan se, at det heldigvis er få kommuner, der her er tale om.

På den baggrund kan Det Konservative Folkeparti støtte det her lovforslag. Det er skønt, når vi kan fjerne bureaukrati, og det giver god mening for borgerne at gøre det i dette tilfælde.

Kl. 10:14

#### Formanden:

Tak til ordføreren. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 10:14

#### Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for behandlingen; man får jo lyst til at foreslå Folketinget, at den type behandling kunne danne præcedens for behandlingen af andre lovforslag. Vi er enige på tværs af traditionelle skel, og jeg skal ikke forlænge diskussionen meget, men blot erklære mig enig i de ord, der allerede er faldet, om, at det er snusfornuft at gennemføre lovforslaget her; kommunerne kan faktisk godt få den gældende lovgivning til at fungere på en ordentlig måde, og reglerne om strafrefusionen har været suspenderet i en årrække, uden at det har betydet, at borgerne har fået en for sen opfølgning.

Så derfor er det her jo et lille lovforslag, vil jeg gerne sige, men ikke desto mindre et skridt i retning af en beskæftigelsespolitik, der i højere grad bygger på resultater og mål i stedet for på middel og proces, og det vil jeg gerne takke alle Folketingets partier for at bakke op om. I forhold til de faldne kommentarer fra Liberal Alliance vil

jeg sige, at vi nu skal have lovforslaget til at virke. Hvis vi hen ad vejen vurderer, at der er behov for at reagere hurtigere og i flere sager, så skal Arbejdsmarkedsstyrelsen selvfølgelig gøre det. Så der er et tilsagn fra min side om, at vi følger det her tæt, og skulle tingene udvikle sig negativt, set med borgernes briller, altså også hvad angår retssikkerhed, så har jeg ikke nogen stærke følelser over for tallet 80 pct. og heller ikke over for tallet 90 pct.

Så mit forslag vil være, at vi også over for Folketinget anviser det: Hvordan udvikler det her sig? Og så kan vi sammen tage en drøftelse af, på det rigtige tidspunkt, om der er behov for at stramme op, hvad angår opfølgningen fra Arbejdsmarkedsstyrelsen, over for beskæftigelsesregionerne og derefter kommunerne. Så der er et tilsagn om det.

Kl. 10:16

#### Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet i denne sag, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

#### 2) 1. behandling af lovforslag nr. L 70:

**Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og flere andre love. (Midlertidig arbejdsmarkedsydelse, indsatsen for modtagere af midlertidig arbejdsmarkedsydelse, sikring af ret til syge- og barseldagpenge, målretning af danskuddannelsesstilbud m.v.).**

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 13.11.2013).

Kl. 10:17

#### Forhandling

#### Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Så er det hr. Hans Andersen som Venstres ordfører.

Kl. 10:17

(Ordfører)

#### Hans Andersen (V):

Tak for det. I Venstre ligger det os meget på sinde at hjælpe de mennesker, der står til at falde ud af dagpengesystemet. Men ledige drømmer ikke om mere offentlig forsørgelse. De drømmer om job. Derfor bør vi samle vores kræfter om at skabe optimale rammer for mere vækst og flere arbejdspladser f.eks. gennem fremrykning af skattelettelserne i vækstplanen. I det hele taget bør vi styrke erhvervslivets muligheder for at skabe flere job til de ledige.

L 70 udmønter primært elementer fra den politiske aftale om midlertidig arbejdsmarkedsydelse indgået i maj måned mellem regeringen og Enhedslisten. Første del blev udmøntet med L 228 tidligere i år, og ligesom vi dengang ikke kunne støtte forlængelsen af den særlige uddannelsesordning, bakker vi heller ikke op om en midlertidig arbejdsmarkedsydelse, som er hovedelementet i L 70. Det skyldes ganske enkelt, at forslaget slækker på virkningerne af dagpengereformen og fastholder de ledige uden for arbejdsmarkedet.

I Danmark lever alt for mange mennesker af overførselsindkomster, ja, faktisk nærmer vi os en stor ubalance, så under halvdelen af danskerne må forsørge den anden halvdel, der ikke arbejder. Det er en kæmpe udfordring at få vendt en så negativ tendens, og derfor bør regeringen holde fast i reformsportet.

I Venstre mener vi ikke, at regeringens midlertidige lappeløsninger hjælper de ledige på længere sigt. Det, man har brug for, er nemlig et job og ikke en sovepude, for vi ved, at jo længere man får en offentlig ydelse, jo sværere bliver det at komme tilbage på arbejdsmarkedet. Skal det lykkes for den ledige at få et arbejde, er der to ting, vi bør gøre som politikere.

For det første skal vi sikre, at der er arbejde at få til dem, der mangler et. Derfor så vi også hellere, at pengene blev brugt på at skabe arbejdspladser frem for at fastholde folk på en ydelse. Vi mener, at der er brug for flere reformer og bedre vilkår for erhvervslivet, så der skabes flere arbejdspladser i Danmark. Og desværre var væksttalen ikke ambitiøs nok.

For det andet skal vi sikre, at der er de rette incitamenter til at søge de job, der allerede er. I Det Økonomiske Råds efterårsrapport kan man se, at en kortere dagpengeperiode fremrykker afgang til beskæftigelse. Reformen virker altså efter hensigten. En spørgeskemaundersøgelse viser f.eks., at godt en fjerdedel af dem, der har fået arbejde, ikke ville have søgt eller accepteret et job, hvis de ikke stod til at miste dagpengerechten. Og knap halvdelen har søgt bredere både fagligt og geografisk og mere intensivt hen mod slutningen af deres dagpengeperiode. Flere finder altså et arbejde, når perioden er ved at udløbe. Og jobåbningerne er der. Faktisk er der over 500.000 personer, der skifter arbejde hvert år. Det er tydeligt, at en gradvis indfasning af dagpengereformen vil bremse de positive virkninger, vi ser lige nu.

Under behandlingen af L 228 kunne man høre beskæftigelsesministeren sige, at den bedste måde at bekæmpe arbejdsløshed på ikke er at forlænge dagpengeperioden, men at skabe arbejdspladser. Og med det vil jeg blot opfordre ministeren til at følge sit eget gode råd og holde fast i den dagpengereform, som vi ved hjælper de ledige tilbage på arbejdsmarkedet.

At skabe flere danske arbejdspladser og gøre det attraktivt at tage de job, der allerede er, er den bedste hjælp, vi kan give til de ledige. Holdbare løsninger er det, vi arbejder for i Venstre, og derfor kan vi ikke støtte L 70.

Kl. 10:21

#### Formanden:

Der er et par korte bemærkninger. Først er det fra hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 10:21

#### Leif Lahn Jensen (S):

Tak. Vi er sådan set meget enige i, at det vigtigste er at skabe arbejdspladser, og det har den her regering jo vist bedre end andre, og så bedre end den tidligere Venstreledede regering – under den fossede arbejdspladserne jo ud af landet. Så det er vi jo sådan set meget, meget enige i.

Men grunden til at vi gør det her, er, at der er rigtig, rigtig mange mennesker, der på grund af den dagpengereform, som den borgerlige regering gennemførte, står i kæmpestore sociale problemer. Mennesker, som ikke kan finde arbejde nu og her, fordi der ikke er noget arbejde at få, kommer til at miste stort set hele deres forsørgelsesgrundlag, og det bliver så et kæmpestort problem for disse mennesker.

Jeg er nødt til at spørge ordføreren, om den dagpengereform, som den blå regering lavede, for nogle mennesker vil betyde store sociale problemer.

**Formanden:**  
Ordføreren.

Kl. 10:22

vi ser på Venstres handlinger, dengang man sad i regering, så var det jo sådan, at under de sidste 2-3 år af den borgerlige regerings levetid forsvandt der knap 200.000 job i Danmark. Hvad var det i Venstres handlinger dengang, da man havde magten og flertallet, som skulle pege i retning af, at man pludselig nu som med et trylleslag skulle kunne skaffe job til 151.000 mennesker, herunder de omkring 30.000, som vil ryge ud af dagpengesystemet, hvis det her lovforslag ikke bliver gennemført?

Kl. 10:26

**Hans Andersen (V):**

Dagpengereformen, som vi gennemførte, og som jo også er grundlag for den nuværende regerings arbejde, sikrer jo, at der er fokus på at få mennesker i job. Og når vismændene oven i købet skriver ned og anerkender, at dagpengereformen faktisk har virket, at mennesker søger job hurtigere og søger mere fagligt bredt, og at de derved også kommer hurtigere i job, så er det da positivt.

Det er da positivt, at mennesker kommer hurtigere i job. For det, jeg tror de fleste er optaget af, er jo ikke at komme på en overførselsindkomst; det, mennesker er optaget af, er sådan set at få et job. Og der kan det bare konstateres, at dagpengereformen virker, og det er derfor, vi er imod at udskyde indfasningen af dagpengereformen.

Kl. 10:23

**Formanden:**

Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 10:23

**Leif Lahn Jensen (S):**

Det var dog en tynd kop te, og det var lidt vagt. Den 10. juni spurgte tidligere beskæftigelsesminister Inger Støjberg sig selv, om dagpengereformen ville betyde sociale problemer, og hendes svar var, at det ville den ikke. Jeg hører slet ikke ordføreren udtrykke sig så markant og tydeligt om det i dag.

Der er altså nogle mennesker, som bliver tabt i det her system, det kan man lige så godt bare anerkende. Det er fair nok, at vi prøver på at redde så mange mennesker, som vi overhovedet kan, og give dem et arbejde, men der er mange mennesker, som vil tabe, som vil få store sociale problemer. Er Venstre og ordføreren fuldstændig ligeglade med de her mennesker? Anerkender man slet ikke denne gruppe?

Kl. 10:24

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 10:24

**Hans Andersen (V):**

Det vil være sådan – og det vil det jo også være med regeringens og Enhedslistens aftale om en midlertidig arbejdsmarkedsydelse – at der vil være mennesker, der falder ud af dagpengesystemet. Dem har jeg så ikke set nogen løsning for. Det er 4.000-6.000 mennesker, der falder ud af dagpengesystemet. Det har der været historisk, og det vil der fortsat være, når dagpengereformen er fuldt indfaset.

Der har vi et overførselsindkomstsysteem, et kontanthjælpssystem, der sikrer, at mennesker kan få en indkomst, hvis de har behov for det og ikke har anden indtægt. Og det sikrer jo, at der ikke skabes de sociale problemer, som ordføreren påpeger.

Kl. 10:25

**Formanden:**

Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 10:25

**Eigil Andersen (SF):**

Det, som Venstre vil, er, at man vil fjerne de her langtidsarbejdsløses indtægt, så mange arbejdsløse må gå fra hus og hjem. Hvad er så Venstres tilsyneladende løsning? Det er, at man vil sige, at man gerne vil skaffe job til de arbejdsløse. Det arbejder den her regering jo også på, men der er altså 151.000 arbejdsløse for øjeblikket. Og hvis

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 10:26

**Hans Andersen (V):**

Jeg synes, det er vigtigt, at vi bliver enige om, at dagpengereformen virker. Den bringer faktisk mennesker hurtigere i job. Vismændene understreger det sågar. Når man spørger dagpengemodtagerne og også dem, der står for ikke at have dagpenge ret meget længere, så svarer de jo også, at de søger mere bredt både geografisk og fagligt, og det sikrer jo, at de kommer hurtigere i job. Ved at lave en midlertidig arbejdsmarkedsydelse, som regeringen og Enhedslisten vil, så fastholder vi jo mennesker på overførselsindkomst. Vi skal jo bringe mennesker i job. Det er jo det, det handler om. Vi skal skabe flere job, og derfor kan man sige, at det her er sidste chance.

Jeg vil i hvert fald opfordre regeringen til at ringe til Venstre og til at lave en finanslovsaftale med Venstre, således at vi får skabt noget mere vækst i det her samfund og skabt nogle flere job. Det er det, der skal være svaret.

Kl. 10:27

**Formanden:**

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 10:27

**Eigil Andersen (SF):**

Jeg kan godt forstå, at ordføreren ikke svarer på mit spørgsmål om Venstres evner til jobskabelse, for her har Venstre jo et åbenlyst problem, og derfor taler ordføreren så om en masse andre ting. Det centrale er, at vi har oplevet Venstres evner til jobskabelse, for under den borgerlige regerings sidste tid forsvandt der som nævnt knap 200.000 job i Danmark. Når Venstre mener, man er så dygtige til at skabe job, hvorfor i alverden gjorde man så ikke noget ved det? Det skaber et stort troværdighedsproblem for Venstres vedkommende.

Kl. 10:27

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 10:27

**Hans Andersen (V):**

Vi gjorde bestemt noget ved det i krisetiden. Vi holdt sådan set hånden under beskæftigelsen. Vi øgede de offentlige investeringer markant, og det kunne vi gøre, fordi vi havde styr på økonomien.

Krisen var jo ikke kun et anliggende for Danmark, det var en generel, verdensomspændende krise, der gjorde, at mange job gik tabt. Siden da har vi sådan set formået at lave en aftale med regeringen om vækst. Vi synes bare ikke, at den er ambitiøs nok. Vi synes sådan set, man skulle arbejde på at skabe flere job. Det er også derfor, at vi vil fremrykke de skattelettelser, som vi sådan set har aftalt med regeringen. Vi vil fremrykke dem, så vi kan skabe job her og nu, det er det, der skal til for at nedbringe ledigheden.

Kl. 10:28

**Formanden:**

Hr. Jørgen Arbo-Bæhr for en kort bemærkning.

**Jørgen Arbo-Bæhr (EL):**

Med Venstre i spidsen gennemførte man jo dagpengeforliget, og den daværende beskæftigelsesminister, fru Inger Støjberg, sagde, at det højst ville ramme mellem 2.000 og 4.000 mennesker. Men virkeligheden i dagens Danmark i 2013 er, at der er over 30.000, som har mistet retten til dagpenge. Er det fru Inger Støjberg, eller er det virkeligheden, der har ret?

Kl. 10:28

delige mennesker ramt af arbejdsløshed. Og vi har lige for lidt siden hørt, at det er noget, som Venstre stadig væk er fuldstændig ligeglade med.

Kl. 10:29

**Formanden:**  
Ordføreren.

Kl. 10:29

Alt det her skyldes dels, at reformindfasningen var brat og brutal, dels at reformen blev gennemført midt i en krisetid. Regeringen har fulgt udviklingen på det her område nøje, og vi har taget en lang række initiativer for at afbøde konsekvenserne af dagpengereformens brutale indfasning. Vi har således bl.a. forlænget dagpengeperioden, styrket hjælpen til de arbejdsløse, målrettet job til langtidsledige og gennemført en uddannelsesordning. Og hele den røde tråd i de indsatser har været at tage hånd om de her mennesker, der både er blevet ramt af arbejdsløshed og den tidligere regeringens hårde indfasning af dagpengeændringerne. Det arbejde fortsætter vi med med det lovforslag, som vi behandler her i dag.

**Hans Andersen (V):**

Jeg kan jo ikke løbe fra, at tallene ser ud, som de gør, og det ønsker jeg heller ikke at gøre. Men jeg synes ikke, svaret skal være, at så laver vi bare den ene midlertidige akutpakke og midlertidige lappeløsning efter den anden. Svaret er, at vi simpelt hen skal skaffe noget vækst i det her samfund, vi skal sikre, at det kan betale sig at arbejde, vi skal sikre, at flere kommer ud af ledighed og i job, og det sikrer vi ikke ved at forlænge den ene ydelse efter den anden, men det sikrer vi ved at hjælpe ledige i gang, og der er det bedste svar altså at få skabt nogle flere job.

Kl. 10:29

Forslaget udmønter netop aftalen om en midlertidig arbejdsmarkedsydelse, som regeringen indgik med Enhedslisten den 20. maj 2013. Det her lovforslag vil skabe tryghed for alle de mennesker, som dagpengereformen berører, ved netop at sikre dem et forsørgelsesgrundlag. Men det vil samtidig give folk en øget hjælp til at komme ind på arbejdsmarkedet igen, det vil sige, at der er en sammenhængende løsning.

**Formanden:**

Hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 10:29

Helt konkret opnås retten til midlertidig arbejdsmarkedsydelse fra det tidspunkt, hvor en persons dagpengeret eller ret til den særlige uddannelsesordning er opbrugt. Den midlertidige arbejdsmarkedsydelse vil udgøre 60 pct. af det maksimale dagpengeniveau for ikkeforsørgere og 80 pct. for forsørgere. Det er selvfølgelig et krav, at man skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet for at modtage den her ydelse, herunder at man er aktivt arbejdssøgende, og at man kan og vil overtage et arbejde med dags varsel og dermed også medvirker i en aktiv indsats.

**Jørgen Arbo-Bæhr (EL):**

Jeg synes, det er rart, at hr. Hans Andersen siger, at virkeligheden er, som den er. Men hvad med de over 30.000 mennesker, skal de reddes, eller skal de ikke reddes? For de er der jo. Enten får de den her arbejdsmarkedsydelse, eller også falder de ud. Hvad er bedst?

Kl. 10:30

En vigtig del af lovforslaget er netop, at der gøres en ekstraordinær indsats for at få de her folk i arbejde. Det sker ved hjælp af ret og pligt til virksomhedsrettede tilbud som virksomhedspraktik, jobrotation, nytteindsats og løntilskud, ligesom ufaglærte og faglærte med forældede uddannelse får ret til tilbud om uddannelse. På denne måde sikres de berørte forsørgelse og hjælpes tættere på arbejdsmarkedet.

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 10:30

Der er dem, der vil sige, og det vil man nok høre om lidt – især fra borgerlig side – at det her får folk til at blive væk fra arbejdsmarkedet. Til det er jeg nødt til at sige, at 30.000 menneskers forsørgelse altså ikke er noget, man gambler med. De sociale konsekvenser af den daværende borgerlige regerings brutale indfasning af dagpengereformen kommer vi heldigvis aldrig til at kende fuldt ud – heldigvis. For vi fik en rød regering, og til alle dem, der lytter til det her i dag – også ude i stuerne – eller kender nogle folk, som var på vej til at falde ud, eller nogle folk, som ville været faldet ud senest den 1. juli 2012, vil jeg sige, at hvis vi havde fået en blå regering, havde de mennesker, jeres familiemedlemmer, jeres venner, ingenting haft at leve af efter den 1. juli 2012.

**Hans Andersen (V):**

Vi er sådan set af den holdning, at man skal holde fast i dagpengereformen. Det er den bedste hjælp. Det Økonomiske Råd understreger også, at det bringer mennesker hurtigere i job. Og derfor synes vi ikke om, at der skal laves den ene lappeløsning efter den anden. Og det er jo ikke således, at man ikke får forsørgelse, hvis man ikke længere kan få dagpenge. Der har vi kontanthjælpssystemet. Hvis man har behov for kontanthjælp og er berettiget til det, så kan man jo få kontanthjælp, så det er jo ikke således, at mennesker bliver nødt til at gå fra hus og hjem, som følge af at dagpengeperioden nu er 2 år.

Kl. 10:30

Vi er nødt til at hjælpe de her mennesker, vi er nødt til at kigge på forholdene for de langtidsledige, for de er ikke et socialt eksperiment. Det vil vi socialdemokrater ikke finde os i. Derfor smiler jeg i dag, kan I se. Det er en glad socialdemokratisk arbejdsmarkedsordfører, der står på Folketingets talerstol i dag, for i dag gør vi en forskel for de her mennesker. I dag viser vi, at der er kommet en god rød regering til, som virkelig ikke kun tænker på at få dem pisket ud og i gang, men samtidig tænker på at skabe arbejdspladser, tænker på at gøre noget for de her mennesker.

**Formanden:**

Tak til Venstres ordfører. Hr. Leif Lahn Jensen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:30

Med dette lovforslag skaber vi en rimelig overgang til en 2-årig dagpengeperiode, samtidig med at vi holder hånden under de langtidsledige, der står i en vanskelig situation. Så derfor støtter Socialdemokraterne det her lovforslag med et smil på læben.

(Ordfører)

**Leif Lahn Jensen (S):**

Debatten om udfaldstruede dagpengemodtagere har fyldt meget i Danmark de seneste år, og det er med rette. Det skal den også gøre. I 2010 stod den daværende borgerlige regering nemlig i spidsen for en dagpengereform, der har haft alvorlige konsekvenser for helt almin-

**Formanden:**

Der er foreløbig tre med korte bemærkninger. Først er det fra hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:35

skærer man så 1½ år af seniorjobperioden. Jeg har lidt svært ved at forstå, hvordan det hænger sammen, og om ordføreren synes, at det er helt fint.

Kl. 10:38

Kl. 10:35

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 10:38

**Bent Bøgsted (DF):**

Tak, formand. Jeg vil gerne lige høre Socialdemokratiets ordfører, hr. Leif Lahn Jensen om noget. Når der nu står, at man skal have ret til 8 ugers uddannelse, AMU-kurser, hvordan hænger det så sammen med, at ordførerens regering samtidig vil skære ned på tilskuddet til AMU-centrene i finansloven? Skærer man først penge væk, og så tilføjer man penge igen til de her 8 ugers kurser på AMU-centrene, eller hvordan hænger det sammen?

Jeg synes, det er lidt mærkeligt, at man skærer penge væk i finansloven, og at man så samtidig siger, at nu får AMU-centrene opgaven med 8 ugers kursus til alle dem, der står og kan få gavn af det her. Står det, hr. Eigil Andersen siger, til troende, er det noget med 30.000, der skal igennem AMU-centrene. Hvordan hænger det sammen med, at man med den ene hånd skærer ned og med den anden hånd lægger til? Hvordan gør man? Det er bare lige for at forstå det her. Tilføjer man så penge igen til de her 8 ugers kurser?

Kl. 10:36

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 10:36

**Leif Lahn Jensen (S):**

Det, vi vil med det her, er selvfølgelig også at vise, at vi gør en indsats for de her mennesker, og det er også derfor, vi siger, at dem, som har brug for noget uddannelse, skal have den uddannelse. Man lavede også den besparelse, netop fordi der var rigtig mange, som alligevel ville have fået et arbejde de første 4 måneder, og derfor kunne man godt se en idé i at sige, at det så er den her del, der må betale det. Det allervigtigste for mig, når jeg står her, er, at vi har lavet en rigtig, rigtig god ordning, hvor vi hjælper de her mennesker. Samtidig med at vi hjælper dem, gør vi også en indsats. Dem, der har brug for uddannelse, får en uddannelse, og dem, der har brug for en jobrettet indsats, får en jobrettet indsats.

Kl. 10:37

**Formanden:**

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:37

**Bent Bøgsted (DF):**

Det var lidt af en snakken udenom, for jeg fik ikke svar på det, jeg spurgte om. Det havde jeg nok heller ikke forventet.

Så vil jeg gerne spørge om noget andet. Hvad er årsagen til, at hr. Leif Lahn Jensen synes, at det er helt i orden at reducere seniorjobperioden fra 5 år til 3½ år for dem, der stod og skulle have et seniorjob her efter nytår? Der er mange, der er kommet dertil, hvor de egentlig havde ret til 5 års seniorjob, men så får de at vide, at de lige skal have 1½ år på den her ydelse på 60 pct. af dagpengene. I stedet for at få et almindeligt seniorjob i 5 år skal de lige vente 1½ år, og så kan de få et seniorjob i 3½ år.

Hvordan kan det være, hr. Leif Lahn Jensen synes, at det er rigtig godt? Det er jo ikke så forfærdelig lang tid siden, man gennemførte det og samlede nogle op, så de kunne få et seniorjob, og værnedes om seniorjob. Jeg kan jo godt huske, at ordføreren dengang sagde – selv om jeg ikke kan huske det ordret – at der selvfølgelig skulle være en ret til 5 års seniorjob, og så skulle man hjælpe dem, der ikke lige stod til at kunne få det, og lave ½ års overgangsperiode for dem. Nu

**Leif Lahn Jensen (S):**

Overordnet set har vi nu faktisk fået en reform, et system, som gør, at de her mennesker også har en forsørgelse efter de 2 år. Jeg synes, det er ret interessant at høre hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti stille sig op og nævne de her ting og sige, at det er fuldstændig forfærdeligt. For hvis ikke vi havde lavet den her reform, hvis ikke vi havde lavet det her lovforslag, så havde den dagpengereform, som Dansk Folkeparti og hr. Bent Bøgsted jo selv fandt på, som de selv havde ejerskab til, jo stadig virket.

Så meget af det, vi gør nu rent overordnet, hjælper de her mennesker, giver dem flere penge. Det sørger for, der gøres en indsats, for at de kommer i arbejde, og på den måde hjælper man dem. Det er simpelt hen, fordi vi har overtaget en ret træls arv fra den borgerlige regering godt hjulpet af Dansk Folkeparti, og det er den, vi står med nu. Overordnet set synes jeg at det er et fantastisk godt lovforslag, der netop sørger for, at de her mennesker bliver hjulpet, og at de ikke kommer til stort set ikke at have nogen forsørgelse, samtidig med at vi gør den indsats. Så jeg vil sige til hr. Bent Bøgsted, at jeg er meget, meget tilfreds med det her.

Kl. 10:39

**Formanden:**

Hr. Hans Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 10:39

**Hans Andersen (V):**

Tak for det. Jeg vil gerne spørge hr. Leif Lahn Jensen til effekten af de her akutpakker. Jeg nævnte, og det står jeg ved, at det jo er den ene lappeløsning efter den anden. Så jeg vil gerne spørge til effekten af akutpakke I og II: Hvor mange flere ledige er kommet i job på baggrund af de to akutpakker?

Kl. 10:40

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 10:40

**Leif Lahn Jensen (S):**

Når man bruger ordet lappeløsning om de her akutpakker, får jeg det lidt underligt, for når jeg snakker med nogle af de mennesker, som er blevet kaldt ind til samtale ved akutpakke I, altså de mennesker, som har fået ½ år ekstra fra den 1. juli 2012 og frem til nytår der, og som dermed også havde noget at leve af, de mennesker, som har fået et job via den her akutjobordning, alle de mennesker, som er rigtig glade og siger, at vi virkelig har gjort en forskel, så ser jeg det ikke som en lappeløsning.

Jeg er da enig i, at de her akutjobordninger ikke har fået alle mennesker i gang – det er jeg da enig i – men det gør mig bare rigtig, rigtig glad med de mennesker, vi har hjulpet. Jeg ved godt, at Venstre ikke deler den opfattelse, men jeg er glad for, at vi har hjulpet de mennesker. Og nu hjælper vi endnu flere mennesker, samtidig med – og husk det nu – at vi skaber arbejdspladser, samtidig med at vi har skabt flere arbejdspladser, end Venstre nogen sinde har gjort, for det, der blev efterladt til os, var jo et stort minus. Derfor har vi alle de her problemer, og det er derfor, vi skal løse det hele. Vi skaber både arbejdspladser, vi sikrer tryghed i forhold til at give de her

mennesker en ordentlig forsørgelse, og samtidig gør vi en rigtig god indsats for at få dem i gang.

Kl. 10:41

**Formanden:**

Hr. Hans Andersen.

Kl. 10:41

**Hans Andersen (V):**

Jeg tror, det var finansministeren, der brugte ordene en fuld og dækkende løsning, da man omtalte akutupakke II, og jeg kan sådan mellem linjerne lytte mig til, at akutupakke I og II ikke nødvendigvis var det, der førte til, at de ledige kom i job. Det var jo også derfor, Enhedslisten lagde pres på regeringen. Hr. Leif Lahn Jensen er jo lige ved at tage æren for det, men der glæder jeg mig til at høre Enhedslistens ordfører, for det var kun efter massivt pres fra Enhedslisten, at det lovforslag, vi nu står og behandler, er kommet i vej.

Jeg vil gerne spørge her til sidst, om 2 år er og skal være den fortsatte dagpengeperiode.

Kl. 10:42

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 10:42

**Leif Lahn Jensen (S):**

Jeg er nødt til at sige, at det, der er forskellen på Venstre og Socialdemokratiet, er, at Venstre går meget op i at skabe arbejdspladser; det har de så ikke været så dygtige til, som den her regering har været, men det går de meget op i. Men så er Venstre jo så fuldstændig ligeglad med alle de arbejdsløse og alle de svage, for dem interesserer de sig ikke for. Hvad er det, den her regering har gjort? Vi har for det første skabt en masse arbejdspladser, vi har brugt utrolig mange penge på at skabe arbejdspladser, vi har sikret mange uddannelse, vi har sørget for, at folk ikke er faldet i ingenting, altså ikke har fået noget at leve af, og så kigger vi samtidig frem; vi kigger på et fremtidigt skattesystem, vi kigger på et fremtidigt dagpengesystem. Vi har gjort alt det, som Venstre skulle have gjort i 10 år, hvor de ikke har lavet en pind.

Kl. 10:43

**Formanden:**

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 10:43

**Joachim B. Olsen (LA):**

Venstrefløjen fremfører ofte det argument, at ryger man ud af dagpengesystemet, står man uden offentlig forsørgelse og kan ikke klare sig selv. Og derfor har man så indført den her arbejdsmarkedsydelse. Vil ordføreren ikke godt præcisere det og bekræfte, at det er sådan, at ryger man ud af dagpengesystemet, og kan man ikke forsørge sig selv, så har man ret til kontanthjælp, og at det dermed også er sådan, at det her lovforslag medfører, at folk, der godt kunne forsørge sig selv, bliver modtagere af en offentlig ydelse?

Kl. 10:44

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 10:44

**Leif Lahn Jensen (S):**

Man skulle jo tro, at hr. Joachim B. Olsen ikke rigtig fulgte med i det, som han selv sidder og forhandler om, for hr. Joachim B. Olsen har ret i, at man har krav på kontanthjælp, men det, de færreste ved – alle tror jo, at hvis man bliver arbejdsløs, kan man få kontanthjælp – er, at det er sådan, at hvis man har en samleverske, der tjener mere

end omkring 28.000 kr., skal man forsørges, og så kan man ikke få noget som helst.

Igen må jeg kigge på medlemmerne herinde, og jeg er også nødt til at kigge på folk, der kigger med ude i stuerne, og spørge: Hvor mange af jer lever ikke sammen med en, der tjener omkring det, altså 28.000 kr., eller har et eller andet ved siden af? Og hvis man har det, får man ikke kontanthjælp.

Det er svaret til hr. Joachim B. Olsen, og hr. Joachim B. Olsen ved det godt. Så ja, det vil berøre mange mennesker, og det er derfor, vi synes, det er så alvorligt, når en borgerlig regering over en nat bare går ind og skærer ned på det og siger: Nu kan I kun få 2 år. Det er netop derfor, vores gode socialdemokratiske hjerter tilsiger os at sige: Nu skal der være en lidt bedre indfasning, en lidt mere human indfasning. Det er det, vi gør med det her forslag, og det er også derfor, jeg er så glad, og derfor, at jeg smiler, som jeg gør i dag.

Kl. 10:45

**Formanden:**

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 10:45

**Joachim B. Olsen (LA):**

Jeg er udmærket bekendt med reglerne, og jeg synes faktisk, og det synes vi i Liberal Alliance, at det er et godt princip, at man ikke kan modtage en offentlig ydelse, hvis det er sådan, at der er en indtjening i familien, der gør, at man godt kan forsørge sig selv. Det mener vi faktisk er et sundt princip, altså at man i en familie forsørger sig selv, før man beder naboen om at forsørge sig. Det kan jeg forstå er et princip, som man ikke hylder i Socialdemokratiet. Jeg troede ellers, det var sådan en gammel arbejderværdi.

Men jeg kan slet ikke få det til at hænge sammen med, at både beskæftigelsesministeren og andre ministre tidligere har været ude at sige, at man ønsker et opgør med krævementaliteten. Hvordan er det et opgør med krævementaliteten, når man giver en check til folk, der godt kan forsørge sig selv?

Kl. 10:46

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 10:46

**Leif Lahn Jensen (S):**

Jamen det viser bare, at hr. Joachim B. Olsen igen ikke følger med, for det er jo klart, at når vi i en kontanthjælpsreform har været med til at sørge for, at dem, der er samlevende, skal forsørge hinanden, er det jo netop, fordi vi siger, at de skal forsørge sig selv. Så hr. Joachim B. Olsen må følge med.

Men forskellen på mig og hr. Joachim B. Olsen, forskellen på dem, der sidder til venstre i salen, og dem, der sidder til højre i salen, er, at vi interesserer os for mennesker. Vi er ikke ligeglade med mennesker, vi vil netop gerne hjælpe mennesker, samtidig med at vi skaber arbejdspladser og laver et bedre samfund. Og derfor håber jeg selvfølgelig, at folk er klar over, at der er kommet en rød regering, og at den gør det rigtig, rigtig godt og hjælper mennesker, som Venstre er ligeglade med.

Kl. 10:46

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Hr. Bent Bøgsted som Dansk Folkepartis ordfører.



Kl. 10:46

(Ordfører)

**Bent Bøgsted (DF):**

Tak, formand. Det med, om regeringen gør det rigtig, rigtig godt, er der måske en hel del vælgere, der er i tvivl om, for det kunne man se på meningsmålingerne, men det kan godt være, de retter sig i løbet af det næste halve år eller år, det ved man aldrig. De har det med at svinge frem og tilbage, så det kan godt være, hr. Leif Lahn Jensen får ret i sidste ende, det ved man aldrig. Men det her forslag er jo en opfølgning på den tidligere uddannelsesmulighed, der blev givet til dem, der var faldet ud. I Dansk Folkeparti erkender vi blankt, at vi slet ikke behøver at diskutere det her med de 2 års dagpenge, det har vi snakket om så mange gange, det erkender vi blankt. Men vi kan også konstatere, at vi i stedet for det her har tilbudt regeringen at suspendere ordningen og endda også at forlænge dagpengene i op til 2 år, vi har også tilbudt, at vi kunne suspendere reglen om genoptjening, så det kom tilbage til ½ år i op til 2 år igen, og det vil sige, at så er vi henne ved 2015, 2016 eller noget i den stil, men det afviste regeringen, og der hørte vi, at statsministeren sagde i salen, at 2 år var den rigtige dagpengelængde – færdig, punktum, der skulle ikke komme flere forlængelsesmuligheder. Det har regeringen selv slået fast, og det er Socialdemokratiet, der står i spidsen for det.

Vedrørende den her uddannelsesyndelse vil jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti har støttet de hidtidige tiltag, som regeringen er kommet med, fordi vi har erkendt, at krisen blev længere, end det i hvert fald fra Dansk Folkepartis side var forudset. Så kan man altid diskutere det, for der er andre, der mener noget andet, men der har vi støttet regeringens tiltag, og det er fakta indtil videre, for det kan man slå op, så om det er gjort eller ikke er gjort, skal man ikke diskutere, det kan man altid slå op. Vi synes også, at det tiltag her er rimeligt at støtte. Der er bare en hel del spørgsmål, som jeg skal have afklaret, og det må vi gøre i forbindelse med udvalgsbehandlingen og få nogle ordentlige svar, for indtil videre har jeg ikke fået svar fra hr. Leif Lahn Jensen på dem i hvert fald. Den ene ting er, hvordan det fungerer med finansieringen af de her 8 ugers AMU-kurser, som de skal have, når man samtidig skærer penge væk fra finansloven. Det kan godt være, man så tilfører pengene igen, og for at få helt afklaret, hvad det munder ud i, stiller jeg et spørgsmål om det. Det er ret og rimeligt, og man kan selvfølgelig heller ikke forvente, at man som ordfører kan være inde i alle detaljer, det er helt fair. I forbindelse med det her med, om valget af uddannelse skal varetages af jobcenteret, kan man spørge, om det så er jobcenteret, der afgør uddannelsen, eller om man selv har indflydelse på, hvilken uddannelse man skal have. Jeg går ud fra, at det skal være en uddannelse, der er rettet mod noget, hvor der efterfølgende er mulighed for at få et job, men det stiller jeg også et spørgsmål om for at få det helt afklaret.

Jeg er så også meget i tvivl om det her med afskaffelse af kursus i samfundsforståelse. For vi synes jo i Dansk Folkeparti, det er vigtigt, at man får noget viden om det danske samfund, når man kommer til Danmark. Det kan godt være, det er blevet flettet ind i det andet tiltag, som regeringen gør med danskuddannelse, vi har bare behov for at få forklaret, om det er helt væk, eller om det er flettet ind med et bestemt antal timer i den nye uddannelse. Jeg skal nok stille et spørgsmål om det, for det er i hvert fald vigtigt for os at få det afklaret, for det er meget vigtigt, at man ved, hvad det er, der betyder noget i Danmark.

Så har jeg svært ved at forstå det med seniorjob. Man siger, at det er seniorjobbere, der skal finansiere det, så får de, der har ret til at få et seniorjob her efter nytår, lige at vide: I kan først få et seniorjob om 1½ år, selv om I egentlig havde forventet, at I kunne få et seniorjob nu. Vi havde sådan set en aftale om, at de 5 år skulle køre videre, men det er selvfølgelig nok o.k., jeg tror ikke, der som sådan er forligsbinding på det, der angår seniorjob, længere, men det er sådan lidt mærkeligt, at man så siger, at nu skæres der i det for at spare

penge, for det står som en besparelse i forslaget, og så er man altså nede på 3½ år angående seniorjob, selv om folk havde forventet at få 5 år.

Når jeg kigger på det i sin helhed, vil jeg sige, at jeg synes, det er i orden, at man skal hjælpe folk, så de kan komme videre, og jeg håber virkelig, at de kurser bliver målrettede, så de munder ud i job og folk ikke skal gå 1½ år i den situation, og at der virkelig bliver sorteret i de uddannelser og at de målrettes direkte mod de steder, hvor der er jobåbninger, så det kan få folk i arbejde. Det er i hvert fald vigtigt for Dansk Folkeparti at få afklaret.

Vi har en hel del spørgsmål, som vi skal have stillet i udvalget, og vi er positivt stemt over for forslaget, men vi skal lige have de her ting på plads. Som sagt har vi støttet de andre tiltag, og vi ser også positivt på det her, men vi har en hel del spørgsmål, som vi lige skal have afklaret. Jeg forventer ikke at få svar på nogen af dem her i salen i dag, det er fair nok, for det kan være ret teknisk at få besvaret sådan nogle spørgsmål, så dem sender vi over til ministeriet til besvarelse.

Kl. 10:52

**Formanden:**

Der er en kort bemærkning fra hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 10:52

**Leif Lahn Jensen (S):**

Jeg tror ikke, det spørgsmål, jeg stiller nu, overrasker hr. Bent Bøgsted, men jeg er simpelt hen nødt til at spørge om det, for jeg synes aldrig jeg sådan rigtig har fået et svar.

Vidste Dansk Folkeparti godt, dengang Dansk Folkeparti stemte om dagpengereformen den 16. juni 2010, at krisen ville fortsætte, og at man dermed var med til at sætte alle de her mennesker i en meget svær situation i de følgende år?

Kl. 10:52

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 10:52

**Bent Bøgsted (DF):**

Nu er det sådan, at aftalen jo ikke blev indgået i juni 2010. Den blev altså indgået noget tidligere. Det blev vedtaget i juni 2010. De forudsætninger, vi fik fra den daværende regering, var dem, vi baserede det på, og da var forventningen ikke, at krisen stadig væk ville løbe også i dag. Det kan der så være tvivl om: Er vi fortsat i krise, eller er vi ikke i krise? Nogle siger, at vi er, og nogle siger, at vi ikke er. Kigger vi på de seneste tal fra erhvervslivet og Dansk Industri, kan vi se, at der er fremgang i beskæftigelsen. Der er optimisme, der er flere og flere industrijob, der åbner sig, så spørgsmålet er, om vi er kommet derhen, hvor man kan sige at krisen måske er ved at være overstået. Det skal jeg ikke kunne vurdere, det er der nok nogle andre der er bedre til at vurdere.

Men dengang var det de forudsætninger, vi fik fra den daværende regering. Vi kunne selvfølgelig godt have sagt, at vi overhovedet ikke troede på noget som helst af det, der kom fra den daværende regering eller økonomer eller de embedsmænd, der vejledte regeringen. Det er for øvrigt de samme embedsmænd, der vejleder regeringen i dag, mange af dem i hvert fald. Så det var lidt svært, vi var nødt til at se på de forudsætninger, vi havde dengang. Men aftalen blev altså indgået før juni 2010.

Kl. 10:54

**Formanden:**

Hr. Leif Lahn Jensen.

**Leif Lahn Jensen (S):**

Den 7. juni 2010 kom der et svar fra den daværende beskæftigelsesminister, fru Inger Støjberg, der gik ud på, at de ledighedstal og den krise ville fortsætte frem til 2014. Og den daværende beskæftigelsesminister ramte rigtigt i forhold til de tal, vi kender i dag. Det vil sige, at den 16. juni, da Dansk Folkeparti stemte for det her i salen, vidste de det udmærket godt. Det er fair nok, at man så siger: Jamen det vidste vi ikke til forhandlingerne; når vi havde forhandlet, var vi nødt til at stemme det igennem. Det er fair nok, det har jeg hørt Dansk Folkeparti sige før, men så er jeg bare nødt til at spørge:

Når Dansk Folkeparti godt vidste det her, da de satte kryds ved det og stemte for, når de godt vidste, at mange mennesker ville få store sociale problemer, hvad gjorde Dansk Folkeparti så efterfølgende i det år, hvor Dansk Folkeparti stadig væk sad ved magten sammen med de blå? Vi er klar over, at de i valgkampen har sagt alt muligt andet, og at de nu går baglæns, men i det år, hvor Dansk Folkeparti havde magten, og hvor de havde mulighed for at ændre det, hvad gjorde Dansk Folkeparti? Ja, mit svar er: Intet.

Kl. 10:54

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 10:55

**Bent Bøgsted (DF):**

Jeg vil sige til hr. Leif Lahn Jensen, at det godt kan være, at hr. Leif Lahn Jensen er en spåmand og kan se meget langt ud i fremtiden. Det, vi lagde til grund dengang, var, at vi ikke forventede, at krisen ville blive så langstrakt, som den blev. Så havde vi i hvert fald internt i Dansk Folkeparti aftalt, at vi skulle se på, hvordan det så ud, når vi kom til den periode, hvor de mennesker eventuelt skulle miste deres dagpenge.

Dansk Folkeparti har siden dengang foreslået, at vi kunne forlænge dagpengeperioden med yderligere op til 2 år, dvs. fra 2012 og til juni 2014, må det blive. Det sagde hr. Leif Lahn Jensens parti nej til. Statsministeren sagde, at det med de 2 år var kommet for at blive, at det ikke ville blive forlænget. Man forlængede det med ½ år, som Dansk Folkeparti støttede. Derudover? Nej.

Dansk Folkeparti foreslog, at vi kunne suspendere genoptjeningsreglen, så vi gik tilbage fra 1 år og ned til ½ år. Hr. Leif Lahn Jensen sagde nej til det, det ville han ikke have. Regeringen sagde: Nej, der bliver ikke nogen ændring af genoptjeningsretten. Vi var klar til at forlænge den med 2 år op til juni 2014. Men regeringen og hr. Leif Lahn Jensen sagde nej.

Kl. 10:55

Kl. 10:56

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Jeg ser ingen radikal ordfører. Så er det hr. Eigil Andersen som SF's ordfører.

Kl. 10:56

(Ordfører)

**Eigil Andersen (SF):**

Jeg fatter ikke Venstres holdning i denne sag. Den er umenneskelig og kynisk, og Venstres politik er ødelæggende for mange familier. Selv om 30.000 arbejdsløse stod til at miste dagpengeretten efter 2 års arbejdsløshed, så står Venstre bare med armene over kors. Og i virkeligheden er det en alt for mild beskrivelse. Venstre vil simpelt hen stemme imod, at disse arbejdsløse får en menneskelig behandling. De ville lade alle disse tusinder af mennesker ryge ned ad slisen. Samtidig med at Venstres formand, hr. Lars Løkke Rasmussen, har nydt livet med champagne og kaviarservering på sine flyveture på 1. klasse, stemmer Venstre simpelt hen nej til at redde tusin-

der af arbejdsløse fra at måtte gå fra hus og hjem. Derfor er jeg både vred og forarget over denne politik fra Danmarks største parti.

For SF er det meget vigtigt, at vi har et solidarisk samfund, og vi lægger meget stor vægt på den danske arbejdsmarkedsmodel. Et grundlæggende princip er her, at hvis man bliver fyret fra sit job, skal man i en passende periode have mulighed for at få en nogenlunde erstatning for sin løn, nemlig dagpenge. Og det er en periode, som Venstre og Dansk Folkeparti, som det er nævnt, midt i en tid med stor arbejdsløshed skar ned fra 4 til 2 år. De påstod gennem den daværende beskæftigelsesminister, fru Inger Støjberg, at det kun ville ramme 2.000-4.000 arbejdsløse. Bl.a. vi i SF sagde i debatten i Folketingssalen i 2010, at det tal var forkert, og at det ville vise sig, at der var mange, mange flere, det ville ramme. Og det var os, der fik ret. Tallet blev i størrelsesordenen 30.000, og der var tæt på at ske en social katastrofe i Danmark.

Derfor har S-R-SF-regeringen forlænget dagpengeretten i flere omgange, men til et nedsat beløb. Nu står vi så over for et forslag om at fortsætte den linje. Det, som arbejdsløse kan få efter de 2 år, er dog en nedsat sats. Ca. 10.400 kr. pr. måned før skat for enlige og knap 14.000 kr. før skat pr. måned for forsørgere. Det spiller så ingen rolle, om man har friværdi i huset, ejer en bil eller har en ægtefælle med en lønindtægt.

De beløb her ligger selvfølgelig under de ca. 17.300 kr. pr. måned, som er den fulde dagpengesats for øjeblikket. Men 10.400 kr. pr. måned for enlige og knap 14.000 kr. for forsørgere er jo langt, langt bedre end 0 kr. Og det var det, som mange arbejdsløse ellers ville havne på, hvis man fulgte Venstres linje. Derfor er vi i SF meget glade for det her lovforslag, fordi det forhindrer, at det kommer til at ske for utrolig mange mennesker.

Så kan man spørge sig selv: Vokser træerne ind i himlen? Nej, det gør de ikke. For det første er der ingen, der kan få disse ydelser i længere tid end 4 år, som var dagpengeperiodens længde, indtil et borgerligt flertal satte den ned til 2 år. For det andet er der tale om en aftrapningsordning, hvor der gradvis skæres lidt af den samlede ydelsesperiode på de 4 år. Derfor vil der stadig være arbejdsløse, som, hvis de ikke kommer i arbejde, desværre vil havne på kontanthjælp. Men den store fordel er, at der nu bliver længere tid for langtidsarbejdsløse med en indtægt til at forsøge at komme i arbejde, og for nogle vil det lykkes. Og hvis det ikke skulle lykkes, er der længe-re tid til at tilpasse sin økonomi, så det alt i alt skaber en større tryk-ghed for den enkelte. Det er altså en tryk-ghed, som partiet Venstre stemmer imod.

Derfor vil det være meget passende, hvis Venstre nu begynder at kalde sig for utryghedspartiet. Utryghedspartiet vil være en betegnelse, som vil være et ærligt slogan for Venstre, og jeg vil gerne give Venstre lov til at bruge sloganet ganske gratis. Men jeg kan se, at Venstres ordfører er optaget af andre ting nu, så han skal nok have det gentaget bagefter.

Til slut vil jeg understrege, at pengene naturligvis ikke bare bliver udbetalt. Det er en betingelse, at de langtidsarbejdsløse skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet og være aktivt arbejdssøgende. Og alle i denne gruppe vil også have ret og pligt til at deltage i arbejds-pladsrettede tilbud af mindst 13 ugers varighed og med mindst 20 timer om ugen. Desuden vil ufaglærte og faglærte med en forældet uddannelse få ret til 8 ugers uddannelse, som skal aftales med job-beretnet. De initiativer vil give den enkelte arbejdsløse bedre mulig-heder for at få et job, og SF kan stemme for lovforslaget.

Kl. 11:01

**Formanden:**

Der er en kort bemærkning fra hr. Hans Andersen.

Kl. 11:01

**Hans Andersen (V):**

Tak for det. Er der nogen, der svigter de ledige, må det jo være regeringen, der ikke har taget de nødvendige initiativer til at få skabt nogle flere job. Jeg tror sådan set, at de ledige er enige med mig i, at det, der er brug for, er nogle job, og de foretrækker sådan set at være i job frem for at være på overførselsindkomst. Og det går jo trægt med det. Det er jo ikke således, at den her regering skaber mulighed for, at antallet af job øges væsentligt.

Vi vil gerne fremskynde skattelettelserne i vækstplanen, men det ønsker man ikke. Man ønsker ikke at sikre, at det bedre kan betale sig at arbejde, nej, man ønsker at øge antallet af offentligt ansatte. Det er det, jeg lytter mig til at regeringen gerne vil gøre sammen med Enhedslisten.

Så mit spørgsmål er: Ønsker SF, at den fremtidige dagpengeperiode skal være 2 år, eller skal den være et andet antal år?

Kl. 11:03

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 11:03

**Eigil Andersen (SF):**

Denne regering har skabt masser af job. Vi har lavet det, som blev betegnet som en kickstart af økonomien med en masse offentlige bygge- og anlægsgaver, som blev fremrykket. Det har skabt arbejde til masser af håndværkere. Der er lavet en energiaftale, som også vil skaffe job til utrolig mange mennesker, og vi står også over for en række andre investeringer, så derfor er der gjort temmelig meget for at skaffe flere job.

Sagens kerne er, som jeg også var inde på tidligere i min debat med Venstres ordfører her i dag, at der forsvandt knap 200.000 job, da Venstre sad på regeringsmagten. Det var slutfacit, da Venstre trådte fra, og derfor er det jo utrolig hult, at man nu vil påstå, at man lige pludselig kan skaffe jobs til omkring 30.000 langtidsarbejdsløse, samtidig med at vi i alt har 150.000 arbejdsløse. Der er intet, der tyder på, at Venstre vil være i stand til det, og derfor er det ikke nogen løsning, der har noget menneskeligt over sig over for arbejdsløse.

Kl. 11:04

**Formanden:**

Hr. Hans Andersen.

Kl. 11:04

**Hans Andersen (V):**

Men virkeligheden er jo, at det er Enhedslisten, der har presset regeringen til at komme med den ene akutpakke efter den anden, som vi jo så har konstateret ikke virker, for de ledige får ikke bedre hjælp, efter at akutpakkerne er kommet. Det er jo ikke SF, der har sat sig igennem i regeringen og sikret, at man forlænger dagpengeperioden. Man accepterede dagpengeperiodens længde i regeringsgrundlaget.

Jeg har ikke fået noget svar, hverken fra den socialdemokratiske ordfører eller fra SF's ordfører her i dag, på, om dagpengeperioden skal være 2 år. Men jeg vil gerne spørge igen: Skal dagpengeperioden være 2 år?

Kl. 11:04

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 11:04

**Eigil Andersen (SF):**

Nu ved Venstres ordfører jo ingenting om, hvad der bliver talt om internt i regeringen, og det skal han heller ikke vide noget om. Men SF's rolle er nok lidt mere betydningsfuld, end ordføreren tror, og

jeg vil da minde om, at på SF's landsmøde i år sagde vores formand, fru Annette Vilhelmsen, at det var meget vigtigt at få løst det her problem. Det håber jeg at ordføreren kan huske.

Med hensyn til dagpengeperioden er det et spørgsmål, som man starter på at tage en debat om i forbindelse med Carsten Koch-udvalget, og der vil senere blive nedsat en dagpengekommision, som skal se på forskellige forhold omkring dagpengesystemet.

Kl. 11:05

**Formanden:**

Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 11:05

**Bent Bøgsted (DF):**

Jeg synes, det er meget praktisk, at hr. Eigil Andersen taler udenom. Det gjorde den tidligere ordfører fra Socialdemokratiet, hr. Leif Lahn Jensen, også.

Men så kan jeg jo spørge hr. Eigil Andersen direkte: Dansk Folkeparti har fået skylden for, at det er 2 års dagpenge nu, og fair nok med det – der er slet ikke noget dér – men hvad er årsagen til, at den nye regering, Socialdemokratiet, Radikale og Socialistisk Folkeparti, med støtte fra Enhedslisten, der har flertallet, så ikke har sat dagpengeperioden tilbage til 4 år, når man har alle muligheder for det?

Kl. 11:06

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 11:06

**Eigil Andersen (SF):**

Der er jo tale om, at man har en trepartiregering og man har et støtteparti, og de forskellige partier skal være enige, og det foregår der en debat om. Men det konkrete er jo, at vi nu står over for et lovforslag – ligesom vi har gjort det ved tidligere forlængelser af den ydelse, man kan få som arbejdsløs – som går i retning af, at man i hvert fald midlertidigt kan få en ydelse, så man ikke bliver skubbet ud over kanten, hvilket ville være konsekvensen af det forlig, som Dansk Folkeparti deltog i, og som forkortede dagpengeperioden. Så jeg synes jo, at hr. Bent Bøgsted skal sige til sig selv, at de ting, der er foregået, er gået i den rigtige retning.

Til selve spørgsmålet om dagpengesystemets indretning på længere sigt vil jeg sige, at det jo er aftalt, at Karsten Koch-udvalget skal komme med nogle stikord til, hvad en dagpengekommision kan beskæftige sig med, og så vil regeringen tage stilling til, om det skal være det, som Karsten Koch-udvalget foreslår, der skal være emnerne for dagpengekommisionen, og så vil der blive arbejdet videre ud fra det grundlag. Så der vil komme et svar på hr. Bent Bøgsteds spørgsmål.

Kl. 11:07

**Formanden:**

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 11:07

**Bent Bøgsted (DF):**

Jamen det var igen en snakken udenom, for regeringen har jo haft 2 år til med det flertal, man har haft, eventuelt at ændre det. Og det er også meget passende, at Radikale overhovedet ikke er til stede i salen i dag til behandlingen af så vigtigt et lovforslag. Det er bemærkelsesværdigt, at de er fraværende ved behandlingen af rigtig mange lovforslag. Det er så ikke hr. Eigil Andersens skyld, at de er det, men det er trods alt et regeringsparti, der er med til at lave den her lovgivning.

Men vi får jo bare ikke svar på, hvad det er, der har forhindret regeringen i at føre dagpengeperioden tilbage til en 4-årig periode,

som der er flere der har givet udtryk for at den skulle være. Man siger bare, at det er en aftale, der er indgået, og at der var forlig om det. Det har vi også hørt, men det er ikke et bindende forlig, for flertallet efter valget er væk – der er ikke flertal for det forlig længere. Så er det ikkeeksisterende, og så kunne regeringen til enhver tid have ændret det, men det har man bare ikke gjort. Og dermed må det, som statsministeren har sagt om, at de 2 år er kommet for at blive, og at det ikke vil blive ændret, stå til troende.

Kl. 11:08

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 11:08

**Eigil Andersen (SF):**

Det er jo lidt paradoksalt, at det parti, som foreslog, at dagpengeperioden skulle forkortes til 2 år, nemlig Dansk Folkeparti, nu åbenbart gør sig til fortalere nummer et for, at den skal forlænges til 4 år igen. Det virker jo ikke, må jeg sige til hr. Bent Bøgsted, særlig troværdigt.

Med hensyn til, hvad vi mener om det her, kan man sige, at SF gerne vil have stor tryghed for arbejdsløse, og det er den retning, som vi arbejder i. Men jeg har sagt et par gange, og det gælder fortsat, at der vil komme nogle punkter, som Karsten Koch-udvalget vil foreslå regeringen man kan bruge, når man skal se på dagpengesystemet, og så vil regeringen nedsætte en kommission, der skal arbejde videre med dagpengesystemet.

Kl. 11:09

**Formanden:**

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 11:09

**Joachim B. Olsen (LA):**

Hr. Eigil Andersen står og bryster sig af, at regeringen har skabt mange job; det, der er hovedargumentet, er, at man har fremrykket offentlige investeringer. Men kan hr. Eigil Andersen ikke uddybe, hvor mange job det egentlig skaber? Altså, fremrykkede investeringer er jo nogle investeringer, som man havde planlagt i fremtiden, og som man så rykker frem til nutiden. Det vil jo sige, at de investeringer kommer til at mangle i fremtiden, og dermed er der nogle job, der i fremtiden – i gåseøjne – ikke bliver skabt. Derudover er hver en krone, der bliver brugt på offentlige investeringer, jo penge, der er blevet opkrævet i skatter og afgifter hos danskerne og hos de danske virksomheder, og dermed er der også derude nogle job, der ikke bliver skabt, fordi der er et mindre forbrug, eller fordi der er færre investeringer.

Så kan hr. Eigil Andersen egentlig ikke uddybe, hvor mange job de offentlige investeringer skaber netto? For svaret er jo, at de ikke skaber nogen job; man flytter bare rundt på noget beskæftigelse.

Kl. 11:10

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 11:10

**Eigil Andersen (SF):**

Det kan man selvfølgelig godt sige. Men det er jo temmelig klogt, at man, hvis man har en lavkonjunktur, hvor der er stor arbejdsløshed, så bruger noget af den arbejdskraft, som er arbejdsløs, til at lave nogle projekter, så man ikke venter med de projekter, ikke venter med at gennemføre dem, til engang, hvor der er højkonjunktur, og hvor der måske er mangel på arbejdskraft. Så på den måde har det jo en god effekt, at man gør det på den facon. Det er da også gået så godt, at der jo faktisk er nogle steder, f.eks. i det område, jeg kom-

mer fra, i det østjyske område, hvor der er temmelig mange inden for byggefagene, som er kommet i arbejde.

Jeg vil så sige, at der jo også er sket andre ting, netop i forbindelse med energiaftalen, med hensyn til havvindmøller og med hensyn til energirenoveringer – og det gælder både almene boliger, og det gælder også private boliger – hvor der vil komme en hel del job. Der er jo også blevet lavet ordninger for f.eks. akademikere – der er videnspilottordningen – som kan hjælpe med til at skaffe unge akademikere, der er nyuddannede, erhvervs erfaring. Der er sket mange ting.

Kl. 11:11

**Formanden:**

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 11:11

**Joachim B. Olsen (LA):**

Jamen det var egentlig rart at få bekræftet, at offentlige investeringer, fremrykkede offentlige investeringer, netto ikke skaber flere job; de rykker rundt på noget beskæftigelse fra den ene tid til den anden. Og energiaftalen skaber heller ikke job; den skaber job i en bestemt branche, men på bekostning af job i andre brancher. Det har de økonomiske vismænd også redegjort meget fornemt for.

Så det, der står tilbage, er, at regeringen samlet set ikke skaber nogen nye job, ikke skaber ny økonomisk vækst, hvorfor det også er sådan, at vi har haft en lav økonomisk vækst, og at vi har udsigt til lav økonomisk vækst.

Økonomisk vækst kan sættes på formel – det er arbejdsudbud gange produktivitet. Og her står vi altså med et lovforslag, som sænker arbejdsudbuddet og dermed også den økonomiske vækst og danskernes velstand. Det er det, som det her lovforslag medfører på kort sigt – og det må være skuffende.

Kl. 11:12

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 11:12

**Eigil Andersen (SF):**

Jeg er usikker på, om det, som hr. Joachim B. Olsen siger, i virkeligheden betyder, at Liberal Alliance er imod, at man i en lavkonjunktur gennemfører offentlige bygge- og anlægsarbejder for at modvirke arbejdsløsheden. Altså, hvis det er det, som Liberal Alliance mener, så er jeg dybt overrasket, og jeg synes, det lyder skørt, hvis jeg skal være ærlig.

Med hensyn til det med at skabe job vil jeg sige, at f.eks. energiaftalen da i høj grad skaber job, for der skal bygges to havvindmølleparker, og man skal som sagt energirenovere boliger. Det er da i høj grad en jobskabelse. Og hvis hr. Joachim B. Olsen går ud og spørger en håndværksmester eller nogle bygningshåndværkere, som har fået gavn af det her, om de oplever, at det skaber job, så vil de helt klare sige, at ja, det gør det. Derfor er de jo også glade for den vækstpakke og den boligjobordning, som så blev forlænget med det forlig, som blev lavet i foråret.

Kl. 11:13

**Formanden:**

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jørgen Arbo-Bæhr som Enhedslistens ordfører.

Kl. 11:13

(Ordfører)

**Jørgen Arbo-Bæhr (EL):**

Lovforslaget er en udmøntning af pinseftalen mellem Enhedslisten og regeringen. Enhedslisten sagde, da aftalen blev indgået, og vi siger det igen nu, hvor vi behandler lovforslaget: Der er tale om en

redningskrans og ikke en løsning på det virkelige problem. En redningskrans sikrer, at den druknende kan holde sig oven vande, men den fører hende ikke sikkert op på land. Den midlertidige arbejdsmarkedsydelse forhindrer på samme måde, at den arbejdsløse går til bunds, men den skaber ikke et retfærdigt og værdigt sikkerhedsnet til de arbejdsløse, når samfundet ikke er i stand til at skaffe dem et arbejde.

Problemets omfang ses af, at alene i 2013 vil mere end 30.000 være faldet for varighedsbegrænsningen på arbejdsløshedsdagpenge. Da den forkortede dagpengeperiode blev vedtaget af VK-regeringen ivrigt bistået af Dansk Folkeparti og De Radikale, lød meldingen fra beskæftigelsesminister Inger Støjberg, at den forkortede dagpengeperiode højst vil ramme 2.000-4.000 mennesker. I september 2012 korrigerede den nuværende regering, der havde tilsluttet sig de forringede dagpengeregler, tallene til 7.000-12.000, som nu forventedes at ville falde for den forkortede dagpengeperiode. I januar korrigerede regeringen atter prognosen. Nu forventede man pludselig, at 17.000-23.000 ville falde for varighedsbegrænsningen i 2013. I dag ved vi så, at tallet bliver over 30.000 i 2013 for at vokse med adskillige tusinde i 2014. Man skal dertil lægge, at 29 pct. eller 56.000 af de arbejdsløse er langtidsledige. Det er et tal, der er vokset fra 14 pct. eller 13.000 i 2008.

Regeringen har dumstædigt nægtet at gennemføre permanente løsninger på dette problem. I stedet har vi fået lappeløsning på lappeløsning. Først med ½ års udsættelse af den 2-årige dagpengeperiode, så med den særlige uddannelsesydelse, derefter dens forlængelse og nu med den midlertidige arbejdsmarkedsydelse.

Selvfølgelig vil Enhedslisten stemme for dette lovforslag. Det sikrer trods alt mange tusinde mennesker en form for forsørgelse, som de ellers ikke ville have fået. Men det hjælper ikke på det, der virkelig er problemet. Først og fremmest må der skabes arbejdspladser. Der skal sættes langt mere målrettet på bæredygtige grønne job i energisektoren, den kollektive trafik og energibesparende bygningsrenovering af såvel offentlige bygninger som boliger.

Vi kan også her og nu gøre andet, der vil hjælpe både de langtidsledige og dem, der har mistet dagpengeretten. Vi kan gøre det lettere at genoptjene retten til dagpenge. Hvis vi skeler til nabolandet Sverige, ser vi, at arbejdsløsheden er noget højere end herhjemme. Til gengæld er det meget lettere at genoptjene dagpengeretten. Selv om den svenske arbejdsløshed er højere end den danske, er langtidsledigheden langt lavere, blot 16,8 pct. En af grundene er, at den kortere genoptjeningsperiode gør det langt mere attraktivt at tage imod et tilbud om endog meget tidsbegrænset arbejde, hvilket er med til at skabe et meget mere fleksibelt arbejdsmarked for korte jobåbninger. Arbejdskravet for genoptjening af dagpengeretten var frem til VK-regeringens forringelser i 2010 på 962 timer eller 26 ugers arbejde.

Med støtte fra Dansk Folkeparti og De Radikale blev kravet sat op til 1924 timer, dvs. 52 ugers arbejde. Til sammenligning er arbejdskravet for genoptjening 612 timer i Finland og blot 480 timer i Sverige.

Med disse kommentarer støtter jeg forslaget.

Kl. 11:17

#### Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 11:17

(Ordfører)

**Joachim B. Olsen (LA):**

Vi kan ikke bakke op om det her lovforslag. Det underminerer effekterne af dagpengereformen – en reform, som øger den strukturelle beskæftigelse og er med til at sikre en højere økonomisk vækst. Det her forslag sænker arbejdsudbuddet på kort sigt, og dermed sænker det også beskæftigelsen. I Danmark er 22 pct. af befolkningen i den arbejdsdygtige alder på overførselsindkomst. Det er langt flere end i andre vesteuropæiske lande og også langt flere end i andre skandina-

viske lande. Havde vi samme andel af borgere i den arbejdsdygtige alder på overførselsindkomst som svenskerne, ville 248.000 flere danskere være i beskæftigelse.

Danmark har udsigt til lav økonomisk vækst, så langt øjet rækker. Det medfører, at Danmark vil fortsætte med at glide ned af listen over verdens rigeste lande, og det vil få en helt konkret betydning i danskernes dagligdag. Danskerne vil opleve, at deres levestandard vil blive relativt lavere i forhold til borgere i andre sammenlignelige lande. Den offentlige sektor vil ikke være i stand til at levere service på samme niveau, som hvis den økonomiske vækst havde været højere. Økonomisk vækst kan sættes på formel: Det er arbejdsudbud gange produktivitet. Dette lovforslag sænker arbejdsudbuddet på kort sigt, og dermed sænker det alt andet lige også den økonomiske vækst.

I Liberal Alliance finder vi, at dette lovforslag er unødvendigt. Bruttoledigheden ligger i dag på niveau med, hvad den gjorde i 2005-2006, men dengang talte man ikke om, at arbejdsløsheden var høj, tværtimod. I Liberal Alliance mener vi, at overførselsindkomster skal være forbeholdt mennesker, som ikke kan forsørge sig selv. Det var vel sådan set oprindeligt også grundtanken med velfærds-samfundet, men det er skredet gennem mange årtier. Det ændrer ikke på, at det her lovforslag er et brud med det princip, idet arbejdsmarkedsydelsen er undtaget fra reglen om ægtefælleafhængigheden. Vi kan ikke støtte dette lovforslag.

Kl. 11:20

#### Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Benedikte Kiær som konservativ ordfører.

Kl. 11:20

(Ordfører)

**Benedikte Kiær (KF):**

Det her lovforslag går også ind og ændrer på nogle af de ting, der med dagpengereformen er blevet besluttet på dagpengeområdet. Vi ser endnu en form for ydelse, og vi ser endnu en omgang med meget bureaukrati og meget besvær. Når vi kigger hele det her lovforslag igennem, er det jo ret komplekst. F.eks. undrer det mig lidt, at nogen, som er meget kendt af systemet, fordi de har været på dagpenge i et par år, så skal vente i op til 4 uger, før de skal gå i gang med en aktiv indsats, når de er kommet på den her nye arbejdsmarkedsydelse.

Vi mener ikke, at der er behov for flere ydelser på dagpengeområdet og i den dagpengereform, som blev vedtaget for nogle år tilbage. Derimod mener vi, at alle sejl skal sættes ind på at få nogle flere arbejdspladser, for det, de ledige egentlig drømmer om, er at få et arbejde. Og når vi ved, at der er omkring 60.000 jobåbninger hver måned, så kunne det være rigtig godt, hvis vi brugte vores energi på at sørge for, at de mennesker, der er ledige og går på dagpenge, får mulighed for at stifte bekendtskab med alle de her jobåbninger, der er hver måned. Og som Venstres ordfører sagde i sin ordførertale, har man kunnet se i den statistik, der er lavet, efter vi har fået dagpengereformen, at mange af de tiltag, der er blevet sat i værk, faktisk virker.

På den baggrund kan vi ikke støtte det her forslag.

Kl. 11:22

#### Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Nadeem Farooq, den radikale ordfører, er nu dukket op og får ordet som radikal ordfører.

Kl. 11:22

(Ordfører)

**Nadeem Farooq (RV):**

Tak, formand. Jeg skal starte med at beklage, at jeg først dukker op, efter min taletid var berammet, men jeg formåede at foretage den ge-

nistreg at slå foden på vej ud af S-toget. Heldigvis har jeg ikke slået hovedet. Jeg ved ikke, om man kan høre nogen forskel, hvad det angår, her i dag, men det må være op til andre at vurdere. Og det sidste, jeg skal sige i den sammenhæng, er, at jeg undrer mig over det blodigt paradoksale i, at efter 3 ugers intens kommunal valgkamp, hvor jeg har overlevet kampen om lygtepæle, mobberi, chikane, puf-fen og alt muligt andet, er det et let hop ud af S-toget, der fælder mig. Men sådan er verden nu engang.

Men jeg dukker selvfølgelig op, når det drejer sig om noget så vigtigt som det her lovforslag, netop fordi vi har haft en meget intens debat om dagpengereformen og dagpengereformens konsekvenser. Dagpengereformens konsekvenser har været markante. Vi støtter, vi støttede, og vi støtter også fremadrettet den dagpengereform, der blev gennemført før valget, som selvfølgelig blev stemt igennem bagefter. Det mener jeg er den rigtige måde at drive arbejdsmarkeds-politikken på, men det kan ikke stå alene. Det var en alt for hård ind-fasning af dagpengereformen, og det fik følger for rigtig mange mennesker. Og man kan også sige, at det vil få følger for rigtig man-ge mennesker fremadrettet.

Derfor mener jeg ikke, at der er tale om, at vi med den her nye arbejdsmarkedsydelse laver en modgående bevægelse. Jeg mener faktisk, at det er det rigtige supplement. Det skylder vi de menne-sker, det går ud over. At det så kommer lidt senere, end man kunne have ønsket sig, er en anden side af sagen. I hvert fald synes jeg, at det er det rigtige at gøre, nemlig at vi, mens vi så at sige giver hele beskæftigelsessystemet et eftersyn – laver et kasseeftersyn af syste-met – med henblik på at nytænke det med et mere differentieret og skræddersyet fokus på den enkelte ledige, sikrer rigtig mange men-nesker en forsørgelse. Det synes jeg er den rigtige måde at gøre det på. Derfor skal jeg fuldt ud bakke op om L 70.

Kl. 11:25

#### Formanden:

Tak til ordføreren, og god bedring med foden. (*Nadeem Farooq* (RV): Tak).

Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 11:25

#### Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for behandlingen. Altså, jeg må sige, at jeg synes, det er en no-get spøjss diskussion, der har været i Folketingssalen i dag. Man kan have mange forskellige holdninger til en 2-årig dagpengeperiode. Man kan også have mange holdninger til, om det var et klogt tids-punkt at lave en 2-årig dagpengeperiode. Det syntes den tidligere re-gering det var. Jeg synes, at erfaringerne fra de senere år og ikke mindst de senere måneder viser, at det var en lidt dumdristig hand-ling at foretage, al den stund at der er ualmindelig mange menne-sker, der på samme tidspunkt har stået over for det meget, meget svære, at deres dagpengeret vil ophøre.

Man kan jo altid teoretisere om, hvordan man gerne vil have et arbejdsmarked til at fungere. Jeg mener ikke, at der er nogen som helst tvivl om, at den bedste arbejdsmarkedspolitik og den bedste be-skæftigelsespolitik er, når vi skaber job; når der er vækst i vores økonomi; og når så mange som overhovedet muligt af den voksne befolkning kan forsørge sig selv og sine. Men det ændrer jo ikke ved det faktum, at tusindvis af mennesker i starten af det igangværende år, 2013, på samme tidspunkt og flere end nogen sinde før har stået over for et ophør af deres dagpengeret. Og det er derfor, at regerin-gen sammen med Enhedslisten har handlet på den situation.

Derfor bliver jeg nødt til at sige – måske også lidt hårdt – at det undrer mig, at de partier, der har ansvaret for dagpengereformen og dermed også bærer en meget stor del af ansvaret for den situation, som mange mennesker står i, viser så lidt vilje til at være med til at løse problemerne og udfordringerne. For det er jo ikke nok kun at forholde sig teoretisk eller akademisk til situationen på vores ar-

bejdsmarked. Og den situation, vi har stået over for, er, at ekstraordi-nært mange mennesker har skullet opleve et ophør af deres dagpen-geret på samme tidspunkt – på et tidspunkt, hvor hverken konjunktu-erne eller arbejdsmarkedets almindelige tilstand vil kunne opfange dem alle sammen.

Derfor vil jeg også gerne anholde det, der har været fremført i de-batten i dag: at hvis regeringen og Enhedslisten hverken havde valgt at indføre en uddannelsesstøtte eller en efterfølgende arbejdsmar-kedsydelse, ville alle de her mennesker være kommet i ordinær be-skæftigelse. Det synspunkt vil jeg gerne anholde, for jeg tror ikke, det er korrekt; jeg tror ikke, det forholder sig sådan. Hvad bygger jeg det på? Ja, jeg bygger det på, at når vi så følger de mennesker, der har fået muligheden for først at få uddannelseshjælp og efterfølgen-de en yderligere ydelse qua det lovforslag, vi diskuterer her, kan vi se, at der kun er en meget lille del af de pågældende mennesker, der er kommet i beskæftigelse, og en meget lille del, der er overgået til ordinær uddannelse. Ganske mange har fortsat ikke arbejde.

Det er den balance, vi hele tiden skal have i vores beskæftigelses-politik, for sigtet må aldrig være til diskussion: Det er altid bedre at have et arbejde end at blive forsørget. Selvfølgelig. Det er altid bed-re at opnå en tilknytning til arbejdsmarkedet end at være i både dag-pengesystemet og kontanthjælpssystemet. Og ligegyldigt hvor stæ-digt vi insisterer på det, skal der også være et socialt sikkerhedsnet, når livet spænder ben; når konjunkturerne er derefter; og når menne-sker står i en meget, meget svær situation. Det er derfor, vi behand-ler forslaget om en arbejdsmarkedsydelse.

Jeg er selvfølgelig glad for, at vi har et flertal for at kunne gen-nemføre det her. Jeg lytter mig til, at der kommer nogle opfølgende spørgsmål fra Dansk Folkeparti i udvalgsarbejdet. Dem vil jeg se frem til at besvare, og jeg håber selvfølgelig på, at vi kan lokke bare et enkelt borgerligt parti til at stemme for forslaget her. Jeg må jo indtil videre konstatere, at det eneste parti, der helt sikkert vil være med til at sikre de mange udfaldstruede i dagpengesystemet en fort-sat ydelse, er Enhedslisten. Men mit håb vil være, at med de spørgs-mål, der bliver rejst, og de svar, der efterfølgende vil blive givet, kan vi få et enkelt borgerligt parti til at hoppe over midten, sådan at vi er endnu flere til at sikre det her.

Må jeg så ikke igen lige understrege, at det altid er interessant at have både teoretiske og akademiske diskussioner om vores arbejds-marked, men at det bare ikke er altid, at lærebøgerne holder. Det gælder, både når vi kigger på incitament, og når vi ser på, hvordan tingene har udviklet sig med en 2-årig dagpengeperiode. Derfor må enhver regering og enhver opposition også kunne forholde sig til, hvordan tingene foregår i virkelighedens verden, og i virkelighedens verden er der ganske mange af dem, der nu har en 2-årig dagpenge-periode, der kommer i arbejde, inden de 2 år er gået – heldigvis, hel-digvis. Det er stadig væk sådan, at næsten halvdelen af vores nyledi-ge er i beskæftigelse, inden der er gået ½ år. Det viser jo i al sin en-kelhed, at vores arbejdsmarked på meget, meget store træk fungerer rigtig godt. Men det, vi også skal forholde os til i beskæftigelsespoli-tikken, er jo dem, der ikke kommer i arbejde, inden der er gået ½ år – og dem, der efter 1-1½ år er ude der, hvor tingene begynder at bli-ve rigtig svære, nemlig når man rammes af langtidsledighed. Og så er der altså en gruppe, der på grund af en meget hård indfasning af dagpengereformen og de almindelige konjunkturrelle vilkår ikke er kommet i beskæftigelse, og det er dem, vi ønsker at hjælpe med lov-forslaget her. Tak for ordet.

Kl. 11:30

#### Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted.

**Bent Bøgsted (DF):**

Tak. Det, der fik mig til at trykke mig ind på talerlisten, var det, ministeren sagde om, at de partier, der stod bag dagpengereformen, ikke tog ansvar. Jeg mener så sandelig, at Dansk Folkeparti har stemt for de tiltag, som regeringen er kommet med hidtil, og vi har også foreslået andre ting, der kunne være blevet gjort, men som vi ikke har kunnet få flertal for. Ministeren pyntede så lidt på det.

Vi har jo ikke sagt nej til det her, men jeg tror, at ministeren vil medgive, at de spørgsmål, jeg har stillet og gerne vil have svar på først, er fair nok, og at der er ting i sådan et lovforslag, der kan være ret indviklede og svære at forstå, og at de kræver lidt mere indblik i de tekniske detaljer. Derfor forventede jeg heller ikke, at ministeren kunne svare på dem direkte hernede i salen i dag. Men altså, Dansk Folkeparti har ikke sagt nej til lovforslaget, vi vil bare gerne have svar på de spørgsmål, inden vi svarer endeligt.

Kl. 11:31

**Formanden:**

Ministeren.

Kl. 11:31

**Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):**

Det vil jeg gerne kvittere for. Jeg vil i øvrigt også gerne kvittere for, at Dansk Folkeparti i hele forløbet om vores dagpengetruede medborgere bestemt har bakket op om de løsninger, som regeringen har etableret sammen med Enhedslisten. Det forholder sig jo også sådan, at Dansk Folkeparti er det eneste borgerlige parti, der har villet tage ansvar i en svær situation som denne.

Som sagt vil jeg gerne gentage, at mit håb selvfølgelig er, at vi med besvarelsen af de spørgsmål, der måtte komme i udvalgsbehandlingen, kan sørge for, at Dansk Folkeparti hopper med, sådan at vi får et bredt flertal for lovforslaget. Men jeg vil gerne kvittere for den opbakning, der har været hidtil.

Kl. 11:32

**Formanden:**

Hr. Bent Bøgsted. Ikke mere? Så siger jeg tak til ministeren. Nej, det havde jeg ikke registreret lige før, det var sådan en sidste øjeblikke reaktion, men hr. Joachim B. Olsen med en kort bemærkning.

Kl. 11:32

**Joachim B. Olsen (LA):**

Beskæftigelsesministeren siger, at det er en interessant diskussion, en teoretisk diskussion, og så bliver det ligesom sat op imod, at det, at man har en teoretisk diskussion, ikke skulle have sammenhæng med virkeligheden. Men sandheden er jo, at de erfaringer, vi har fra virkeligheden fra tidligere arbejdsmarkedsreformer, hvor man har øget arbejdsudbuddet, har vist, at de har ført til øget beskæftigelse. Det ligger klokkeklart, så derfor er der jo ikke tale om en teoretisk diskussion, der er tale om, at man har gjort sig nogle erfaringer ude i virkeligheden med nogle konkrete reformer, man har lavet i Danmark, men også i andre lande, og det har vist sig, at det rent faktisk har reduceret merledigheden.

Et eksempel kunne være, at man ved dagpengereformen i 1993 gav 50-årige mulighed for at få forlænget deres dagpengeret frem mod efterlønsalderen. Det afskaffede man så i 1998, og da var der ikke tale om nogen højkonjunktur. Men man oplevede altså, at selv om man afskaffede den her ret, så faldt merledigheden for den specifikke gruppe. Det er et konkret eksempel på, at øget arbejdsudbud i Danmark fører til øget beskæftigelse for en specifik gruppe.

Der er også ungeydelsen osv. i 1990'erne. Der er masser af eksempler på, at man har lavet reformer, som har øget arbejdsudbuddet, og det har medført øget beskæftigelse. Det er ikke teoretisk. Og

derfor er det sådan, at når vi gennemfører en lovgivning herinde, der sænker arbejdsudbuddet, så sænker det også beskæftigelsen. Det kan ikke være i nogens interesse, specielt ikke de lediges.

Kl. 11:34

**Første næstformand (Bertel Haarder):**

Ministeren.

Kl. 11:34

**Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):**

Jo, men hr. Joachim B. Olsen vil aldrig høre mig tale imod arbejdsmarkedsreformer. Jeg er stærk tilhænger af arbejdsmarkedsreformer, og jeg er ikke et sekund i tvivl om, at det fortsat vil være nødvendigt, at vi hele tiden kontinuerligt ser på, hvordan vi kan forbedre det danske arbejdsmarked. Vi har en fantastisk og unik dansk arbejdsmarkedsmodel. Den fungerer på lange stræk godt, men der opstår hele tiden udfordringer, som vi selvfølgelig skal kunne adressere.

Det, jeg sagde før, er, at det ikke kan nytte noget, at man kun forholder sig teoretisk til, om en reform virker eller ej. Vi kan konstatere, at der er markant flere mennesker, der ville opbruge deres dagpengeret – markant flere mennesker end det antal, den tidligere regering forudsatte – og når det tal stiger så meget, som det gør, bliver man selvfølgelig nødt til at forholde sig til det. Og det kan, tror jeg, hænge ganske nøje sammen med det tidspunkt, man vælger at lave dagpengereformen og den meget, meget hårde indfasning på.

Kl. 11:35

**Første næstformand (Bertel Haarder):**

Joachim B. Olsen.

Kl. 11:35

**Joachim B. Olsen (LA):**

Jamen det er jo fuldstændig rigtigt, at de prognoser, man lavede dengang, for, hvor mange der ville falde ud, ikke holdt. Det er der ikke nogen der ikke anerkender. Men det ændrer ikke ved det faktum, at reformen virker, og generelt virker reformer, der øger arbejdsudbuddet, også i en lavkonjunktur. Ja, det kan godt være, at de er lidt længere tid om at virke, men de virker stadig væk. Og derfor er det sådan, at når man indfører den her arbejdsmarkedsydelse, betyder det alt andet lige, at beskæftigelsen bliver lavere end ellers; at en del mennesker vil blive fastholdt på en overførselsindkomst i stedet for at være i beskæftigelse, hvor de altså kunne forsørge sig selv og deres familier. Jeg tror, vi er enige om, at det at være i beskæftigelse generelt set også er forudsætningen for at have et bedre liv. Og det er det, vi diskuterer her.

Kl. 11:36

**Første næstformand (Bertel Haarder):**

Ministeren.

Kl. 11:36

**Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):**

Ja, men det forudsætter jo, at de tusindvis af mennesker, der så at sige bliver reddet eller samlet op af vores arbejdsmarkedsydelse, ville være gået i beskæftigelse, hvis det her ikke blev indført. Og jeg er ikke sikker på, at hr. Joachim B. Olsen ville komme til at få ret i, at det ville være tilfældet. Det er der intet, der indikerer, det er der ikke noget, der tyder på.

Derfor synes jeg, at det, der skal efterstræbes i arbejdsmarkedspolitikken, selvfølgelig er at understøtte med alt, hvad vi overhovedet kan, at folk overgår fra passiv overførselsindkomst, hvad enten der er tale om dagpenge, kontanthjælp, førtidspension eller andre former for ydelser, til arbejdsmarkedet, så hurtigt som det overhovedet lader sig gøre, først og fremmest af hensyn til den enkelte, men også af hensyn til den måde, vores arbejdsmarked fungerer på, og

den samlede samfundsøkonomi på den ene side. På den anden side skal der være et ordentligt socialt sikkerhedsnet og en sikkerhed for, at mennesker kan fungere, også selv om ulykken eller uheldet skulle være ude. Og det, jeg savner i diskussionen i dag, er, at alle anerkender den balance og nødvendigheden deraf.

Kl. 11:37

**Første næstformand** (Bertel Haarder):

Tak til beskæftigelsesministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

### 3) 1. behandling af lovforslag nr. L 71:

#### Forslag til lov om vandplanlægning.

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 14.11.2013).

Sammen med dette punkt foretages:

### 4) 1. behandling af lovforslag nr. L 72:

#### Forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning m.v., lov om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer og forskellige andre love. (Konsekvensændringer som følge af lov om vandplanlægning).

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 14.11.2013).

Kl. 11:37

## Forhandling

**Første næstformand** (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet, og jeg giver først ordet til Venstres ordfører, hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 11:37

(Ordfører)

**Hans Christian Schmidt** (V):

Tak for det. Miljøministeren har jo med L 71, forslag til lov om vandplanlægning, fremsat et lovforslag, som der følger en række ændringer og konsekvenser i kølvandet på. Fremover skal vandplanerne kaldes for vandområdeplaner, og det foreslås, at ministeren fremsætter juridisk bindende bekendtgørelser, og kommunerne skal udarbejde forslag til hele eller dele af indsatsprogrammerne, og for anden planperiode vil det gælde vandløbsindsatsen.

Det betyder bl.a., at klageadgangen til Natur- og Miljøklagenævnet ophæves. Det bliver herefter ikke muligt at klage over bekendtgørelser om politisk fastsatte mål og indsatser eller vandområdeplanerne. Og for at sikre større interessentinddragelse forpligtes kommunerne til at inddrage lokale vandråd bestående af relevante organisationer og foreninger, hvis der blandt interessenterne er ønske om at oprette et sådant vandråd. Formålet med vandrådene, som jo i hvert fald skal etableres i hvert af de 23 hovedvandoplande, er så at bidrage med viden om specifikke lokale forhold, der bør tages i betragtning ved planlægning af vandløbsindsatserne.

Dertil kommer så også en afskaffelse af de danske særbestemmelser om idéfase, teknisk høring, supplerende høring og kommunale

handleplaner, da de alle ligger ud over, hvad EU's vandrammedirektiv kræver.

Med lovforslaget om vandplanlægning følger L 72, som kort sagt er en konsekvensændring som følge af loven om vandplanlægning, og hvor sektorlovgivningen i dag henviser til vandplanerne efter miljømålsloven, vil der så i stedet skulle henvises til de relevante regler udstedt med hjemmel i lov om vandplanlægning. Også udpegning af drikkevandsforekomster og drikkevandsressourcer flyttes fra miljømålsloven til vandforsyningsloven.

Se, nu er sådan et forslag om vandplanlægning jo sin sag at komme af sted med, og jeg må sige, at ministeren har formået at fremstille et lovforslag, som efter min mening er fuldkommen upræcist. Jeg ved faktisk ikke helt, hvorhenne jeg skal starte, men jeg ved, at vi må forventningsafstemme med hinanden. Vi er nødt til at stille en stribe af spørgsmål, og jeg forventer også nogle samråd, hvor vi skal igennem det her. For jeg synes, at lovforslaget har det ved sig, at det næsten ikke oplyser, hvordan de enkelte regler skal bruges, og hvad rækkevidden af bekendtgørelserne er. Det agter ministeren åbenbart, som jeg kan se det, så at lade Naturstyrelsen bestemme.

For mig at se er det ganske enkelt umuligt at tyde, hvorvidt Folketinget i givet fald ved en vedtagelse af lovforslaget giver ministeren bemyndigelse til at foretage, hvad der er en nødvendig ændring af EU's vandrammedirektiv i dansk ret, eller hvorvidt ministeren og Naturstyrelsen måtte ønske at overimplementere vandrammedirektivet. Som udgangspunkt synes jeg jo ikke at det er for meget for langt, at vi i det mindste kan overskue det.

Så jeg er i den forbindelse nødt til at spørge ministeren, om ministeren mener, at de kommende bekendtgørelser i visse tilfælde kan udgøre ekspropriative indgreb, når de er så detaljerede, at de reelt binder de berørte lodsejere på hænder og fødder med de formuetab i form af manglende udbytter, oversvømmelser osv., der kan følge. Man skal altså her huske, at man her bliver meget præcis og meget bestemmende over for de enkelte områder. Jeg mener i hvert fald, at Folketinget som minimum bør have et klart og entydigt svar på, hvorvidt ministeren alene agter at anvende bemyndigelsesbestemmelserne til en direkte implementering af vandrammedirektivet, eller hvorvidt ministeren og hendes embedsværk ønsker at udnytte de mange abstrakte bemyndigelsesbestemmelser til at indføre regler, der er strengere, end hvad der er påkrævet i vandrammedirektivet.

Men jeg kan så forstå, at ministeren ikke har gjort sig nogen overvejelser over, hvad de her bekendtgørelser overhovedet skal indeholde, og det finder jeg jo ikke særlig betryggende. Jeg har noteret mig, at vi i nat kl. 3.00 har fået nogle notater oversendt, som måske beskriver noget af det her. Men jeg vil blot sige, at det så må indgå i de forhandlinger, vi kommer til bagefter. Man kan altså ikke sende ting over kl. 3.00 om natten og så regne med, at så har man orienteret Folketinget. Jeg siger det bare, og det er måske heller ikke det, der er meningen. Jeg siger kun, at det er min forventning, at sådan må det være.

Der er jo ingen tvivl om, at det i høj grad er nødvendigt at øge interessentinddragelsen. Der er behov for at inddrage den viden, der ligger derude, og vi har også set behovet for inddragelse ved de gentagne eftersyn af bl.a. karakteriseringen af vandløb som naturlige eller kunstige, som ministerens embedsværk har været igennem de sidste par år. Det er altafgørende, at ministeren sørger for, at der kommer balance i vandrådene. Jeg håber ikke, at det er ministerens tanke, at der skal gennemføres det, man kunne kalde nogle vandråd, der i hvert fald ikke er i balance, og hvor repræsentationen af lodsejere – altså dem, der bliver direkte berørt af indsatserne – er minimal, men hvor forskellige andre organisationer til gengæld vil være rigt overrepræsenteret. Jeg håber på, at der kommer en balance. Det tror jeg er en forudsætning for, at vandrådene kommer til at virke godt.

Jeg synes, at ministeren modsiger sig selv i dele af det her lovforslag. For på den ene side gennemfører ministeren det her lovforslag



netop for at øge inddragelsen af befolkningen, altså i forbindelse med vandrådene, og på den anden side fjerner ministeren borgernes mulighed for at blive hørt, idet ministeren vælger at fjerne klageadgangen. Det synes jeg altså er underligt.

Jeg må også sige, at en fjernelse af klageadgangen er dybt problematisk. At det ikke vil være muligt at klage over bekendtgørelserne eller selve vandområdeplanerne, er altså et demokratisk problem. Lovgivningskompetencen tilkommer Folketinget og selvfølgelig ikke embedsmandsværket. Jeg synes, det er kritisabelt, at ministeren på den måde kommer til at gå uden om Folketinget i forbindelse med vandplansindsatsen. Vi må have stillet nogle spørgsmål i et samråd, hvor vi kan få afklaret det her – altså få bekræftet eller afkræftet det – og se, hvordan det ser ud.

KI. 11:44

Nu må jeg jo sige, at det er sket en gang før, at man fra regeringens side har forsøgt sig med det her. For snart 2 år siden, mere præcist i februar 2012, så vidt jeg er orienteret, fremlagde ministeriet netop et lovforslag, som skulle sætte Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse ud af spil, men ministeren trak lovforslaget tilbage. Jeg må bare sige, at årsagen til, at der endnu ikke er gyldige vandplaner, netop er, at det ikke gik, som det skulle i Miljøministeriet i forbindelse med planerne om tilblivelse, og at de berørte lodsejere havde mulighed for at klage over vandplanerne, altså selve tilvejebringelsen.

Derfor bliver jeg også bare nødt til at spørge, om det overhovedet er i overensstemmelse med Århuskonventionens søjle vedrørende adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet, at berørte lodsejere med dette lovforslag afskæres muligheden for at klage over faktiske afgørelser på deres ejendomme. Selv om lovforslaget skulle være i overensstemmelse med Århuskonventionen, vil jeg godt minde ministeren om, at det jo ikke er det samme, som at ministeren ikke kan inddrage befolkningen i yderligere grad.

Jeg synes, at det her mere minder om, at ministeren og embedsværket vil undgå en masse erstatninger og søgsmål. Det synes jeg ikke man behøver være bange for, i hvert fald ikke hvis det arbejde, man har lavet, er i orden til at starte med. Hvis ikke vandplanlægningen tager højde for de problemer, ministeren udmærket er klar over eksisterer, er jeg bange for, at det hele starter med protester osv., og så er vi jo lige vidt. Derfor har jeg selvsagt også mange betænkeligheder på mit partis vegne og en alenlang liste med spørgsmål, som jeg naturligvis bliver nødt til at have svar på.

Jeg vil godt lige nævne endnu et punkt, der bekymrer mig, og det er økonomien. Det er jo ikke ligegyldigt, hvilken økonomi der ligger bag gennemførelsen af vandplanerne, og slet ikke, når ministeren har sørget for, at det kun er ministeren selv og hendes embedsværk, der f.eks. kan bestemme, hvilke mål det er, vi skal nå, og dermed, hvordan økonomien i sidste ende kommer til at se ud. Det fremgår ikke af lovforslaget, hvornår de økonomiske konsekvensberegninger skal foretages forud for målfastlæggelsen og indsatsen. Jeg går da ud fra, at disse beregninger skal foretages, så jeg kan kun tolke det, som om ministeren ikke vil imødegå den politiske dagsorden om, at mulighed for vækst og øget konkurrenceevne går hånd i hånd med en god, fornuftig beskyttelse af vores natur.

Vi får se, og jeg glæder mig til at høre ministerens svar. Jeg må sige, at vi er meget kritiske over for forslaget og især også, når forslaget mangler at oplyse om, hvornår der skal foretages erhvervsøkonomiske konsekvensberegninger for erhvervslivet. Jeg tror godt, ministeren ved, at det er et bekymret Folketing, som gang på gang har efterlyst flere økonomiske konsekvensvurderinger, som netop kan bidrage til, at der træffes beslutninger på et oplyst grundlag.

Derfor skal og må alle betænkeligheder klargøres og have en forklaring, og ministeren kan jo ikke være overrasket over, at vi vil indkalde til samråd om vandplanlægning – et samråd, vi i øvrigt allerede har varslet. Vi vil derfor bede ministeren overveje sit koncept for gennemførelse af vandplanerne. En udpræget brug af abstrakte be-

myndigelsesbestemmelser, manglende økonomiske konsekvensberegninger og manglende klageadgang, som vi ser det i det her lovforslag, forskyder simpelt hen den demokratiske lovgivningskompetence fra Folketinget og over til ministeren og ministeriet og hendes embedsværk. Det synes jeg ikke kan være meningen.

KI. 11:47

**Første næstformand (Bertel Haarder):**

Der er en kort bemærkning fra hr. Jens Joel.

KI. 11:47

**Jens Joel (S):**

Tak til Venstres ordfører. Jeg har et konkret spørgsmål, fordi der bliver talt meget om klageadgang. Jeg vil bare bede ordføreren om at bekræfte, hvilket jeg er sikker på at ordføreren kan, at det er rigtigt, at man ifølge det forslag, der ligger på bordet, kan klage over konkrete afgørelser, der vedrører ens grund, altså at lodsejerne vil kunne klage over en konkret afgørelse, der handler om vedkommendes vandløb. Kan ordføreren bekræfte, at det kan man stadig væk?

KI. 11:48

**Første næstformand (Bertel Haarder):**

Ordføreren.

KI. 11:48

**Hans Christian Schmidt (V):**

Der er i hvert fald en ting, jeg har lært efter at have været 19 år i Folketinget, og det er, at man aldrig skal bekræfte noget, der tager udgangspunkt i, hvad andre laver – det er helt sikkert – før man virkelig har haft mulighed for at gå helt i dybden med det. Det må da vist også være noget, der går som en steppebrand igennem Folketinget, at man ikke skal stole på noget som helst. Man skal kun stole på sig selv. Og så snart jeg har haft det samråd og fået alle mine spørgsmål afklaret, skal jeg nok fortælle, om jeg tror på det, der står der, eller om jeg ikke tror på det.

KI. 11:48

**Første næstformand (Bertel Haarder):**

Jens Joel.

KI. 11:48

**Jens Joel (S):**

Det er selvfølgelig op til ordføreren selv, om han vil tro på det, der står i lovforslaget, som jo så også vil blive vedtaget. Sådan plejer det nu at være. Når Folketinget vedtager ting, er det jo gældende lov.

Så vil jeg bare stille et andet helt konkret spørgsmål om dengang, ordførerens parti var i regering. Jeg vil gerne høre, om der var sådan en formaliseret måde at inddrage de lokale i udarbejdelsen af de her planer, indsatser osv. på, altså om der var det, der svarer til vandrådene. Havde man på samme måde en formaliseret måde at inddrage en bredere kreds af interessenter på, eller foregik det sådan lidt mere lukket inde på Slotsholmen?

KI. 11:49

**Første næstformand (Bertel Haarder):**

Ordføreren.

KI. 11:49

**Hans Christian Schmidt (V):**

Jeg går ud fra, at spørgeren spørger om dengang, jeg selv var miljøminister, og det skal jeg da gerne berette om. Det var en god tid, hvor jeg tog ud i landet – spørgeren spørger jo selv – og diskuterede med folk ude på åstedet. Det var ikkeovre i ministeriet, ikke i nogen råd af en eller anden art. Det var gennem direkte kontakt med alle de mennesker, der blev berørt af det, vi arbejdede med. Derfor var jeg måske også kendt for at tage meget rundt i landet, men det synes jeg

er en god idé, og det kan jeg kun varmt opfordre til, såfremt spørgen kommer i den situation engang. Ud til befolkningen, ud, hvor det sker; det kan få det hele til at forandre sig.

Kl. 11:51

Kl. 11:49

**Første næstformand** (Bertel Haarder):  
Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 11:49

**Per Clausen** (EL):

Jeg tror, at det er en rigtig gunstig position for en minister at begrænse befolkningens indflydelse til den dialog, han selv har med befolkningen. Det er ret nemt at styre, og det har hr. Hans Christian Schmidt sikkert gode erfaringer med.

Jeg vil bare spørge om en anden ting, og det er, at jeg kunne forstå på hr. Hans Christian Schmidt, at svækket klageadgang i forhold til de politiske beslutninger om, hvilke målsætninger der skal være, ville svække Folketingets indflydelse. Det forstår jeg overhovedet ingenting af. Altså, der er vel ingen sammenhæng mellem, om befolkningen har mulighed for at klage over politisk bestemte mål og så Folketingets mulighed for at udøve indflydelse på det?

Kl. 11:50

**Første næstformand** (Bertel Haarder):  
Ordføreren.

Kl. 11:50

**Hans Christian Schmidt** (V):

Nu vil jeg aldrig nogen sinde begive mig ud i at konkurrere med Enhedslisten i forhold til at styre folks tanker og holdninger – aldrig. Det vil jeg aldrig nogen sinde kunne slå Enhedslisten i, så det vil jeg afholde mig helt fra. Men jeg vil til gengæld gerne sige til hr. Per Clausen – vi kender jo hinanden så udmærket – at ordene i en tekst kan være meget taknemmelige, for det, man skal kigge på, er jo: hvad er bilagene, hvad kommer der af bekendtgørelse, hvad er forståelsen af det, der står der? Og jeg er helt sikker på, at vi begge to godt ved, at man kan blive meget overrasket over, hvad noget, man har læst, i virkeligheden betyder, når først det omsættes i virkeligheden.

Så vi tager det helt stille og roligt og går det igennem med en tættekam. Og når vi har været det igennem, skal vi nok meddele, hvad vi mener om det.

Kl. 11:51

**Første næstformand** (Bertel Haarder):  
Per Clausen.

Kl. 11:51

**Per Clausen** (EL):

Jeg må indrømme, at hr. Hans Christian Schmidt jo er god til at undgå diskussion om indhold – det har han altid været. For når man stiller et spørgsmål til hr. Hans Christian Schmidt med udgangspunkt i det, han selv har sagt, så snakker han om noget andet. Men jeg prøver igen: Hvordan kan det svække Folketingets mulighed for at få indflydelse, at man fjerner muligheden for, at borgere kan anke over politisk fastsatte målsætninger? Altså, hvordan kan det, at man ændrer på nogle muligheder for at klage, svække *Folketingets* indflydelse? Det er bare det, jeg ikke forstår.

Kl. 11:51

**Første næstformand** (Bertel Haarder):  
Ordføreren.

**Hans Christian Schmidt** (V):

Nu kender jeg jo hr. Per Clausen godt, og jeg sætter faktisk stor pris på ham. Jeg vil bare sige, at jeg kender så udmærket hr. Per Clausens spørgeteknik; den ændrer sig sådan set ikke så meget fra regering til regering. Den er helt styret af, hvad Enhedslisten har af holdninger. Og der vil jeg bare sige til hr. Per Clausen: Jeg meddeler, præcis hvad jeg måtte mene om det, når jeg har spurgt og fået svar på de her ting, når jeg har været nede i detaljen. Og min erfaring siger mig, at det er en rigtig god fremgangsmåde.

Kl. 11:52

**Første næstformand** (Bertel Haarder):  
Fru Lone Loklindt for en kort bemærkning.

Kl. 11:52

**Lone Loklindt** (RV):

Jeg kunne godt tænke mig lige at følge lidt op på det, hr. Per Clausen sagde. For til det der med, at vi tager beslutninger i Folketinget, vil jeg sige, at det gør vi jo faktisk hver dag og hele tiden, og med hensyn til de beslutninger – det være sig om, hvor stærkt man må køre i trafikken, eller andre ting – mener ordføreren fra Venstre, at man skal kunne klage over alle politiske beslutninger?

Kl. 11:52

**Første næstformand** (Bertel Haarder):  
Ordføreren.

Kl. 11:52

**Hans Christian Schmidt** (V):

Det er at stille så bredt et spørgsmål, i stedet for at vi holder os til det, der står her i lovforslaget. Jeg vil bare sikre mig den klageadgang, som jeg her har nævnt, både klageadgangen for borgerne og vores ret som folketingsmedlemmer til at blande os. Det blev i øvrigt ofte påpeget af både De Radikale og andre, dengang der var en anden regering, altså at der var alt for mange bemyndigelser. Jeg kan huske, hvordan jeg gang på gang har måttet stå og forklare det, når vi indførte en bemyndigelse. Det fratager altid Folketinget ret til at blande sig, og det skal man passe gevaldigt på med.

Kl. 11:53

**Første næstformand** (Bertel Haarder):  
Lone Loklindt.

Kl. 11:53

**Lone Loklindt** (RV):

Så vil jeg gerne spørge, om det er hr. Hans Christian Schmidts vurdering, uanset om det er bekendtgørelser, eller det er indskrevet i en lov, hvad målet skal være, at der altid skal være et folketingsflertal bag det.

Kl. 11:53

**Første næstformand** (Bertel Haarder):  
Ordføreren.

Kl. 11:53

**Hans Christian Schmidt** (V):

Jamen nu er det jo sådan, at hvis en regering har et folketingsflertal imod sig, får det jo en kort levetid – altså, så enkel er verden jo. Derfor er jeg bare nødt til at sige, at der er noget, der hedder proces osv., som er det, vi taler om her, og så er der noget, der hedder faktisk indhold. Og hvis man ellers havde dyrket det her område, særlig miljøområdet, rigtig meget, ville man vide, at det altid er i detaljen, det ligger; det er altid i bekendtgørelserne, man skal kigge. Det er det ene.

Det andet er, at hvis Folketinget ikke har sin ret til og mulighed for at komme ind og se på, hvordan de her bemyndigelser bliver udformet i bekendtgørelser og andre sager, så skal man være meget opmærksom på det. Og jeg kan da i hvert fald sige, at de regeringspartier, der er der i dag, var det i hvert fald i de 10 år, jeg havde fornøjelsen af at følge den tidligere regerings arbejde. Der var ikke noget, man gik så meget op i, som hvis den regering fik for meget indflydelse, og det skulle så vendes i Folketinget.

Kl. 11:54

**Første næstformand (Bertel Haarder):**

Tak til Venstres ordfører. Og så er det socialdemokraternes ordfører, hr. Jens Joel.

Kl. 11:54

(Ordfører)

**Jens Joel (S):**

Tak for det, og tak for muligheden for at få diskuteret. Jeg vil godt starte der, hvor jeg synes det, som det her handler om, hører hjemme, nemlig ved at sige, at jeg faktisk synes, at vi bliver nødt til at finde en måde at lave nogle lovgivninger på, så vi får en proces, som sikrer vores vandmiljø, som sikrer, at vi ikke har iltsvind i fjordene, og som sikrer, at noget af vores mest sårbare natur bliver beskyttet. Og når vi har taget fat på den opgave fra regeringspartiernes side, har det i virkeligheden været med to formål, nemlig at sige: Kan vi ikke lave en så enkel proces som muligt, som sikrer de her ting, og kan vi ikke lave en proces, som på en anden og bedre måde, end det har været tilfældet hidtil, får inddraget de interessenter, der er på området, altså dem, som ved allermost om det, dem, som hr. Hans Christian Schmidt også refererer til har gummistøvlerne på derude, for det er jo faktisk dem, vi gerne vil have tættere på beslutningerne, tættere på forberedelsen af de ting, der skal sættes ind med igennem de vandråd, som bliver oprettet?

Så jeg tror, det er vigtigt, at man husker, at det her faktisk ikke er noget, der bliver gjort for at spænde ben for landbruget eller for at give nogle flere folk på Slotsholmen noget at lave eller noget som helst andet, men at det er noget, vi gør, fordi vi er nødt til at have en proces, som sikrer, at vi også i fremtiden beskytter vores sårbare natur, og at vi også kan undgå de ting, som vi har set har ødelagt vandmiljøet, men også en proces, så vi i højere grad, end det desværre har været tilfældet før, får inddraget de mennesker, som det betyder allermost for.

Et andet princip, der har været gældende, kan man sige, for vores tilgang til det her, har været, at vi gerne ville lave noget, der var direktivnært, og dermed mener jeg selvfølgelig EU-direktivnært. Det er, fordi det jo er ret meget på mode at snakke om overimplementering. Jeg synes sådan set, det er en god diskussion. Vi har fra regeringens side sagt, at vi ikke har nogen intention om at skulle overimplementere, altså gøre noget, som EU ikke har bedt os om. Vi vil gerne sikre, at vores miljø bliver beskyttet. Det kan man gøre ved at få fastsat de nødvendige politiske mål, men vi har ikke nogen grund til at lave en proces, som er unødigt kompliceret. Lige præcis derfor, som hr. Hans Christian Schmidt også nævnte, fjerner vi jo nogle af de ekstra elementer, der har været i den danske lovgivning. På den måde kan man sige, at vi i virkeligheden går tilbage og siger: Nu holder vi op med at gøre alt for mange ting, som vi har gjort tidligere, men som faktisk ikke er nødvendige i hensynet til EU-lovgivningen. Det gør processen en lille smule mere gennemskuelig.

Der er så ét punkt, hvor vi alligevel har sagt: Arh, der vil vi godt gå lidt videre end EU. Det er i forhold til, at vi gerne vil have endnu mere inddragelse af interessenterne, og det er det, vi gør med vandrådene. Det er jo i virkeligheden der, vi slår et ekstra slag og går et skridt længere end EU, for vi siger, at de folk, der sidder ude i kommunerne, de folk, som det berører – lodsejere og grønne organisationer og alt muligt – skal have en bedre mulighed for at komme ind,

end EU kræver. Så det har jeg det sådan set rigtig godt med at vi får ændret på. Det er et sted, hvor jeg mener at overimplementering giver mening, men den diskussion kan vi jo tage, hvis der er folk her i Folketinget, som ikke synes, man skal have vandrådene og den ekstra inddragelse, som vi lægger op til.

Jeg synes også, det er vigtigt at sige om vandplanerne, ganske som det har været diskuteret under den forrige ordfører og i forbindelse med nogle af spørgsmålene og sådan noget, at det jo ikke giver meget mening, hvis borgere skal kunne klage over politisk fastsatte mål. Det giver selvfølgelig mening, at man skal kunne klage over ting, der rammer en selv på ens egen ejendom, og som man mener er ude af trit med det politiske mål, som er sat. Derfor prøvede jeg på at få Venstres ordfører til at anerkende det, der står i lovforslaget, nemlig at man som lodsejer ikke er afskåret fra at klage over en konkret afgørelse, der handler om ens egen jord eller indsats, hvis man mener, at den er ude af proportioner.

Men det er også vigtigt, når man har de politisk fastsatte mål, at man kan lave en fleksibilitet, i forhold til hvordan vi gør det her, sådan at vi kan blive klogere undervejs, og sådan at det hele ikke går op i én lang bureaukratisk proces. For lad os nu være ærlige: Det, der har været problemet med de vandplaner, som vi så ikke har endnu, og som skulle have været på plads i 2009, er jo, at der er gået proces i det. Og hvis der er noget, der hverken hjælper landmændene eller miljøet, så er det, at vi diskuterer nogle vandplaner, som bliver årevis forsinket, og at vi får lavet sådan en bureaukratisk evighedsmaskine, hvor det bliver stoppet af den ene eller den anden eller den tredje klage. Det gavner jo ikke nogen, at man ikke får klarhed over, hvad det er, der skal ske. Derfor er det sådan set fornuftigt nok at sige, at vi nu laver en bedre inddragelse, men at vi selvfølgelig også laver en mulighed for at kunne tilpasse indsatsen undervejs, hvis vi bliver klogere på nogle forskellige forhold.

På den baggrund synes vi faktisk, der er fundet en fornuftig balance. Hvis der er spørgsmål til det, vil jeg meget gerne svare, men jeg har ikke tænkt mig at gå ind i detaljerne i lovforslaget. Mange af dem er der jo også blevet redegjort for af Venstres ordfører, men jeg vil lade det være ved det, fordi jeg i virkeligheden synes, det er det, det umiddelbart handler om. Og så ser jeg selvfølgelig frem til debatten i udvalget. Jeg er sikker på, at vi også får et samråd, og jeg er sikker på, at det bliver en ret grundig debat, og det skal vi også have om så vigtigt et område som beskyttelsen af vores mest sårbare natur.

Kl. 12:00

**Første næstformand (Bertel Haarder):**

Der er en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 12:00

**Erling Bonnesen (V):**

Tak for det. Ordføreren forsøger sådan at signalere, at der bliver masser af muligheder for inddragelse osv., men finder ordføreren ikke, som det også har været fremført af den tidligere ordfører, at det er et problem, at den enkelte lodsejer ikke fra start af kan komme ind med sine indsigelser i forhold til de overordnede mål? Er det ikke et problem, at man så at sige signalerer, at der er masser af muligheder for inddragelse, for lodsejerne er simpelt hen ikke beredt på det, og de kan først komme ind på et sent tidspunkt?

Kl. 12:00

**Første næstformand (Bertel Haarder):**

Ordføreren.

Kl. 12:00

**Jens Joel (S):**

Altså, vi skal lige holde tingene adskilt. Jeg synes faktisk ikke, at det er et problem, at en lodsejer ikke kan klage over, hvad et flertal i

Folketinget har besluttet med hensyn til den overordnede målsætning om, hvad man skal. Jeg synes, det er rigtig godt, og jeg finder det ret naturligt, at en lodsejer kan klage over det, hvis der er nogen, der kommer og siger, at han skal gøre sådan og sådan med sit vandløb, og hvis lodsejerne mener, at det ikke er nødvendigt for at opfylde det politiske mål, som et flertal i Folketinget har fastsat. Så i den situation synes jeg at det er meget fornuftigt.

Men det er jo også klart, at muligheden for at sige, at man mener at noget simpel hen er fuldstændig ude af trit med det, det gøres for, nemlig at leve op til EU's vandrammedirektiv og de krav, der bliver stillet til det, selvfølgelig stadig væk skal være der. Man kan selvfølgelig stadig væk domstolsprøve, om vi går langt ud over det, der ligesom lægges op til. Så der er masser af muligheder for lodsejerne for at gribe ind i den konkrete sag og i forhold til den overordnede lovgivning. Men det skal selvfølgelig ikke være sådan, at en lodsejer skal kunne sige nej til det, som 90 mandater i Folketinget og et politisk flertal har besluttet skal være ambitionen på landsplan.

Kl. 12:01

**Første næstformand** (Bertel Haarder):

Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 12:01

**Erling Bonnesen** (V):

Ordføreren siger, at man bare kan gå til domstolene osv. Det er ikke noget, man bare sådan lige gør. Hvis nu en eller flere lodsejere i et område siger, at der er nogle helt konkrete ting, som de gerne vil gøre indsigelse over for i forhold til det, som ministeren om ikke ret lang tid forventes at melde ud, er de sådan set afskåret fra det. Det er da skidt. Er det ikke det?

Kl. 12:02

**Første næstformand** (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 12:02

**Jens Joel** (S):

Jo, det ville det være, hvis det var det, der var tilfældet, men det er jo faktisk det diametralt modsatte, der er tilfældet. Her opretter vi – modsat i den tidligere proces, hvor der ikke var mulighed for, at nogle lodsejere kunne sætte sig ned og få indflydelse på processen – vandrådene, inden de endelige meldinger kommer fra ministeren. Det er jo, fordi de så kan gå rundt derude med gummistøvlerne på og finde ud af, hvordan de, hvis de skal leve op til det politiske mål, der er fastsat, kan gøre det smartest i deres område, så de som lodsejere kan sige, at det faktisk giver mere mening at lave indsatsen dér frem for dér. Skulle man ikke lytte til det? Selvfølgelig skal man lytte til det. Det er jo derfor, vi opretter vandrådene.

Så vi har faktisk lavet større inddragelse og mere gennemsigtighed i, hvordan den proces ligesom foregår, og har en større deltagelse i den, end der var i den gamle procedure. Derfor er jeg sådan set glad for det skridt, vi tager for at inddrage lodsejerne, de grønne organisationer og alle mulige andre mere, end vi har gjort tidligere.

Kl. 12:03

**Første næstformand** (Bertel Haarder):

Hr. Hans Christian Schmidt for en kort bemærkning.

Kl. 12:03

**Hans Christian Schmidt** (V):

Jeg vil sådan set gerne lige spørge ordføreren, om han ikke er enig i, at hvis det skal forstås sådan, som det kan læses i lovforslaget, at man går ud og laver indsatser og tiltag specifikt ned på ejendomsniveau, så taler vi om ekspropriative indgreb. Altså, det er jo sådan, at når der er erstatningsfri reguleringer generelt, er det jo, fordi man si-

ger, at det gælder sådan det hele. Men når man helt præcist går ned på ejendomsniveau og helt nøjagtigt viser, hvad der skal ske, og hvilke mål der skal komme ud af det, er vi nede på et niveau, hvor det er nogle helt andre retningslinjer, der træder i kraft. Er ordføreren enig i det?

Kl. 12:03

**Første næstformand** (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 12:03

**Jens Joel** (S):

Altså, vi siger, at en politisk overordnet beslutning om, at vi skal have et rent vandmiljø, kan man ikke klage over – hvis man er uenig i den – men at man godt kan klage over en konkret beslutning, som berører en selv, og den indsats, hvis man ikke mener, den er nødvendig for at leve op til de overordnede mål, der er vedtaget. Det bliver jo reguleret meget tæt på borgeren, og efter at miljøministeren har sagt, hvad der skal til her, er der jo stadig væk et stykke vej, indtil det bliver til virkelighed. Det ved hr. Hans Christian Schmidt jo også godt, selv om han også har været minister: at der stadig væk er et stykke vej, fra det kommer fra ministeriet, til det bliver omsat ude på marken. Derfor er der selvfølgelig en proces, og lige så snart det kommer meget tæt på lodsejeren, har denne selvfølgelig også større krav på at kunne klage, at kunne sige: Det synes jeg faktisk ikke er rimeligt, for det griber ind over for mig.

Kl. 12:04

**Første næstformand** (Bertel Haarder):

Hans Christian Schmidt.

Kl. 12:04

**Hans Christian Schmidt** (V):

Prøv at høre: Vi diskuterer slet ikke noget med, om man kan klage eller sådan noget. Altså, det må de, der har noget med det at gøre, finde ud af.

Næh, det, vi diskuterer, er spørgsmålet om, at en lovgivning, som den gør her, går så specifikt ned på ejendomsniveau. Så er det min holdning, at vi ikke taler om de her reguleringer, der gælder alle; så er det et spørgsmål om, hvad der skal gøres helt ned på ejendomsniveau, hvilke mål der skal komme ud af det, og at man binder ejeren på hænder og fødder. Der er da ikke noget at tage fejl af, hvis man går ind i grundloven. Altså, det er kun et spørgsmål om at finde den paragraf frem, hvor der tales om ekspropriation.

Nu er det afgørende så, om vi her i Folketinget er enige om, at når man går så specifikt ned på ejendomsniveau, så ændres det forhold, nemlig så vi nu taler om ekspropriative indgreb. Det har ikke noget med klageadgang at gøre. Det var de ekspropriative indgreb, jeg spurgte til.

Kl. 12:05

**Første næstformand** (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 12:05

**Jens Joel** (S):

Jeg undskylder, hvis jeg har misforstået hr. Hans Christian Schmidt. Jeg syntes, at den tale, der blev holdt, og de ting, der indtil nu har været på bordet, handlede ret meget om klageadgang. Det er jo selvfølgelig derfor, at jeg har diskuteret det element, der ligger i, at man selvfølgelig skal kunne klage, når det er helt konkret. Det valgte ordføreren for Venstre så ikke at svare på, selv om det står rimelig klart i lovteksten.

Jeg synes faktisk, det er vigtigt at opretholde en balance. Det er ikke sådan, at det, der kommer fra Miljøministeriet i bekendtgørel-

ser, er fuldstændig udspecificeret ned i en detaljeringsgrad, som ikke levner nogen fortolkningsmuligheder. Og i de tilfælde, hvor hr. Hans Christian Schmidt mener at der ikke er nogen fortolkningsmulighed og at det, der bliver bedt om, i øvrigt ikke er nødvendigt, er jo der, hvor man har muligheden for at sige: Det her er faktisk ikke i tråd med de overordnede politiske målsætninger og dermed lovgivningen.

Kl. 12:06

**Første næstformand (Bertel Haarder):**

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Og så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Jørn Dohrmann.

Kl. 12:06

(Ordfører)

**Jørn Dohrmann (DF):**

Tak for det. Jeg vil gerne starte med at tale lidt om lovforslag nr. 72. Det er lidt om vurderingen omkring det her med styringen af oversvømmelsesrisiko af vandløb og søer. Jeg synes ikke, at det ligesom har fyldt så meget i den her debat indtil nu. Jeg synes, at det er et lille problem, at man på den her måde selvfølgelig gerne vil kortlægge, hvor folk måske har risiko for oversvømmelse, og så er der også lagt op til, at der kan opkræves et bidrag pr. kubikmeter af det her vand. Og der er jeg og Dansk Folkeparti lidt nervøse for, at det her kan betyde, at man ligesom har en ny PSO-afgift, altså at det her bare bliver skruet op og op. Så er vi også lidt nervøse for, hvordan man styrer, hvis man nu opkræver i et bestemt område eller skal kortlægge vandet i et bestemt område, og folk så bliver pålagt nogle ting. Men vandet forbruges et andet sted, og hvordan kanaliseres pengene så over til det her? Det er også meget vigtigt. Men ellers vil jeg sige, at det er meget fornuftigt, at man laver en vurdering omkring det.

Så er der det om hele det her med vandplaner, som vi kan høre der har været en stor diskussion om. Vi synes, at der dér er nogle områder, som vi gerne vil have belyst noget mere. Vi har en nervøsitet over, at man glemmer at give mulighederne til befolkningen for at klage på det her område. Vi kan jo se, at miljøministeren igen foreslår at fjerne klageadgangen. Det er vist forsøgt engang før, og ministeren trak ret hurtigt noget tilbage omkring det. Det hilste vi velkommen dengang, og det vil vi også gøre den her gang, hvis ministeren ville gøre det, for det er vigtigt, at befolkningen kan høres.

Hvorfor skal de her ting ikke kunne komme i et klagenævn? Hvorfor tør man ikke lade befolkningen komme til orde? Der er vi lidt nervøse for, om det var, fordi Natur- og Miljøklagenævnet måske underkendte de her planer lidt tidligere, og så syntes man, at man gerne ville fjerne det her. Vi håber ikke, at det er derfor, men det kunne vi jo godt have en mistanke om, altså at man som regeringen ikke ønsker, at der er nogen, der skal kigge en over skulderen.

Det er selvfølgelig godt, at man gerne vil have nogle ting, der virker, nemlig en smidig lov, hvor man kan agere i stedet for kun en gang hvert 6. år. Vi er helt med på, at det vil være rigtig godt. Men vi er meget bekymret for det, hvis man overimplementerer og man ikke ligesom giver mulighed for befolkningen til at blive hørt i de her sager. Det er en enorm magt, man giver til ministeren ved at sige, at nu er det bare bekendtgørelser, der styrer det her fremover. Der vil vi gerne have, at vi får noget politisk inddragelse. Hvordan fastsætter vi niveauer rundt omkring? Hvordan kan man sørge for de her såkaldte vandråd? Det er godt, at man har nogle råd, som kan være med til at vejlede, men vi skal også sikre, at de her folk bliver hørt. Det gør man jo ikke med en bekendtgørelse af den her karakter, hvor der er lagt op til, at nu bliver der bare sendt nogle mål ud, og så er det det. Derfor mangler vi den involvering af interesseorganisationer i den her fastlæggelse af de miljømål og også af de afvandingsmæssige interesser. Der er vi nødt til at skulle have noget mere indflydelse, mener vi. Det kunne være i en eller anden form for plandokument, som vi ser det. Men vi vil gerne høre, hvad ministeren på

det her område kunne komme frem med for at sikre befolkningens adgang til at blive hørt her.

Det, som jeg har været lidt inde på med den afskårne klageadgang, bekymrer os jo selvfølgelig meget, særlig når Enhedslisten nu bakker så meget op om at afskaffe klageadgangen. Det er da nogle helt nye toner, vi hører, altså at Enhedslisten nu går ind for, at klageadgangene skal afskaffes. Vi har i talrige møder hørt, at hr. Per Clausen har sagt, at mindretallet skulle beskyttes; mindretallet skal høres. Og nu har vi så lige pludselig en helt anden situation, hvor vi har en Enhedsliste, der bakker regeringen op. Så gør det ikke noget, at man forringer mulighederne for befolkningen for at blive hørt. Det underer os utrolig meget. Men det er jo heller ikke første gang, vi har set, at Enhedslisten sådan set gerne vil gennemtrumfe nogle ting. Det har vi jo set andre gange, hvor de har indkaldt til ekstra møder for at få gennemtrumfet deres synspunkter her og nu. Men det må bekymre de nyvalgte bestyrelsesmedlemmer ude i kommunerne, at Enhedslisten nu er gået over i den anden grøft og gerne vil fjerne klageadgangen og muligheden for at blive hørt. Det er nogle helt nye ting derude.

Kl. 12:11

Så er der også de økonomiske konsekvenser, som jeg mener egentlig mangler at blive belyst i den her sag. Man kan spørge for nogle af de her borgere, som bliver ramt, hvad det er, det kommer til at betyde for dem, og hvordan de får de her erstatninger, hvis de nu får nogle restriktioner på deres vandløb og måske også på deres jorde. Det kan jo godt være, at man ikke er enig med det her vandråd, som er kommet frem til et eller andet. Det er blevet nævnt før, at så skal man til at anlægge en retssag. Det kan man altid gøre. Det koster en hulens masse penge, og det er en meget besværlig vej at gå. Derfor må vi jo sige, at det er en balancegang, som vi ser det i Dansk Folkeparti, så derfor må vi også sige, at vi gerne vil have en smidig lov, men også gerne noget gennemprøvet teknologi. Vi vil gerne have, at ministeren ligesom svarer på de mange spørgsmål, der er omkring den her lov. Derfor tror jeg også, det er nødvendigt, at vi selvfølgelig får de her samråd, som allerede er bebudet på nuværende tidspunkt.

Vi kunne også sidst i udvalget se, at der er lagt op til en hurtig ekspedition i udvalget. Det må vi altså bare protestere imod, for det er vigtigt, at vi får den tid, der skal til, for at behandle alle spørgsmål i den her sag. Og der tror jeg, at ministeren desværre er nødt til at stille sig til rådighed et par gange til nogle samråd, men det tror jeg da også gerne man vil som minister, for netop at få klarlagt og forklaret, at klageadgangen vil man måske godt rulle tilbage alligevel, og man vil også gerne give mere inddragelse til både befolkningen og til de forskellige interesseorganisationer.

Så vi har mange spørgsmål, som vi gerne vil have besvaret i den her sag, og derfor er vi heller ikke tilhængere af, at vi bare skal sige nej eller ja i dag. Vi vil gerne se, hvad vi kan have af indflydelse. Så vi ser frem til udvalgsarbejdet.

Kl. 12:14

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**

Tak. Der er en enkelt med korte bemærkninger. Hr. Per Clausen.

Kl. 12:14

**Per Clausen (EL):**

Jeg tror da, at ministeren er meget glad for hr. Jørn Dohrmanns åbne og fordomsfri indgang til den her debat; det er altid rart. Jeg vil bare spørge hr. Jørn Dohrmann om en enkelt ting, og det er i forhold til klageadgangen. Skal jeg forstå det, hr. Jørn Dohrmann siger, på den måde, at det nu er blevet Dansk Folkepartis synspunkt, at der skal være klageadgang i forhold til de målsætninger, som vi fastlægger politisk? Altså, skal man som borger have mulighed for at klage over de politiske målsætninger, der fastlægges, hvad enten det sker i bekendtgørelser eller med lovgivning? For det ville jo være et nybrud –

måske også et nybrud, der var større, end det, hr. Jørn Dohrmann syntes han så hos mig.

Kl. 12:17

**Fjerde næstformand** (Anne Bastrup):  
Ordføreren.

Kl. 12:15 (Ordfører)

**Lone Loklindt** (RV):

Vi er godt i gang med diskussionen af forslaget til lov om vandplanlægning. Og hvad er formålet egentlig? Ja, det er jo at beskytte de danske vandområder mod forurening. Vandområder har vi jo mange af; Danmark har lange kyststrækninger, og det klare danske badevand er ikke bare værdsat af sommerturister og, som det er på den her årstid, vinterbadere, men det, at der er levende åer, et rent havmiljø og fjorde uden iltsvind, er alt sammen forudsætningen for, at der er en god økologisk tilstand i vandmiljøet – til gavn for fisk, for fugle, for grundvandet og naturligvis for mennesker. Det er det, som vandrammedirektivet fra EU skal beskytte igennem det, der nu fremover kommer til at hedde vandområdeplaner. Med det her lovforslag bliver der indført et nyt koncept for vandplanlægning, som styrker inddragelsen af interessenter, og som er mere enkelt og ubureaukratisk, og det er der brug for.

**Jørn Dohrmann** (DF):

Jeg synes, det er rigtig godt, at man kan høre befolkningen, altså at man, når det er, at man træffer nogle beslutninger, så kan høre befolkningen i forhold til, hvad det er, man gerne vil på det her område, og så skal de i befolkningen jo, hvis de føler, at politikerne har truffet en forkert beslutning, selvfølgelig kunne give deres mening tilkende. Og derfor kan jeg da slet ikke forstå, at Enhedslisten på den her måde nu ønsker at fjerne klageadgangen rundtomkring. Men det her er måske det første skridt? Og nu er det jo ikke mig, der skal stille spørgsmål til hr. Per Clausen, men hvad bliver det næste? Hvad bliver det næste område, hvor hr. Per Clausen vil fjerne klageadgangen? Jeg synes, det er et skråplan, man kommer ud på, når man på den her måde gør det sværere at blive hørt som borger i de her sager rundtomkring.

Så vi har ikke noget imod, at befolkningen ligesom kan blive taget alvorligt; der kan jeg så til gengæld forstå på hr. Per Clausen at man ikke ønsker at inddrage befolkningen og man ikke ønsker at høre nogen kritiske røster rundtomkring.

Kl. 12:15

**Fjerde næstformand** (Anne Bastrup):  
Hr. Per Clausen.

Kl. 12:16

**Per Clausen** (EL):

Det her lovforslag betyder jo selvfølgelig, at bekendtgørelser sendes i høring; det betyder, at man opretter vandråd med henblik på at sikre borgernes inddragelse. Men det er sådan set ikke det, der er problemet. Problemet er, om hr. Jørn Dohrmann virkelig mener, at det er en god idé, at der skal være klageinstanser, der skal tage stilling til, om de politiske prioriteringer, som fastlægges i bekendtgørelser eller lovgivning, skal gælde eller ej. Vil hr. Jørn Dohrmann erstatte politik med jura?

Kl. 12:16

**Fjerde næstformand** (Anne Bastrup):  
Ordføreren.

Kl. 12:16

**Jørn Dohrmann** (DF):

Jamen jeg mener, det er godt, at man kan klage. Derfor må vi bare sige, at når det foreslås, at der ikke skal kunne klages til Natur- og Miljøklagenævnet over bekendtgørelser om politisk fastsatte mål og indsatser, så mener vi jo, at det netop var det, man havde held med, da man klagede over de her vandplaner sidste gang; så fik man at vide, at den måde, som det med den politiske proces var blevet gjort det på, ikke var god nok. Det er da fair nok, at borgerne kan blive hørt – der kan jeg så forstå at hr. Clausen ikke synes det var den rigtige måde at gøre det på. Men vi synes jo, at det er vigtigt, at man inddrager befolkningen.

Kl. 12:16

Kl. 12:17

**Fjerde næstformand** (Anne Bastrup):

Tak. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, og jeg siger tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Lone Loklindt.

I de 2 år, hvor jeg har været formand for Folketingets Miljøudvalg, har vandplanerne – altså de tidligere, dem fra første generation – fyldt rigtig meget; jeg tør næsten sige, at nogle får tics, når der tales om høring af vandplaner. Det gamle koncept med idéfase, teknisk forhøring og supplerende høring er et bureaukratisk system – ja, hr. Jens Joel kaldte det en bureaukratisk evighedsmaskine – som altså trænger til at blive forbedret radikalt; ud med overimplementering, og ind med planlægning, med viden og synspunkter fra de lokale aktørers side. Med etableringen af et vandråd, der dækker de enkelte vandområder, bliver der mulighed for, at natur- og miljøfolk, erhvervslivet og mange andre interessenter med viden om lokale forhold kan blive medlemmer af de vandråd, som kommunerne skal nedsætte hen over kommunegrænserne for at planlægge indsatsprogrammer.

En konsekvens af lovforslaget er, at der ikke vil være klageadgang over planer og bekendtgørelser. Men bekendtgørelserne kommer i høring, og jeg synes, det er tankevækkende, hvor meget tid der har været brugt på klager, som har handlet om procedurer og om mål, som dybest set har været fastsat i vandplanerne. Jeg synes, det her nye lovforslag med den måde, som det griber vandplanlægningen an på, er en meget, meget klar forbedring i forhold til at inddrage både mennesker med viden om lokale forhold og i det hele taget en bred kreds af interessenter, frem for i et lukket rum at lave en 6-årsplan, som derefter ikke har den dynamik. Men det vil der netop nu blive med den lovgivning, hvor man hele tiden kan ændre, ikke lovgivningen, men man kan ændre bekendtgørelser, indsatsplaner, i takt med at man bliver klogere. Det synes vi fra radikal side er en klog måde at komme videre på. Jeg tror ikke, at nogen i dette Folketing kan være uenig i, at den tidligere proces var helt henne i hegnet.

Kl. 12:21

**Fjerde næstformand** (Anne Bastrup):

Der er et enkelt medlem med spørgsmål. Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 12:21

**Erling Bonnesen** (V):

Tak for det. Normalt, når man laver lovgivning, bliver der jo foretaget en eller anden form for konsekvensberegning: Hvad får det her af betydning for samfundet? Så må man jo undre sig over, at der i forbindelse med det her forslag – vi har hidtil kun kunnet spørge lidt ind til det – indtil nu har været svaret, at, nej, der er ikke foretaget nogen konsekvensberegninger af det. Det må man da undre sig over. Hvorfor er der ikke det? Altså, når man f.eks. fra erhvervsside og også anden side spørger, hvad det her får af konkrete, praktiske konsekvenser på de forskellige områder, så er det da underligt, at man ikke kan få svar på det.

Kl. 12:21

Kl. 12:24

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**  
Ordføreren.

Kl. 12:21

**Lone Loklindt (RV):**

Jeg ved ikke, om det er underligt i den nuværende fase. Det her er en rammelov, som selvfølgelig skal fyldes ud med de konkrete indsatser senere, og det er vel der, konsekvensberegningerne skal laves, og det er der, der skal afsættes midler i forhold til de mål, man sætter sig.

Kl. 12:22

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**  
Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 12:22

**Erling Bonnesen (V):**

Jo, men som det jo fremgår, vil der forholdsvis hurtigt komme nogle efterfølgende udmeldinger fra ministeren – sådan og sådan og sådan – hvis ellers regeringen får det her igennem sammen med Enhedslisten, hvad det jo tyder på. Så burde man da allerede nu ret langt og ret præcist jo kunne redegøre for – om ikke ud i alle bittesmå kroge og hjørner – hvad det her får af konsekvenser for erhvervet og for vækst og beskæftigelse og alt mulig andet. Det kan man så åbenbart ikke.

Kl. 12:22

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**  
Ordføreren.

Kl. 12:22

**Lone Loklindt (RV):**

Det er jeg jo så nok ikke den rette person til at svare på, altså om hvor langt man er i det arbejde. Men det er jo rigtigt, som ordføreren siger, at hvis lovgivningen kan sættes i kraft hurtigt, vil der også være basisoplysninger, der skal sendes ud, og der er mange ting, der skal i gang hurtigt.

Vi har jo en erfaring fra den tidligere lovgivning, som tog alt, alt for lang tid. Den skulle have været gennemført, fuldført i 2009, og stadig væk i dag sidder vi lidt med aben på skulderen. Det her er en proces, vi gerne vil have fremdrift i, og derfor må de beregninger jo komme her i den løbende proces.

Kl. 12:23

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**  
Så er der en kort bemærkning til. Hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 12:23

**Hans Christian Schmidt (V):**

Det vil være interessant at høre, om ordføreren mener, at man, før man kan vedtage sådan et lovforslag, selvfølgelig skal kende de økonomiske konsekvenser for et erhverv. Altså, finder ordføreren ikke, at det er rimeligt, i forbindelse med et erhverv, som jo i øvrigt skaffer arbejde til masser af mennesker, og som jo også er et hovederhverv for et land som Danmark, at man i hvert fald sikrer, at man her har undersøgt nøje, hvad det kommer til at koste erhvervet, inden vi begynder at beslutte os for noget i Folketinget?

Kl. 12:24

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**  
Ordføreren.

**Lone Loklindt (RV):**

Jamen jeg vil gerne gentage, at det her jo er en rammelovgivning, som på nuværende tidspunkt ikke indeholder de konkrete mål. Det kommer efterfølgende, og det er da rigtigt, at det kommer i en nær fremtid. Men vi har jo nogle overordnede mål, som vi i hvert fald tidligere har været helt enige om i det her Folketing, og det er nogle mål, som vi er langt fra at have nået. De beregninger skal selvfølgelig foretages, men det er ikke nødvendigt for, at vi her kan vedtage lovgivning om en ny proces. Det er meget vigtigt for os at få en proces, der tager ting med ind fra starten, tager viden med ind fra starten – en proces, der inddrager og inkluderer og faktisk sparer os for en masse af den overimplementering, som den tidligere lovgivning er udtryk for.

Kl. 12:24

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**  
Hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 12:24

**Hans Christian Schmidt (V):**

Altså, uden at jeg på nogen måde vil belære nogen om noget, vil jeg bare lige sige, at den gamle lov jo netop indeholder en klar beskrivelse af, hvilke muligheder et ministerium og embedsfolkene bagefter har. Og her bliver der jo i hvert fald givet ved dørene, så det gør noget. Altså, der er jo ikke den bemyndigelse, der ikke kan køres igennem nu, der er ikke den bekendtgørelse, der ikke kan udføres, og derfor er man da nødt til at sige, at når først man har vedtaget det, drejer det sig jo om hele fundamentet; så er det jo kun at fylde ud bagefter. Derfor spørger jeg bare ordføreren: Er det ikke rigtigt, at vi da i hvert fald bør vide, hvad det her kommer til at koste for erhvervet, inden vi begynder at vedtage sådan noget?

Kl. 12:25

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**  
Ordføreren.

Kl. 12:25

**Lone Loklindt (RV):**

Jeg mener ikke, at vi behøver at kende de præcise konsekvenser, inden vi vedtager et lovforslag, der handler om processen. Men det er indlysende, at når der engang skal udfærdiges bekendtgørelser om indsatsplaner og målene i det hele taget, er det da nødvendigt for os at vide, hvilke mål man sætter sig, og hvilke midler man har at gøre med. Men det er næste fase, og der er i min optik intet til hinder for, at vi her kan vedtage en ny proces. Selv bekendtgørelser skal jo også i høring og skal også have flertal bag sig i Folketinget, på den måde at forstå at man ikke kan udstede hvad som helst i bekendtgørelser.

Kl. 12:26

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**  
Hr. Villum Christensen.

Kl. 12:26

**Villum Christensen (LA):**

Tak. Jeg kan forstå, at Miljøudvalgets formand ikke mener, at vi bør kende til konsekvenserne af sådan en rammelov, og det får mig til at stille et spørgsmål i forhold til det her med klageadgangen. Vi har hørt rigtig mange gange, at man jo ikke kan klage over en generel regel; så skal man bruge sin stemmeseddel, og så gælder det Folketinget osv., og det forstår jeg godt. Jeg kan huske en diskussion om en rockerlov – den var vist nok oppe under en tidligere radikal minister – hvor det lige netop var problemet, at her var nogle regler, der gjaldt for nogle, og ikke for nogle andre. Er den radikale ordfører ikke bekymret ved, at lige netop disse bekendtgørelser differentieres

fra område til område og derfor er en helt særlig form for generel regel? Det er vel det, der er hele pointen i det her, altså hvornår man taler om en generel regel, og hvornår man taler om en regel, der i virkeligheden får direkte konsekvenser for den enkelte lodsejer.

Er det ikke bekymrende for den radikale retsforståelse, at differentieret lovgivning, bekendtgørelsesbelagte ting går hen og får forskellige betydninger for det enkelte område og dermed en konkret betydning for den enkelte lodsejer?

Kl. 12:27

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**  
Ordføreren.

Kl. 12:27

**Lone Loklindt (RV):**

Jamen altså, målene er jo overordnede, og indsatsplanerne er overordnede, men bliver jo også præcise. Men den enkelte lodsejer vil jo kunne klage over sin egen situation. Det bliver jo fastholdt i den her lov, at lodsejeren vil kunne klage over sin egen situation – det, der vedrører hans eller hendes egen ejendom. Så den klageadgang fjerner vi da på ingen måde og skal heller ikke gøre det. Og det mener jeg sådan set er den betryggelse, der skal til.

Kl. 12:28

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**  
Hr. Villum Christensen.

Kl. 12:28

**Villum Christensen (LA):**

Pointen er netop ikke, at den enkelte ikke kan klage, pointen er, at tilblivelsesprocessen, i forhold til hvordan de bekendtgørelser kommer til at se ud, kan blive hundrede procent afgørende for, hvilken konsekvens det har for den enkelte lodsejer. Men lad det være.

Nu er Radikale jo også et økonomisk ansvarligt parti, kan jeg huske fra valgkampen, og det er de i mange sammenhænge, og det får mig til at stille et spørgsmål om økonomien. Hvor er det præcis henne, at den enkelte lodsejer er sikker på at den økonomiske konsekvens kommer frem i lyset af det enkelte indgreb? For vi har jo set rigtig mange indgreb, som har været byrdefulde, og som ingen virkning har haft. Kunne vi få det afsløret? Hvor er det præcis, at den økonomiske konsekvensberegning vil se dagens lys, inden man træffer afgørelse?

Kl. 12:29

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**  
Så er det ordføreren.

Kl. 12:29

**Lone Loklindt (RV):**

Jeg kan ikke svare på, hvor man præcis vil kunne se det. Udmøntningen af de lokale indsatsplaner vil jo under alle omstændigheder blive en afvejning af mål og midler. Vi kan ikke nå alting inden for den korte frist, og vandplaner er jo en lang procedure. Og hvor den enkelte vil kunne se det, kan jeg faktisk ikke svare på, men det kan jo være, vi kan få det belyst i det videre arbejde i udvalget.

Kl. 12:29

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**

Jeg siger tak til den radikale ordfører. Den næste ordfører er fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 12:29

(Ordfører)

**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**

Med de to forslag, som er til behandling i dag, fjerner vi overimplementering, vi fjerner overflødige bestemmelser, og vi styrker interes-

sentinddragelsen lokalt. Det er nogle formål, som vi i hvert fald i SF støtter. Vi mener faktisk, at det er vigtigt at styrke inddragelsen mest muligt, og det synes vi faktisk også er noget, som har kendetegnet miljøministerens måde at arbejde på fra starten af den her regerings levetid.

Når det handler om natur og miljø, er det jo helt afgørende, at den lokale viden og de lokale interesser inddrages effektivt. Man kan altså ikke sidde bag et skrivebord et sted i landet og have fuldstændig forståelse for de helt lokale forhold, der vedrører naturen, vandløb, søer og biodiversitet. Det skal kommunen have, og det har de lokale naturfolk og dem, der lever af jorden. De er så muligvis ikke altid enige om, hvad der skal ske inden for de rammer og de mål, der meldes ud fra ministeren, men nu får de en mere formel ramme, nemlig vandrådene, om diskussionen og indspillet til kommunernes konkrete gennemførelse.

De overordnede miljømål og indsatser fastsættes altså centralt. Detailudmøntningen sker lokalt. Vandområdeplanerne er ikke i sig selv juridisk bindende. Det juridisk bindende vil være fastsat i bekendtgørelser og miljømål og indsatser. Det er politiske mål, der ligesom på andre områder på natur- og miljøområdet ikke kan indbringes for Natur- og Miljøklagenævnet. Konkrete afgørelser i udmøntningen lokalt kan naturligvis fortsat indbringes.

Vi synes, at vandrådene er en rigtig god idé, og det er helt logisk i forhold til opfølgning på anbefalingerne fra Natur- og Landbrugskommissionen. Jeg håber, at de her nye vandråd vil få en stor og aktiv rolle i gennemførelsen af anbefalingerne herfra.

Kl. 12:31

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**

Jeg siger tak til ordføreren. Så er det hr. Erling Bonnesen.

Kl. 12:31

**Erling Bonnesen (V):**

Tak for det. Nu har vi lige hørt den foregående ordfører fra Det Radikale Venstre, som også er formand for Folketingets Miljøudvalg, udtale og signalere fra Folketingets talerstol, at man sådan set er helt afslappet, nærmest ligeglad med, hvilke konsekvenser den lovgivning, vi har gang i at etablere her og nu, får for borgerne og berørte erhverv og den slags. Det synes jeg lyder stærkt bekymrende. Så vidt jeg husker, er SF-ordføreren også medlem af Retsudvalget, og det må da lyde meget underligt for en retspolitisk ordfører med sådan nogle signaler. Gør det ikke det?

Kl. 12:32

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**

Ordføreren.

Kl. 12:32

**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**

Nu skal jeg undlade at kommentere den radikale ordfører, jeg synes vi skal lade De Radikale selv om at forklare sig. Men jeg vil bare sige, at jeg egentlig med det her grundlag synes, der er skabt et fundament for en rigtig god proces, hvor man kan høre rigtig mange undervejs, og det er vigtigt at holde fast i, at man selvfølgelig skal have en adgang til at klage over de forhold, der vedrører en selv, og det vil der også fortsat være. Så jeg synes egentlig, at fundamentet er lagt for en god proces her, hvor vi kan få alle de lokale i spil, og det er jo trods alt dem, der har fingeren på pulsen, når det handler om viden om de konkrete forhold i lokalområdet.

Kl. 12:32

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**

Hr. Erling Bonnesen.



**Erling Bonnesen (V):**

Jeg vil godt holde fast i det samme, men selvfølgelig i forhold til SF's ordfører. Det er jo det, der ligger i en rammelovgivning, som vi kan følge med i, altså meget, meget vide rammer, og i debatten her signaleres der ikke nogen som helst grænser for, hvor langt man kan gå eller noget i den stil. Det er altså en meget bred rammelovgivning, og når man ser det, må det da også stikke SF's ordfører i øjnene, at man ikke i forbindelse med det her har nogen konsekvensberegninger for, hvad det her får af betydning for f.eks. vækst, beskæftigelse osv.

Kl. 12:32

selv, der har foreslået de her vandråd, og jeg synes, at det er ret afgørende, at det er en idé, som man selv har sat fodaftryk på. Mon ikke det her er ved at tangere et niveau, hvor bekymringen er lidt for stor, i forhold til hvad der egentlig ligger i det her. Jeg synes, at vi skal holde fast i, at der her ligger et forslag om en proces, og at det faktisk er en proces, som i langt højere grad, end man tidligere har gjort, lægger op til inddragelse.

Kl. 12:36

**Fjerde næstformand (Anne Bastrup):**

Så er det ordføreren.

Kl. 12:33

**Fjerde næstformand (Anne Bastrup):**

Hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 12:36

**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**

Hvis ordføreren har et ønske om at dykke nærmere ned i det her, vil jeg foreslå, at vi gør det i udvalgsarbejdet. Men jeg vil bare sige, at jeg jo egentlig synes, at der er skabt et fundament for en proces, hvor man i langt højere grad kan inddrage, end man kunne tidligere, og det synes jeg sådan set er et meget godt udgangspunkt for at få lagt nogle planer, som alle kan være nogenlunde tilfreds med, og som alle kan se sig selv i og blive hørt undervejs. Samtidig er der også – skal vi huske at holde fast i – stadig væk gode muligheder for at klage over det, der vedrører ens egen sag, og sådan skal det selvfølgelig fortsat være.

Kl. 12:33

**Hans Christian Schmidt (V):**

Jamen så tror jeg, at jeg vil tage ordføreren på ordet og sige, at jeg ikke vil forlange mere af ordføreren end det, jeg selv gav på talerstolen. Jeg sagde jo, at jeg var villig til i udvalget at se på, hvad det var for noget med den her klageadgang, men først når jeg havde fået det gennemgået. Så skulle jeg nok forholde mig til det.

Så vil jeg bare spørge ordføreren: Vil ordføreren være med til, at vi i udvalget kommer til at diskutere med hinanden, om ikke det var rimeligt, at vi lavede de her økonomiske analyser først, og at vi også fik gennemarbejdet spørgsmålet om, hvorvidt det drejer sig om ekspropriative krav? Så har ordføreren da ikke lovet, at ordføreren ville være med til at afvise lovforslaget på baggrund af det. Men ordføreren kunne jo, ligesom jeg gjorde, love, at man ville være med til at se på det i udvalget.

Kl. 12:36

**Fjerde næstformand (Anne Bastrup):**

Hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 12:34

**Fjerde næstformand (Anne Bastrup):**

Ordføreren.

Kl. 12:36

**Hans Christian Schmidt (V):**

Hvis man følger den her debat og man ellers er berørt af, hvad der kommer til at ske som følge af den her lovgivning, er der jo grund til at være ekstra bekymret, som debatten skrider frem. Altså, der kommer ingen svar, uanset om vi spørger, om det er rimeligt, at man helt nede på ejendomsniveau begynder at definere, hvad der skal ske, og hvad der skal være af mål, altså binder folk på hænder og fødder, eller om vi så skal til at se på erstatning, fordi det er ekspropriationslignende vilkår.

Kl. 12:34

**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**

Jeg tror aldrig, at en SF'er har modsat sig, at vi får en ordentlig udvalgsbehandling og en ordentlig diskussion af et lovforslag. Det ville være første gang i hvert fald i min tid, at jeg hørte om det, så selvfølgelig er vi indstillet på, at der skal være en ordentlig behandling af det her – naturligvis.

Kl. 12:36

Det er det samme, når vi spørger, om ikke man skal kende økonomien i sådan en rammelov, som jo giver mulighed for alt. Hvis først vi vedtager det her, kan man næsten køre alene derudaf fra ministeriets og ministerens side. Det må vi se på, når den tid kommer. Det er altså tankevækkende, at det faktisk ser meget mere bekymrende ud nu, end da vi startede debatten her i Folketingssalen. Føler ordføreren slet ikke, at vi må gøre noget ved det, og at vi i hvert fald sikre os, at der bliver set på, hvilke udgifter der er for de mennesker, der bliver berørt af det her?

Kl. 12:35

**Fjerde næstformand (Anne Bastrup):**

Jeg siger tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Per Clausen.

Kl. 12:37

**Fjerde næstformand (Anne Bastrup):**

Ordføreren.

Kl. 12:35

(Ordfører)

**Per Clausen (EL):**

På mange måder følger den her debat jo sådan et skema, som vi også kender fra rigtig mange samråd i Folketingets Miljøudvalg, nemlig at jo længere tid, der går, jo mere bekymret bliver hr. Hans Christian Schmidt. Og sådan går det også i dag. Og man kan spekulere over, hvornår den stigende bekymring, der indtræffer hver eneste gang, vi diskuterer noget som helst, slår over i sådan en varig psykisk tilstand.

Jeg vil prøve at vende tilbage til det, som det her lovforslag handler om. Formålet med lovforslaget er jo sådan set set fra Enhedslistens synspunkt ikke først og fremmest at implementere et EU-direktiv eller lave en ramme for, hvordan man kan lave nogle planer. Nej, formålet med lovforslaget er sådan set, at vi fremadrettet skal være i stand til at sikre, at vi får nogle levende vandløb, nogle rene vandløb, at vi får nogle fjorde, hvor der ikke er iltsvind, at vi får et klart badevand, og at vi får rene have. Altså, formålet med den her lovgivning er sådan set at sikre en bedre natur og et bedre miljø. Det er det grundlæggende, og det er det, det her handler om. Indimellem kunne man godt glemme det, synes jeg, når man lytter til den her debat.

**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**

Nu synes jeg jo ikke selv, at spørgeren var særlig klar i sin egen ordførelse. Der var heller ikke så mange tilkendegivelser i den, synes jeg. Giver den her rammelovgivning mulighed for alt? Nej, det synes jeg sådan set ikke den gør. Der vil stadig væk være en rigtig god proces derude, hvor langt flere end tidligere kan føle sig inddraget. Jeg synes også, at vi skal holde fast i, at det faktisk er landbruget

Jeg synes faktisk, det er vigtigt at fastholde, at Enhedslisten ikke støtter lovforslaget i det her Folketing, fordi EU har fundet på noget, eller fordi vi synes, at der er brug for at give flere bemyndigelser til en minister, eller fordi vi synes, der er brug for at lave yderligere restriktioner. Vi gør det, fordi vi ønsker at sikre mere og bedre natur og miljø i Danmark.

Så har vi det også sådan til den diskussion, der er i forlængelse af det, om det nu skal over- eller underimplementeres, at det da kommer an på, hvad man konkret mener. Hvis det er sådan, at der er et flertal i det danske Folketing for på en række områder at gøre mere for at beskytte naturen og for at beskytte miljøet, end EU kræver af os at vi skal, vil det da være rigtig godt og rigtig dejligt. Hvis det derimod er sådan, at der er et flertal i Folketinget, der har et ønske om, at vi skal finde på mere bureaukrati og flere tekniske vanskeligheder for at gennemføre det, vi vil, nemlig sikre miljø og natur, er vi imod det, og så synes jeg, at vi skal holde os til den smule bureaukrati – og jeg håber, at man kan høre ironien – som EU kræver af os. Der er ikke grund til at finde på mere bureaukrati. Det er der sjældent, når man snakker om EU. Men altså for vores skyld gerne et højere ambitionsniveau, og skulle regeringen komme med bekendtgørelser i udmøntningen af den her rammelov, der sikrer en højere beskyttelse af natur og miljø end det, EU kræver, kan jeg allerede nu love regeringen, at den vil have et parlamentarisk flertal for at gøre det.

Det, der jo også lidt er kernen i diskussionen her, er, at man får det fremstillet, som om det, fordi det er en rammelov, og fordi det er bekendtgørelser, fører til, at den politiske kontrol og den politiske indsigt forsvinder. Jeg er da helt overbevist om, at den nuværende opposition vil følge nøje med i, hvad der er af udkast til bekendtgørelser, hvad der kommer af høringsvar, og sørge for, at ministeren vil komme til at stå til ansvar for enhver rimelig såvel som urimelig kritik, der måtte blive rejst af de forskellige landbrugsorganisationer i den her sammenhæng. Så vi vil jo få diskussionen om det, og ministeren vil også med jævne mellemrum kunne få behov for at være sikker på, at der er et parlamentarisk flertal. Jeg vil bare sige, at hvis det handler om at sikre miljø og natur bedre, end EU kræver af os, vil der ikke mangle støtte fra Enhedslistens side.

Det her lovforslag handler ikke om at begrænse borgernes medbestemmelse og medindflydelse. Borgerne og de organisationer, der interesserer sig for det her, får mulighed for at ytre sig i forbindelse med høringsprocesser, de får mulighed for at ytre sig i den almindelige politiske debat, og de får igennem etableringen af vandrådene større mulighed for at blive engagerede og involverede i den konkrete udmøntning af de politiske fastsatte mål, end de har i dag. Men de får ikke mulighed for at klage over en minister på baggrund af en lovgivning vedtaget af Folketinget og med udgangspunkt i, at hun har et politisk flertal bag sig for at gennemføre en ambitiøs politik, altså klage over, at vi er ambitiøse på miljøets og naturens vegne. Man får ikke mulighed for at køre en bureaukratisk evighedsmaskine med den konsekvens, at der aldrig nogen sinde sker noget som helst.

Kl. 12:42

Det er jo det, der har været karakteristisk, når vi har kigget ud over landskabet i forhold til miljøbeskyttelse. Beskyttelse af vandmiljøet i Danmark har været karakteriseret af én ting, nemlig en fantastisk evne til gennem bureaukratiske manøvrer at forhindre, at noget sker.

Vi ser det jo i virkeligheden også nu i debatten om gennemførelsen af de randzoner, som oprindeligt blev vedtaget under Venstre og Konservative, og hvor der i forhold til den konkrete udmøntning af randzonerne ikke er sket nogen som helst forandring siden. Vi ser jo, hvordan højrefløjen har kastet sig ud i et rasende angreb på det, hvilket må karakteriseres som et forsøg på at forhindre, at vi får en effektiv beskyttelse af natur og miljø i Danmark.

Til nogle af de sådan konkrete elementer i lovforslaget vil jeg bare sige, at der er nogle, der har undret sig over, at Enhedslisten kan støtte indgreb i klageadgangen. Og et eller andet sted kan man selvfølgelig godt sige, at det er lidt sjovt, at dem, som gerne under et tidligere politisk flertal gennemførte et indgreb i klageadgangen, nu skælder ud på os, fordi vi så accepterer indgreb i klageadgangen. Men det vender selvfølgelig begge veje, så derfor bliver man nødt til at argumentere konkret.

Jeg vil bare sige, at jeg har studeret det lidt. Jeg har ikke nogen erindring om, at Enhedslisten skulle have haft det synspunkt, at man ved hjælp af at klage til en administrativ myndighed eller en klagemyndighed skulle have mulighed for at ændre de politiske prioriteringer og de politiske mål, som et flertal havde lagt sig fast på. Det ville efter min mening være at erstatte politik med jura og i virkeligheden være et angreb på demokratiet. Så derfor har jeg ingen vanskeligheder med at støtte de ændringer, der ligger her.

Så er der spørgsmålet om at give bemyndigelser til regeringen. Her må man jo nok se i øjnene, at der kan findes rigtig mange gode og saftige citater, hvor jeg har kritiseret bemyndigelseslovgivning; lidt færre, men også gode og saftige citater fra adskillige af regeringspartierne, er jeg sikker på der kan findes. For det er klart, at man jo i udgangspunktet er skeptisk over for at give bemyndigelser, når man ikke har styr på i alle detaljer, hvad de bemyndigelser bliver brugt til. Det er jeg sådan set helt enig i. Det er en kæmpe vanskelighed at lave rammelove, som er baseret på bemyndigelseslovgivning. Og det er det her, det er der overhovedet ingen tvivl om.

Jeg har så gjort mig rigtig mange grundige overvejelser om, hvad konsekvensen ville være af *ikke* at give bemyndigelser, men i stedet for sige, at det hele hver gang skulle igennem en lovgivningsproces. Der må jeg sige, at jeg efter en, synes jeg, fornuftig afvejning er nået frem til, at det er rigtigt at give regeringen, give ministeren mulighed for at lave de her bekendtgørelser, også fordi det at lave en bekendtgørelse jo ikke er en proces, som er skjult for offentligheden. Det er en proces, som foregår med høringer og med mulighed for også at gå ind politisk og tage stilling. Det er jo også en proces, som er underlagt parlamentarisk kontrol. Så jeg synes sådan set, at de demokratiske og retssikkerhedsmæssige principper er opretholdt.

Så er der selvfølgelig også en diskussion af, om der ikke i bekendtgørelsen, og når man udstikker rammerne, i virkeligheden bliver truffet nogle beslutninger, som man ret præcist kan se har en alvorlig konsekvens for nogle konkrete jordejere. Det ved jeg ikke. Men jeg må jo på den anden side også sige, at det kan ikke være sådan, at vi ikke kan lave bekendtgørelser med det formål at stoppe ødelæggelsen af vores natur og miljø, og at vi så skulle lade være med at lave de bekendtgørelser, fordi vi med sikkerhed kan sige, at det kommer til at ramme nogle. Det gør det jo ikke til specifik lovgivning, som er rettet mod den enkelte, altså det, at det rammer nogle enkelte hårdere, end det rammer andre. Der vil jeg sige, at når man så kommer til den konkrete udmøntning af det, får man jo mulighed for at klage, hvis man synes der er noget klage over.

Jeg vil til den interessante og spændende diskussion om, hvorvidt der er tale om ekspropriationslignende forhold eller ej, sige, at mig bekendt er spørgsmålet om, hvorvidt der er ekspropriation eller ej, reguleret af lov i Danmark. Og jeg går ind for, at man skal bruge den lov. Jeg går ikke ind for, at man her skal give nogle løfter til nogle om, at de skulle have særlig let adgang til at komme under ekspropriation eller ekspropriationslignende vilkår på grund af den her lov. Nogle kan have en klar interesse i at stille landbrugserhvervet mere gunstigt end andre erhverv i det her land, men det synes jeg ville være en dårlig idé. Så der synes jeg bare, at vi skal holde os til de regler og den lovgivning, der findes. Tak.

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**

Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger, så jeg giver ordet til hr. Villum Christensen fra Liberal Alliance.

Kl. 12:46

(Ordfører)

**Villum Christensen (LA):**

Hvis vi skal starte med det positive i dette lovforslag, hersker der ingen tvivl om, at øjnene retter sig mod den del, der indebærer forenkling i hele tilblivelsesprocessen og involvering af de mange interessenter i de nye vandråd. Det er der brug for, og det er rigtig positivt med en bottom up-proces i disse sager.

Den tungere side er jo allerede berørt, og jeg må sige, at det forekommer mig virkelig forunderligt, at der skal gives så uindskrænket magt til bureaukratiet på dette felt. Når bekendtgørelserne er skrevet, falder fars hammer, undskyld, mors hammer ned over landbrugserhvervet, og embedsmændenes skøn vil stå til troende. Som det fremgår af debatten, fjerner man ved dette lovforslag den direkte klageadgang i den fremtidige vandplansregulering omkring tilblivelsen af planerne, og det betyder altså også noget, selv om interessenterne har været med i udarbejdelsen. Disse her ting skal jo oversættes og fortolkes, og hvordan er processen for vandrådene, indtil det kommer ud og bliver mors hammer i bekendtgørelsen?

Hvis nogen er det mindste i tvivl om, at det er noget problem, kan man jo minde om den eksisterende klageadgang, nemlig om ikke den var en direkte årsag til, at førstegenerationsvandplanerne blev underkendt i Natur- og Miljøklagenævnet i december 2012, tror jeg det var. Det her kan kun tolkes, som om man ønsker at indskrænke de enkelte lodsejeres mulighed for at blive hørt i væsentlige dele af fremtidens vandmiljøplanlægning i Danmark. Det er stærkt problematisk, at man på denne måde fratager lodsejerne muligheden for at påklage de kommende bekendtgørelser, og vi synes faktisk, det er et brud på det demokrati, vi alle værner om. Så ved jeg godt, at man kan sige, at de kan klage ved at sætte kryds i stemmeboksen, men der er altså lang vej for den enkelte lodsejer.

I høringssvarene påpeges tillige, at forslaget synes at kolidere med Århuskonventionens bestemmelser om borgernes adgang til en enkel og billig prøvelse af forvaltningsmyndighedernes grænser, og her vil de kommende bekendtgørelser virkelig repræsentere myndigheden, når der slås hårdt. Og selv om det er generelle bestemmelser, kan de jo sagtens indebære konkrete afgørelser hos den enkelte lodsejer, som jeg allerede har været inde på. Dette er jo ikke mere generelt, end at det virker forskelligt forskellige steder i landet.

Med den stækkede klageadgang imødeser jeg at staten kan få en byge af retssager om ekspropriation, og at erstatningerne her kan løbe op i et milliardbeløb. Det er stik imod regeringsgrundlaget, der lægger vægt på borgerinddragelse i bred forstand. Derfor undrer det mig virkelig, at man indskrænker muligheden for at blive hørt. Det var en lille ting at give for at få et ellers rigtig godt lovforslag igennem systemet.

Lovforslaget mangler også denne gang, kan man næsten sige, en vurdering af de økonomiske konsekvenser eller i det mindste en præcisering af, hvor i processen i det her lange forløb det er, at de økonomiske konsekvenser kommer frem og man så bagefter kan drage konsekvenser af dem. Det synes jeg er et rigtig spændende spørgsmål, og det bør vi faktisk vide, inden vi giver taktstokken videre i sådan en rammelov som den her.

Jeg er bange for, at regeringen har en forholdsvis urealistisk forestilling om, hvad vandplaner egentlig kommer til at koste det danske samfund. Alene vandløbsindsatsen vil hurtigt løbe op i adskillige milliarder kroner i tabt produktionsjord. Derfor har vi brug for en realistisk konsekvensvurdering, der én gang for alle gør det tydeligt, hvor dyre vandplanerne bliver for Danmark. Vi snakker jo stort set

altid konkurrenceevne herinde i Folketinget. Vi må vide, hvad det koster på konkurrenceevnen. Jeg håber rigtig meget, at vi som minimum kan få klarhed over dette i lovforberedelsen. Det er faktisk en af de allervigtigste ting for os.

Som det er fremgået af det, jeg har sagt, anser vi altså det her lovforslag som ikke tilfredsstillende i den nuværende udformning.

Kl. 12:51

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**

Jeg siger tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Vivi Kier, De Konservative.

Kl. 12:51

(Ordfører)

**Vivi Kier (KF):**

Jeg skal tilstå, at jeg synes, at det her lovforslag er både tungt og svært gennemskueligt, og derfor vil jeg også gerne positivt kvittere for ministerens imødekommenhed ved at have givet os i udvalget en teknisk gennemgang. Jeg vil også sige, at det positive i det her lovforslag er, at man ønsker at lave et mere enkelt og mere smidigt system. Det ønsker vi Konservative altid at være med til.

Men så har jeg måske også sagt, hvad jeg kan sige af positive ting. Jeg må tilstå, at vi i udvalgsarbejdet vil stille en lang, lang række spørgsmål – som vil være alt for omfattende at tage her, og som jeg heller ikke forventer at ministeren lige skal stå og svare på her i dag – før vi fra konservativ side kan give en endelig melding på det her forslag. Som der også tidligere er sagt, kom der her tidligt i morges, eller hvornår de nu kom, fire nye notater, og dem har jeg så haft tid til at læse og kigge på. Og de notater gør så, at jeg nu står med endnu flere spørgsmål på min liste. Så jeg har mange spørgsmål.

Der er jo i dag blevet snakket rigtig meget om, at mange af de her indsatser kommer via bekendtgørelser, men bekendtgørelserne er så dem, man ikke kan klage over. Og der skal ikke herske nogen tvivl om, at klageadgangen, retssikkerheden, er rigtig vigtig for os som konservative.

Jeg vil samle, altså sådan lidt pulje, hvad mine største bekymringer går på. Også når jeg læser høringssvarene, de fint kommenterede høringssvar fra ministeren, kan jeg se, at det jo er meget kritiske høringssvar, og nogle af de svar, nogle af de bemærkninger, der bliver givet, gør egentlig, at jeg her ude i margen har stillet 30 nye spørgsmål. Dem vil jeg stille i udvalgsarbejdet, men jeg vil sige, at der er en udpræget brug af abstrakte myndighedsbestemmelser. Jeg mangler også, at vi ser en eller anden form for økonomisk konsekvensberegning, at vi ser på den her manglende klageadgang. Det er et komplekst og svært lovforslag, så tak for den tekniske gennemgang.

Jeg vil egentlig bare slutte af med at sige, at vand også er rigtig vigtigt for os som konservative, men det er også rigtig vigtigt for os, at vi som politikere forstår rækkevidden af det forslag, vi vil vedtage. Rigtig mange har sagt, at det her bare er et rammeforslag, men det er jo så rigtig vigtigt, at det bliver en solid ramme, vi får lagt, og at vi også forstår rækkevidden af den ramme. Er det en lillebitte ramme, der bare kan puttes lidt ind i, eller er det en kæmpestor, solid ramme, som stort set alting kan blive lagt ind i?

Alt i alt er vi lidt bekymrede. Vi har i hvert fald mange spørgsmål, før vi fra konservativ side kan give en endelig melding på det her forslag.

Kl. 12:54

**Fjerde næstformand (Anne Baastrup):**

Jeg siger tak til ordføreren. Så er det ministeren.

Kl. 12:54

**Miljøministeren (Ida Auken):**

Jeg vil gerne begynde med at takke ordførerne for indlæggene. Vi glemmer måske nogle gange i al den her diskussion om, hvordan ad-

ministrationen skal være, hvad det nu er, de her vandplaner og vandområdeplaner skal. De skal jo sikre, at vores vandløb bliver ved med at være levende og perlende, at vores fjorde ikke er fulde af iltsvind, og at vores kystfarvande og have er rene og klare. Det vil sige, at det er det arbejde, vi nu lægger rammerne for i dag med den her nye tilgang til vandplanlægningen.

Vi har meget brug for nye rammer for, hvordan vi skal lave en beskyttelse af vores vand og skabe endnu mere rent vand til danskerne og til naturen. I arbejdet med førstegenerationsvandplanerne, som jo gik i gang for mange år siden, har man valgt at lægge en række danske særbestemmelser ind, og det har altså forplumret den her proces. Og det har store konsekvenser for vandmiljøet, at man har fået skabt det her bureaukratiske hamsterjul, som vi nu forsøger at slippe ud af. Det er det, vi vil gøre op med med det her lovforslag, og jeg takker alle ordførerne for, at de kan se, at intentionen med lovforslaget lige præcis er at komme ud af et bureaukratisk hamsterjul og at gøre noget smidigere og mere inddragende.

Det er altså på tide, at vi prøver at se fremad og prøver at finde hinanden og prøver at se, om ikke vi kan gribe de her udfordringer med vandmiljøet anderledes an, for det er en stor og svær opgave. Vandet er der jo virkelig mange steder, og det er meget svært at finde den helt rigtige balance mellem benyttelse og beskyttelse.

Derfor har jeg foreslået et helt nyt koncept for vandplanlægningen. Jeg vil gerne fremhæve, at det her koncept har to meget vigtige formål:

Det første, og det hører jeg også stort set alle ordførerne anerkende, er, at det her forslag gør vandplanlægningen enklere, smidigere og mere direktivnær. Jeg foreslår f.eks. med lovforslaget, at vi afskaffer idéfasen, den tekniske forhøring, den supplerende høring og de kommunale vandhandleplaner. På den måde strømliner vi vandplanlægningen. Vandområdeplanerne vil, som direktivet har forudsat, få karakter af et informationsdokument, som skal oplyse om regeringens ambitioner for den kommende planlægningsperiode. Og vi skal vi jo alle sammen vænne os til at sige »vandområdeplaner« fremover, fordi det er den direktivnære oversættelse.

Det andet vigtige formål er at styrke interessentinddragelsen. Når vandmiljøet lider, er det en fælles udfordring, som vi skal løse sammen på tværs af de traditionelle skyttegrave. Derfor har jeg også valgt at holde en række møder med interessenter. Jeg holdt f.eks. et stort 24-timersmøde, et vandtopmøde, som vi kaldte Lykkesholm-topmødet, hvor vi faktisk lavede en række spilleregler sammen med dem, der er interessenterne i forbindelse med vand: de grønne organisationer, landbrugsorganisationer og forskellige andre, der har interesse i vand. Vi kiggede på hinanden og sagde: Kan vi lave en række spilleregler, f.eks. at prøve at blive enige om fakta, f.eks. at sikre en større lokal inddragelse og indflydelse? Det er jo nemt at sige og nogle gange svært at udføre i virkeligheden, så jeg er rigtig stolt af, at vi med det her lovforslag imødekommer de vigtigste vandinteressenter ved at lave de såkaldte vandråd, som skal inddrage interessenterne og forankre vandplanlægningen lokalt, sådan at dem med gummistøvlerne derude kommer til at give deres bud på, hvad der er de bedste og billigste indsatser for vandet.

Jeg tror, jeg taler for alle interessenter, når jeg siger, at det her møde gik over al forventning. Og på Lykkesholmmødet så vi også, hvor meget vi kan, når vi arbejder sammen. Det er faktisk den her positive tilgang til skabelsen af renere vand, jeg ønsker at videreføre med lovforslaget. Det er også derfor, jeg anmoder alle om at komme ind i processen, at gå konstruktivt ind i arbejdet med de her vandråd i stedet for sidde og vente på, hvad man nu kan klage over, hvordan man nu kan sætte en prop i den her proces. Kom nu ind, lad os arbejde sammen om det her! Jeg har klart rakt hånden ud mod alle interessenterne, og Folketingets partier, i hvert fald flertallet, ser ud til at være enige med mig i, at det er den rigtige tilgang til at få folk ind i arbejdet, før man lægger sig endeligt fast på det, så de dermed ikke

siger: Jamen det hele handler om, om jeg kan stoppe processen med at sætte en kæp i hjulet et eller andet sted.

Kommunerne får også en ny opgave, for de skal arbejde sammen med de lokale vandråd om at foreslå konkrete indsatser til at forbedre vandmiljøet. I det gamle setup var det staten, der ligesom kom og tvang det hele ned over hovedet på folk derude. Nu siger vi tværtimod: Hvad synes I mennesker, der bor herude, er det vigtigste? Hvor kan vi gøre det bedst og billigst? Kom med et bud sammen med jeres kommune, og så lytter vi selvfølgelig til jer. Med det her lovforslag spiller vi altså bolden over til interessenterne. Det er deres opgave at spille den videre ved at bidrage konstruktivt og aktivt til arbejdet i vandrådene.

Kl. 12:59

Det betyder også, at landbruget og de grønne organisationer nu må op af skyttegravene og lave fælles løsninger for de danske vandløb. Der er brug for samarbejde, og der er brug for, at vandrådene spiller ind med deres store viden om konkrete forhold, så de her vandområdeplaner kan blive endnu mere gennemarbejdet fremover.

Som sagt skal vandplanlægningen også være smidigere. Det skal f.eks. være lettere at ændre i planerne i løbet af planperioden også uden at skulle starte den helt store maskine, hvor man skal ændre en hel vandplan og skal ud i 6 måneders høring. I stedet giver det mening med en høring, der som udgangspunkt er på 8 uger. På den måde kan planerne justeres undervejs, så de passer til virkeligheden. Det kan jo være, vi bliver klogere i løbet af 6 år, det kan være, vi får mere viden, det kan være, vi får nye virkemidler, vi gerne vil have i spil, og det er jo lige præcis derfor, det her setup er meget smidigere. Og jo hurtigere en ny indsats kan iværksættes, jo bedre er det for vandmiljøet, og det kan også ende med at være bedre for økonomien, fordi vi forhåbentlig med tiden kan finde nogle nyere og billigere virkemidler.

Vi laver de her vandområdeplaner for renere vand, fordi der er et kæmpestort behov for at forbedre tilstanden i vores vandløb, kystvande og søer. Med lovforslaget skal vandområdeplanerne ikke i sig selv være bindende. De bindende mål og indsatser skal fremadrettet fastsættes i bekendtgørelser, og dermed bliver det helt tydeligt, hvad der er juridisk bindende i vandplanlægningen. Det er også en god oprydning, der følger af det nye system.

Så er det altså ikke kutyme i Danmark at fastsætte en klageadgang vedrørende bekendtgørelser, der fastsætter politiske mål. Derfor giver det nye koncept heller ikke adgang til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet over de bekendtgørelser, der udmønter vandplanlægningen. På det her område – og det vil jeg bare sige helt klart – kommer vandmiljøindsatsen blot til at stemme overens med Miljøministeriets andre områder. F.eks. kan man jo heller ikke klage over politiske beslutninger om, at vi ikke vil have forurenede vores drikkevand med sprøjtemidler.

Borgere kan naturligvis stadig væk sikre deres rettigheder fuldt ud i forbindelse med konkrete sager, og de kan fortsat indbringe vandområdeplaner og bekendtgørelser for domstolene.

Jeg har løbende haft en god dialog med Danmarks Naturfredningsforening, med Landbrug & Fødevarer og med forskellige andre interessenter, og det er vigtigt at have en tæt dialog om det nye koncept med interessenterne, og det er vigtigt, at de også føler ejerskab.

Lovforslaget har været i høring i september og oktober, og der er indkommet 44 høringssvar. Det er rigtigt, at der også er kritiske røster, og der er også mange, der har meget at sige om det her, men overordnet set er der også en klar anerkendelse af, at det er en forbedring – at det her bliver smidigere, enklere, afbureaukratiseret og med en meget større inddragelse. Og det synes jeg at vi skal huske. Høringssvarene har dog givet mig anledning til at justere på et par dele af lovforslaget. F.eks. har jeg lyttet til, at landbruget har haft et meget stort ønske om at fjerne tidsfristen for at anlægge søgsmål hos domstolene.

Så vil jeg sige, at der var et par spørgsmål, og jeg vil prøve efter bedste evne at svare på dem. Venstre spurgte til, om det her kan få ekspropriativ karakter. Der er det jo sådan, at vi ikke har hjemmel til at lave ekspropriation. Det vil sige, at mener man som lodsejer, at det her har ekspropriativ karakter, kan man jo netop få prøvet sin sag, og der har man jo retten på sin side: Der er ikke hjemmel her til at lave ekspropriation.

Hr. Hans Christian Schmidt spurgte også til balancen i vandrådene, og der er det klart, at det er meget vigtigt for mig, når vi udsteder bekendtgørelserne, at der er en klar balance i vandrådene mellem lodsejerinteresser og grønne interesser, sådan at benyttelse og beskyttelse kommer til at gå hånd i hånd.

Så spurgte Dansk Folkeparti, om det her var en overimplementering, og der vil jeg sige, at hvis man ser på det planforslag, vi lægger frem nu, ser man, at vi får fjernet en masse overimplementering, men jeg vil til gengæld tilstå, at der er ét sted, vi går videre end direktivet, og det er jo lige præcis med hensyn til de vandråd. Det er ikke et direktivkrav, at der skal laves vandråd i Danmark, så det er det sted, vi med det her plankoncept laver en overimplementering.

Jeg lytter til, hvad man siger, om, at det kunne være godt at få en god dialog om, hvordan den politiske proces omkring udmøntningen af bekendtgørelser skal være. Det vil jeg meget gerne tage op i det efterfølgende arbejde. Jeg vil også gerne stille mig til rådighed, hvad flere har ønsket, til både samråd og spørgsmål. Vi skal forsøge at svare, så hurtigt vi kan.

Liberal Alliance pegede på det, som vi alle sammen er rigtig glade for, nemlig at vi har en Århuskonvention, der siger, at man skal have ret til enkel og billig adgang til prøvelse af sine sager. Det var jo derfor, noget af det allerførste, den her regering gjorde, var at sætte gebyret for at klage ned fra 3.000 kr. til 500 kr. Det gjorde vi jo, fordi vi mener, at borgerne i det her land skal kunne klage, og det kan man også med det her nye plankoncept. Man kan klage, så snart det berører ens egen grund.

Jeg kan lige rekapitulere processen for, hvornår man kan komme ind som lodsejer: Først får vi forskernes bud på, hvad der skal gøres i forhold til vandplanerne. Det er basisanalyserne, og de kommer her til december. Så kigger vi på det politisk og siger, hvad vi tror kan lade sig gøre i den her planperiode, og hvilke midler vi har til det her. Det melder vi ud. Så kommer der et vandråd med hensyn til alt det, der har med vandløb at gøre, og der kan man som lodsejer blive hørt gennem sin organisation. Man har i vandrådene ikke bare mulighed for at beskæftige sig med vandrådernes hovedopgave, det her med vandløb, men man har faktisk også mulighed for at komme med ideer til kvælstof- og fosforindsatsen. Hvis man har en supergod idé til et vådområde, hvor man f.eks. kan løse flere problemer ved at lægge det et andet sted, er man meget velkommen til at komme med det i vandrådene. Og når så planerne kommer i høring, er der 6 måneder, hvor man kan blive hørt. Det er en helt almindelig høringsfase. Og så kan man, hvis der skal ske noget på ens egen grund, også klage. Så der er faktisk en temmelig stor inddragelse af retssikkerhed i det her nye koncept, der ligger.

Så siger Konservative, at der er en lang række spørgsmål, og jeg vil sige, at vi meget gerne svarer på dem. Der er jo en grund til, at lovforslagsprocessen har en vis længde, og at man ikke skriver alting ind i et lovforslag, for så kan det bagefter blive meget svært at læse og have med at gøre. Men jeg synes, det er godt, vi har et Folketing, der går aktivt ind i lovarbejdet og får stillet de spørgsmål, som alle de mennesker, medlemmerne repræsenterer, måske sidder med. Så lad os endelig få dem frem og gravet ud sammen. Det vil jeg glæde mig til.

Med de her ord vil jeg ønske en god viderebehandling af forslaget i udvalget.

KI. 13:06

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Så er det hr. Villum Christensen, Liberal Alliance. Værsgo.

KI. 13:06

**Villum Christensen (LA):**

Tak for det. Det er ikke, fordi jeg vil forlænge debatten denne fredag over middag. Jeg synes bare, at jeg har ét spørgsmål, og jeg vil gerne have svaret med hjem på weekend. Jeg er rigtig glad for at høre, at det er en bottom up-proces, og at kommunerne får en langt større rolle. Nu har vi lige haft kommunevalg, og folk går ind i de her tekniske udvalg og miljøudvalg med stort engagement, er jeg sikker på.

Hvad vil ministeren sige til de udvalg, som siger: Her har vi en indsats, som vi nu vurderer er ude af trit med de økonomiske konsekvenser, den pågældende indsats vil påføre lodsejerne; det er en kommunal beslutning, og derfor gør vi ikke noget ved det her? Det, der jo tit er problemet, er, om det virker eller ikke virker, og hvordan det er med omkostningerne i forhold til udbyttet. Det er jo hele tiden det felt, vi er i. Er sådan en beslutning i en kommunalbestyrelse – det er jeg rigtig spændt på at høre – en beslutning, til hvilken man inde i ministeriet, når den kommer op i bureaukratiet, vil sige: Vi har nogle meget længere uddannelser, end I har i nede kommunen, og vi vurderer altså, at der er god økonomi i det her, og altså omgør vi beslutningen truffet i byrådet? Så er det det, jeg kalder storebroeffekten, som ruller ind over kommunerne. Er det sådan en situation, vi kan opleve?

KI. 13:07

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak! Taletiden er efterhånden meget overskredet. Den bedes overholdt. Jeg har sagt tak et par gange, og man diskuterer ikke med formanden.

Værsgo.

KI. 13:07

**Miljøministeren (Ida Auken):**

Mange tak, formand. Jeg vil sige, at det lige præcis er det, som vi laver om med det her koncept. Det er nemlig sådan, at kommunernes viden om, hvad der er den bedste miljømæssige indsats, og hvordan man billigst muligt gør det, er det, vi vil have ind i vores arbejde med de her planer. For at alle kan være helt sikre, for at der ikke skal være nogen tvivl om det, vil jeg sige, at vi jo kun skal lave indsatser, der miljømæssigt giver mening. Så først skal man se en konsekvensvurdering af, om det miljømæssigt giver mening, og derefter skal man se på, hvad det kommer til at koste.

For der er ikke nogen, der ønsker at oversvømme store mængder god landbrugsjord for at opnå en minimal miljøeffekt. Det er der ikke nogen der ønsker, selv om der er mange, der har troet, at det var det, vandplanerne havde til formål. Det er det ikke. Det er at skabe nogle levende vandløb, og det kan man faktisk gøre mange steder med relativt simple indgreb. Man kan gøre det steder, hvor lodsejere faktisk frivilligt er gået med til det, fordi de nogle gange selv får løst nogle problemer med nogle jorde, der har det svært og er oversvømmet. Og man kan få et utrolig meget mere spændende landskab ved f.eks. at få genslynget nogle af vores vandløb.

KI. 13:08

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak til miljøministeren. Der er ikke flere spørgsmål.

Da der ikke er flere, der bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljøudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 13:11

Det sidste punkt på dagsordenen er:

**5) 1. behandling af lovforslag nr. L 73:**

**Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Gennemførelse af direktivet om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE), gebyrfinansiering af indsamleruddannelsen, digital indberetning på dækordningen m.v.).**

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 14.11.2013).

Kl. 13:09

**Forhandling**

**Anden næstformand** (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Det er hr. Hans Christian Schmidt, Venstre. Værsgo.

Kl. 13:09

(Ordfører)

**Hans Christian Schmidt (V):**

Tak for det. Lovforslaget her om ændring af lov om miljøbeskyttelse er jo en sammensætning af flere delforslag. For det første omhandler lovforslaget en gennemførelse af EU-direktivet vedrørende affald af elektrisk og elektronisk udstyr, og for det andet søger ministeren med lovforslaget at skabe hjemmel til etablering af indsamleruddannelsen. Indsamleruddannelsen har til formål at skabe ensartet niveau for indsamlingsvirksomheder på tværs af kommunale grænser. For det tredje foreslås med lovforslaget fastsættelse af digitale løsninger ved angivelse og indbetaling til SKAT samt ved ansøgning om tilskud ved indsamling af affald. For det fjerde indeholder lovforslaget krav om digital indberetning ved anmodning om tilskud ved indsamling af affald.

Da det er et stort lovforslag med diverse konsekvenser og udmøntninger, er det klart, at der er punkter, som er mere eller mindre spiselige for Venstre. Digitale indberetninger og digitale løsninger er jo en del af de fremtidige præmisser, og det gælder ikke kun på miljøfronten. Vi har netop også behandlet L 62 om obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klager til Natur- og Miljøklagenævnet, og det er derfor helt naturligt, at det er et led i selve digitaliseringen af den offentlige sektor, at det sker på mange områder.

Som EU-medlemsland har vi også forpligtelse til på mest effektiv vis at gennemføre diverse direktiver. Derfor skal det også føre til administrative lettelser for producenter og importører af elektroniske produkter med implementeringen af WEEE-direktivet. Min bekymring og mit væsentligste punkt på dette område er, at vi skal være sikre på, at retningslinjerne er ens for alle medlemslandene for ikke at havne i en situation, hvor vi kan risikere konkurrenceforvridning internt i EU, hvis vi overimplementerer EU-direktiver, hvad vi før har gjort.

Jeg oprider lige de her betænkninger, som jeg har nævnt, for jeg har svært ved at finde svarene i det fremsatte lovforslag. Og når man har betænkkeligheder, melder der sig jo også nogle spørgsmål, og derfor ser vi det også som en nødvendighed, at vi også her får etableret et samråd med ministeren, hvor vi skal have belyst og forklaret problemstillingerne samt nødvendigheden af de forskellige delforslag. Det vil så alt sammen afgøre, hvor vi vil stille os henne – selv om vi må sige, når vi taler om gebyrer for virksomhederne, at det er noget, vi ikke går ind for. Men vi tager debatten i udvalget og med ministeren.

**Anden næstformand** (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Jens Joel, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 13:11

(Ordfører)

**Jens Joel (S):**

Tak for det. Helt grundlæggende støtter vi op om det her forslag, fordi vi jo ved, at der er rigtig mange både værdifulde, men også problematiske stoffer i noget af det elektronikaffald, som omgiver os i hverdagen. Det kan både være de sundheds- og miljøskadelige stoffer, som man putter ind i fjernsynet for at undgå, at det spontant bryder i brand, og det kan være nogle af de sjældne jordarter, som vi har alt for få af, og som vi derfor kan få noget ud af, hvis vi kan finde ud af at skille tingene ad igen. Derfor giver det god mening at gøre mere for at indsamle elektronikaffaldet.

Jeg er sådan set enig med Venstres ordfører i, at sådan nogle ting giver det jo ekstra god mening at gøre på en måde, så man ikke er fuldstændig ved siden af skiven i forhold til de andre lande omkring os. Derfor er det sådan set også fint, at det er EU, der har taget fat på det her område, og at det lovforslag, vi i dag behandler, handler om at få omsat i dansk lov elementer af det nye reviderede WEEE-direktiv, som det hedder. Det spiller fint sammen med regeringens resourcestrategi og med vores ambition om at have mindre affald og få genanvendt meget mere, og der er jo også særlige målsætninger for det elektroniske og elektriske affald.

Samtidig med at vi gerne vil de her ting, handler den næste store klump i det her forslag i virkeligheden om at gøre det lidt lettere for producenterne. Altså, der skal være nogle administrative ting, som ikke er helt så besværlige, som de er i dag. En af de ting, vi er stødt på, er, at det kan være vanskeligt for udenlandske producenter at leve op til producentansvaret, for hvis de ikke er etableret i Danmark, bliver ansvaret for at håndtere de her ting i virkeligheden spredt på en række forretninger, og det kan være ret uhensigtsmæssigt, at man som enkelt Distributør af et eller andet eller salgssted også ligesom skal etablere sig og leve op til de forpligtelser, som ligger i producentansvaret. Og der ligger der jo muligheden for at bemyndige en enkeltperson til ligesom at håndtere den opgave.

Det sikrer også, at man kun skal betale én gang for sin affaldshåndtering, om jeg så må sige, altså det, at hvis man importerer noget til Danmark og på den måde betaler for, at det også bliver affaldshåndteret her, så skal man, hvis det så bliver sendt ud af landet igen, selvfølgelig have muligheden for at blive kompenseret og få pengene tilbage igen. Der er også det element i det, som hr. Hans Christian Schmidt fra Venstre nævnte, nemlig hvordan vi gør med resten, altså i forhold til resten af EU-landene, hvordan vi sikrer, at vi er nogenlunde på niveau. Og der er der jo også et element i det her, der handler om informationsudveksling, sådan at man sikrer sig, at det ikke er Danmark, som løber ud af en vej, som slet ikke har noget gøre med de andre medlemslande, og at vi i øvrigt sikrer, at de værdier og de problematiske stoffer, der er i affaldet fra andre lande, også bliver håndteret ordentligt.

Så vi skal blive bedre til at indsamle og genanvende. Det kræver noget uddannelse for de folk, der skal håndtere det. Der har man i det her lovforslag skabt en mulighed for at finansiere den uddannelse, for den er man sådan set enig om, men det skal også være sådan, at vi får nogle penge i kassen til at lave uddannelsen for. Men vi har jo også sagt, at det ikke skal være en pengemaskine, og derfor handler det om, at de penge, som uddannelsen koster, er dem, man skal kunne pålægges som salgssted og importør, og det er relativt overkommeligt med en årlig virksomhedsomkostning på omkring 300 kr. for det her uddannelsesbevis. Så det skulle nok kunne gå.

Vi ser et stort potentiale i forslaget og ser frem til udvalgsbehandlingen. Der vil være både økonomiske gevinster for virksomhederne og store miljømæssige gevinster i det her, og derfor er vi selvfølgelig bag det.

Kl. 13:15

**Anden næstformand** (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jørn Dohrmann fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:15

(Ordfører)

**Jørn Dohrmann** (DF):

Tak for det. Dansk Folkeparti er mere skeptiske over for det her forslag, fordi vi mener, at det kan have nogle uheldige konsekvenser. Vi kan jo se, at når der kan tilbagebetales et beløb, når man eksporterer gammel elektronik, computere og den slags ting, kan det måske animere folk til at ville have det ud af landet for at få nogle penge tilbage, og det giver jo ikke en højere indsamlingsprocent. Så derfor er vi lidt skeptiske over for det, når man på den her måde ligesom animerer folk til faktisk at eksportere farligt affald. Det synes vi ikke er særlig godt.

Det, vi også er skeptiske over for, drejer sig om, at mange af de her virksomheder ligger et sted, hvor der måske er dårlig internetforbindelse, og så pålægger man dem, at de skal indberette, bl.a. til SKAT, og vi ved jo af et svar fra finansministeren – jeg tror, det var den 21. februar 2013 – at der var ca. 1.000 virksomheder, som havde den her dårlige internetforbindelse. De får nu det besvær, at de skal indberette den her vej rundt. Det synes vi heller ikke er særlig godt. Vi kan selvfølgelig godt lide, at der er en målsætning om en høj indsamlingsprocent, men det løser man jo ikke alene, ved at man har nogle store, fine skåltaler, når man så ligesom fastlægger nogle ting, som ikke kan lade sig gøre.

Det, der også er problematisk, sådan som vi ser det i Dansk Folkeparti, er, at man igen kommer med et nyt gebyr over for de her virksomheder. Og så vil jeg sige, at om det er 300 kr., eller om det er 1.000 kr., bliver det dyrt, hvis man hver eneste dag kommer med nye gebyrer. I det sidste forslag, vi diskuterede, var der også lige en afgift på hver kubikmeter vand til noget planlægning. Og på den måde bliver det dyrt at være producent og virksomhedsejer, og det bliver dyrt at være borger i Danmark, og det synes vi ikke vi trænger til på nuværende tidspunkt, altså de her ekstra regninger.

Så derfor må vi sige, at grundlæggende kan vi ikke støtte det her forslag. Der er mange tidsler i det. Vi kan jo godt lide, at man kan udveksle oplysninger imellem virksomhederne, og så det, at man kan lade sig repræsentere af nogle andre virksomheder, som man ved er certificerede, og som kan håndtere de her opgaver. Det har vi heller ikke noget imod. Men de her tidsler, som der ellers er i forslaget, bryder vi os ikke om. Så derfor er vores klare holdning til det her, at vi ikke kan støtte det, der er lagt frem her. Men vi har i hvert fald nogle spørgsmål, som vi gerne vil have stillet i udvalget, og derfor ser vi også frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 13:18

**Anden næstformand** (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Lone Loklindt, Radikale Venstre.

Kl. 13:19

(Ordfører)

**Lone Loklindt** (RV):

Lovforslag nr. L 73 er – om Enhedslisten kan lide det eller ej – også en implementering af et EU-direktiv, et WEEE-direktiv, og det handler om at sikre bedre og mere effektiv indsamling og genanvendelse af elektronisk og elektrisk udstyr. Heldigvis spiller direktivet

og den nye ressourcestrategi rigtig godt sammen. Der skal indsamles mere, minimum 65 pct. af de markedsførte mængder og endda 75 pct. fra husholdningerne, men netop for at nå det, er det nødvendigt, at der sker mere, og det er det, der ligger helt i tråd med ressourcestrategien.

Vi har tidligere set, at ministeren har omtalt en frivillig aftale med Dansk Industri i forhold til at få flere producentdrevne initiativer i forhold til indsamling af netop elektronisk og elektrisk udstyr. Det er netop, fordi Danmark i forhold til direktivet har en undtagelse, så det ikke bliver obligatorisk for detailhandlende at indsamle elektronisk affald selv.

Noget af det, som lovforslaget også har med, er den anden side af det. Når vi nu skal indsamle meget mere elektronisk affald i Danmark, skal vi også være os bevidst, at det faktisk ofte er både giftige og farlige materialer, man skal håndtere, og derfor er der også her i lovforslaget – noget, som vi lægger vægt på fra radikal side – en mulighed for at lave en uddannelse, en uddannelse, som gebyrfinansieres, en indsamleruddannelse, men som dog er til at overse i pris, da det kun koster 300 kr. for en virksomhed om året.

Sidst, men ikke mindst, er der også digital indberetning af indsamling af dæk, og det er jo med til i det hele taget at strømline og effektivisere administrationen i den offentlige sektor også. Nu kan jeg høre, at forskellige partier har lidt forskelligt syn på det, men jeg ser i hvert fald frem til, at vi får en god behandling af det i udvalget, og at det her for alle kan blive en del af netop det videre arbejde med ressourcestrategien, som vi selvfølgelig skal have ført ud i livet.

Kl. 13:21

**Anden næstformand** (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen, der har spørgsmål. Den næste ordfører er fru Karina Lorentzen Dehnhardt, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:21

(Ordfører)

**Karina Lorentzen Dehnhardt** (SF):

Det her lovforslag gennemfører jo det nye og reviderede WEEE-direktiv, og med det sker der så samtidig også lettelse for erhvervslivet, men direktivet er måske næsten allervigtigst en understøttelse af regeringens ressourcestrategi, som jo også har til hensigt at sætte mål for større indsamling i Danmark.

I Danmark og i EU skal vi være langt bedre til at genanvende og udnytte ressourcer i elektronik, så vi mindsker ressourcetrækket. Men producenterne skal også være bedre til at konstruere produkterne, så de faktisk lettere kan nyttiggøres efter brug. Målet er helt lukkede ressourcekredsløb, men der er selvfølgelig lang vej, til vi når dertil.

Regeringens ressourcestrategi er et opgør med den traditionelle opfattelse af, at affald er noget, som bare er dyrt og besværligt og helst skal væk. Det kan ikke blive ved i en verden, hvor vi har befolkningstilvækst og en voksende middelklasse med højere krav til levestandarden. Det er fint, at EU er i gang på elektronikområdet, både med hensyn til håndteringen af ressourcerne i de udtjente apparater og med hensyn til produktdesign, så vi undgår farlige stoffer, som gør genanvendelse svært. Og så skal vi også huske, at der faktisk rundtomkring i Europa er mange hundrede tusinder af arbejdspladser gemt i bare at gennemføre eksisterende lovgivning i alle medlemslande. Et højere ambitionsniveau for ressourcebevarelse vil skabe flere grønne job.

Så vi synes, at lovforslaget her er en rigtig fin gennemførelse af direktivet, og vi støtter sådan set også alle de andre elementer, der er i forslaget.

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Per Clausen, Enhedslisten.

Kl. 13:23

(Ordfører)

**Per Clausen (EL):**

Jeg vil sige, at det her lovforslag jo – og det var også det, SF's ordfører var inde på – passer godt sammen med regeringens ressourceplan, altså en omlægning af den måde, vi håndterer affald på fremadrettet, hvor vi sørger for at bruge de ressourcer, der er i affald, så effektivt som overhovedet muligt og begrænser forureningen og også ressourceforbruget. Det synes vi er rigtig fornuftigt, og det skal ikke komme det her lovforslag til skade, at det så også ligger i forlængelse af et EU-direktiv. Det afgørende er jo, at indholdet er rigtigt og fornuftigt og sådan set også svarer til vores målsætninger. Jeg synes også, at de elementer, der indgår i det, og som går på, at det også er afgørende, at man forsøger at påvirke de produkter, der bliver produceret, sådan at de bliver nemmere at anvende efterfølgende, jo helt klart er noget, der går i den rigtige retning.

Så har jeg bare to supplerende bemærkninger til det. Den ene er, at det jo er fuldstændig rigtigt, som hr. Jørn Dohrmann var inde på, at vi løber ind i den vanskelighed, hver eneste gang vi står her og diskuterer digitalisering, at vi stadig væk har dele af Danmark, hvor kravet om digitalisering er umuligt at leve op til. Altså, hver eneste gang man kommer over til i hvert fald Jylland – og jeg tror også, at det findes andre steder i landet – så møder man mennesker, som klager over, at de har dårlige internetforbindelser. Det er et kæmpestort problem for mange mennesker, der bor i landdistrikterne og i mindre byer, ikke mindst selvfølgelig for de mennesker, der også forsøger at opretholde en eller anden form for virksomhed i de områder. Vi skal jo ikke lave et system, der gør, at det bliver helt umuligt at drive virksomhed i de områder.

I stedet for ligesom at sige, at vi skal lade være med at digitalisere, og at vi skal rulle det tilbage, så tror jeg, det er klogere at have den målsætning, at vi skal sikre, at der er nogle ordentlige internetforbindelser i hele landet. Jeg har også forstået, at alle partier i Folketinget går ind for det; KL går ind for det, alle går ind for det, så det burde jo kunne lade sig gøre. Men jeg vil bare benytte lejligheden til at sige, at det synes jeg er rigtig vigtigt.

Så er der et andet område, hvor jeg ikke er helt enig med Venstre og Dansk Folkeparti, og det er i forhold til den her indsamleruddannelse. Jeg kan forstå, at både Dansk Folkeparti og Venstre synes, det er problematisk, at den skal gebyrfinansieres. Til det må man så bare sige: Hvis det ikke skal gebyrfinansieres af de virksomheder, som benytter sig af det, hvem skal så betale for det? Altså, er der tale om, at skatteyderne skal betale? Så bliver det jo dyrere at være dansker. Nu handler det jo, skal man skynde sig at sige, inden man gør det her til en stor principiel debat, om et meget lille beløb, så uanset om man valgte det ene eller det andet, gik det nok. Men jeg synes bare, at man ikke både kan sige, at det aldrig må koste noget for erhvervslivet, når man stiller nogle ting til rådighed for erhvervslivet, og samtidig sige, at det ikke bliver dyrere at være dansker, for så bliver det faktisk dyrere at være dansker.

Man kan selvfølgelig også vende det om og sige, at vi slet ikke har brug for den her uddannelse, at det der med at håndtere elektroaffald sådan set ikke kræver nogen uddannelse. Det er lige meget, vi kan bare sådan fuske os lidt igennem. Det vil jeg også bare advare imod. Jeg tror, det er en rigtig god idé, at vi har den her uddannelse. Jeg tror, det er en rigtig god idé, at man får en godkendelse af den, og jeg tror såmænd også, at de her penge er givet godt ud set i forhold til de fordele, som jeg faktisk mener det giver i hvert fald store

dele af erhvervslivet at gennemføre den her anderledes håndtering af affald og understøtte, at det foregår på en effektiv måde fremadrettet.

Så pointen er nok, at Enhedslisten kan støtte det her lovforslag, medmindre de meget grundige spørgsmål, der vil komme fra Venstres side, vil afsløre nogle uhensigtsmæssigheder i lovforslaget, som vi ikke har været opmærksom på i første omgang. Det forbehold skal man jo altid tage, men vores udgangspunkt er positivt.

Kl. 13:27

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Villum Christensen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 13:27

(Ordfører)

**Villum Christensen (LA):**

Tak for det. Lad mig gå direkte til sagen: Vi diskuterer et forslag om at ændre miljøbeskyttelseslovgivningen på en måde, der, som vi har hørt, vil påføre danske virksomheder endnu en byrde. Sådan er det. Naturligvis skal vi behandle miljøfarligt affald med forsigtighed, og naturligvis er det fornuftigt, at de mennesker, der skal håndtere affaldet og indberette data, er uddannet til det. Men er det virkelig nødvendigt at straffe virksomhederne? Jeg synes det ikke.

Gebyret for den såkaldte indsamleruddannelse forventes at blive ca. 1.500 kr. Det er selvfølgelig ikke alverden, men med det urimeligt høje skatte- og afgiftstryk, som danske virksomheder er pålagt i dag, så er det altså ikke rimeligt at gøre det endnu dyrere at drive virksomhed. Det er jo lag på lag stort set hver eneste dag herindefra. Liberal Alliance er generelt bekymret over de dårlige rammevilkår, som vi fra politisk hold tilbyder virksomhederne, og med det nye gebyr for indsamleruddannelsen vil vilkårene naturligvis kun gå én vej, nemlig til det værre. Det er i øvrigt en bekymring, som vi deler med Dansk Industri.

Der er dog også gode takter i forslaget, skulle jeg hilse og sige. At importører og producenter nu får mulighed for at angive digitalt og indbetale digitalt til SKAT er en regelforenkling, som vi selvfølgelig er glade for i Liberal Alliance. Det er godt, og det er et skridt i den rigtige retning, men det er et lille skridt, og det er ikke helt nok til, at Liberal Alliance vil støtte det samlede lovforslag. Danske virksomheder kæmper hver eneste dag i forvejen med alt for mange og alt for høje afgifter, vi har ikke brug for flere. Derfor kan vi ikke støtte lovforslaget.

Kl. 13:29

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak til ordføreren. Så er det fru Vivi Kier, Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:29

(Ordfører)

**Vivi Kier (KF):**

Fra konservativ side må jeg igen sige, at med hensyn til det her forslag er der en række kritiske høringssvar, som gør, at vi i udvalgsarbejdet er nødt til at stille en række spørgsmål, og først når vi har svar på de spørgsmål, kan vi tilkendegive vores holdning til det samlede lovforslag. Især hæfter jeg mig ved, at man nævner ressourcestrategien igen, en strategi, vi ikke har vedtaget herinde i salen.

Forslaget har været stillet før. Dengang blev det trukket tilbage, bl.a. fordi man ikke rigtig kunne sige, hvad det ville koste at oprette den her indsamleruddannelse, og fordi man ikke lige kunne svare på, hvordan uddannelsen skulle udformes. Det ligger der så svar på nu, og så bliver jeg alligevel i tvivl, for når jeg læser de kommenterede høringssvar, kan jeg jo se, at i forhold til uddannelsen står der, at Miljøstyrelsen kan oplyse, at styrelsen har fokus på, at der udvikles et effektivt digitalt uddannelsessystem. Det er vi jo enige i, men er



det udviklet, eller er det ikke udviklet endnu? Hvad er det, vi vedtager? Vedtager vi en uddannelse, der sådan set ikke helt er klar endnu?

Så der er mange spørgsmål, og især er der spørgsmål til gebyret. Det kan man så synes er et meget lille gebyr, og nu må vi holde op med at være pjattede, men er det en ny trend, at vi synes, at hver gang vi finder en ny uddannelse, er det erhvervslivet, der skal betale uddannelsen, eller kunne vi finde en anden model? Vi har ikke noget imod, at vi opretter en indsamleruddannelse. Det synes vi faktisk er en god idé.

Så er der alle høringssvarene, hvor der lægges meget vægt på, at der jo mangler en revision både af elektronikaffalds- og af selve affaldsdatabekendtgørelsen, og det var måske også på sin plads, at vi fik den revision, samtidig med at vi vedtager det her forslag.

Så alt i alt har vi en række spørgsmål, og når vi har set svarene på dem, tilkendegiver vi vores holdning.

Kl. 13:31

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak til ordføreren. Så er det miljøministeren. Værsgo.

Kl. 13:31

**Miljøministeren (Ida Auken):**

Tak. Jeg vil gerne begynde med at takke ordførerne for indlæggene. Generelt kan jeg høre, at der er sådan moderat optimisme i forhold til forslaget og sådan generel opbakning, og det viser høringen jo også at der er fra interessenternes side.

I det elektroniske affald gemmer der sig faktisk mange værdifulde ressourcer – jeg er ikke sikker på, at folk helt er klar over, at der både er guld og sølv og forskellige andre ting i sådan en skrotbunke af elektronik – men der gemmer sig også problematiske stoffer, som f.eks. bromerede flammehæmmere, som kan være meget usunde for borgerne, og derfor er der jo også rigtig god grund til, at vi har nogle krav til, hvordan affaldet skal håndteres og indsamles. Og det vil sige, at det ikke bare er et ambitiøst mål, der er i regeringens ressourcestrategi, men det er jo også et europæisk mål, vi har i EU's WEEE-direktiv, som vi er ved at implementere i dag.

I Danmark er vi allerede kommet langt med det, der hedder producentansvar, altså det med at sikre, at dem, der fører et produkt på markedet, sådan set også følger det til dørs og sørger for, at der bliver betalt for det, når det bliver til affald. Samtidig har vi også formålet at holde fokus på at gøre de administrative byrder, der er forbundet med denne løsning, så små som muligt, og vi vil gerne sikre så få omkostninger som muligt for virksomhederne, når vi varetager den her helt nødvendige opgave med at få samlet elektronikaffaldet ind igen. Der mangler stadig lidt i miljøbeskyttelsesloven for at kunne implementere de nye bestemmelser om producentansvar i direktivet – og det er derfor, vi står her i dag. De nye bestemmelser har som fællesnævner, at de medfører administrative lettelser for producenter og importører.

For det første giver lovforslaget nemlig mulighed for at udnævne en bemyndiget repræsentant til at varetage producentens eller importørens forpligtelser, som følger af producentansvaret. Forpligtelserne består i både registrering i producentregisteret, årlig indberetning af markedsførte mængder og i at sørge for at få indsamlet og behandlet elektronikaffald. Det er i dag en forudsætning for at kunne markedsføre elektronik i Danmark, at producenten eller importøren er registreret i producentregisteret. Hvis en udenlandsk virksomhed ikke er etableret i Danmark, påhviler producentansvaret den enkelte importør. Den enkelte importør kan imidlertid være en lang række små butikker, der hver især markedsfører en lille mængde elektronik, og dermed bliver producentansvaret fordelt på flere distributører, som hver især skal registreres i producentregisteret.

Så derfor: Ved at indføre muligheden for at lade sig repræsentere ved en bemyndiget repræsentant vil producentansvaret kunne vareta-

ges af f.eks. én repræsentant for den udenlandske producent, og det betyder – og nu skal Liberal Alliance høre efter – at en lang række distributører slipper for den administrative opgave med registrering og årlig indberetning. Så der er jo klare lettelser i det her for erhvervslivet.

For det andet sikrer lovforslaget, at man som producent og importør kun skal betale for affaldshåndteringen i ét land. Hvis produktet bliver eksporteret til et andet land, efter at det er blevet solgt i Danmark, så får producenter og importører mulighed for at få tilbagebetalt det beløb, de har betalt til dækning af omkostningerne til affaldshåndteringen af elektronikken. Fremover skal producenter og importører altså kun betale for håndteringen af produkter, som rent faktisk bliver til affald i Danmark. Det betyder en mere retfærdig fordeling af omkostningerne ved affaldshåndteringen.

Den tredje lettelse drejer sig om, at man fra myndighedernes og producentregisterets side bliver forpligtet til at udveksle oplysninger med de øvrige EU-lande og Europa-Kommissionen. Jeg forventer, at denne forpligtelse vil medføre en mere ensartet administration af producentansvaret i EU – det tænker jeg også at mange af partierne, der spørger ind til det her, vil være interesseret i – og ikke mindst en mere smidig sagsbehandling for virksomhederne.

Lovforslaget indeholder også enkelte andre ændringer af miljøbeskyttelsesloven. I 2007 besluttede en bred aftalekreds bag organisationen af affaldssektoren, at der skulle være fri konkurrence i forhold til at indsamle erhvervsaffald til genanvendelse. Det øgede ansvar for private kræver dog en opkvalificering i branchen. Derfor bliver der lavet en indsamleruddannelse. Det, vi mangler, er at lave regler i forhold til at finansiere den. Miljøministeriet er sammen med branchen nået frem til, at det bliver etableret som en rent internetbaseret uddannelse og eksamen.

Vi betaler i Miljøministeriet for etableringen af uddannelsen, mens der i lovforslaget lægges op til, at driften af uddannelsen vil blive finansieret af et gebyr på 1.500 kr. Da et bevis for uddannelsen vil være gyldigt i 5 år, svarer det til en årlig omkostning for hver virksomhed på godt 300 kr. Vi vil naturligvis sikre, at uddannelsessystemet bliver effektivt, at uddannelsesmateriale er let tilgængeligt og informativt, og at gebyret alene kommer til at dække de faktiske udgifter til at opnå indsamlerbeviset. Vi vil også begrænse de løbende udgifter til opdatering og videreudvikling af systemet mest muligt.

Kl. 13:36

Jeg vil gerne fremhæve, at lovforslaget er blevet taget godt imod af branchen, og at der i forbindelse med høringen af lovforslaget ingen indsigelser er kommet mod gebyrets størrelse, da det jo netop alene skal svare til de faktiske udgifter.

Som det sidste sikrer lovforslaget også, at den tilskudsordning, der er i forbindelse med indsamling af kasserede dæk, kommer med i den digitale bølge. Nu skal virksomhederne nemlig fremover, både når det gælder importerede og indsamlede dæk, indberette det digitalt, og det er i overensstemmelse med regeringens digitaliseringsstrategi. Det vil lette administrationen hos både virksomhederne, SKAT og Dækbranchens Miljøfond, som administrerer ordningen. Der findes allerede i dag digitale indberetningsløsninger på TastSelv Erhverv, som er brugervenlige og sikre.

Regeringen ønsker et Danmark uden affald, et Danmark, hvor vi indsamler og genanvender de værdifulde ressourcer bedst muligt, i stedet for pr. automatik at brænde dem af; det her lovforslag er en af de små trædesten, der skal være med til at få os derhen. Med disse ord vil jeg gerne ønske, at lovforslaget får en god viderebehandling i udvalget.

Kl. 13:37

**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljøudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er så vedtaget.

---

Kl. 13:37

**Anden næstformand** (Pia Kjærsgaard):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 26. november 2013, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 13:38).

---